Crna Gora
Državna revizorska institucija
Broj: 05-035/26-140/8
Podgorica, 13.02.2026. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

Godišnjeg finansijskog izvještaja „Barska plovidba“ AD Bar za 2024. godinu

(Konačni izvještaj)

Podgorica, februar 2026. godine

Sadržaj

Mišljenje i preporuke 3
I OPŠTI DIO 7
Pravni osnov za vršenje revizije 7
Opšti podaci o subjektu revizije 7
Vrsta, predmet i cilj revizije 8
Metode vršenja revizije 8
Kriterijumi revizije 8
Vrijeme vršenja revizije 9
DIO II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 10
Planiranje i izvještavanje 10
Unutrašnje kontrole 10
Zaštita na radu 13
Službena vozila 13
Službena putovanja 13
Radni odnosi, organizacija i sistematizacija radnih mjesta 14
Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja) 15
Aktiva 15
Nekretnine, postrojenja i oprema (grupa 02) 17
Zalihe 22
Dati avansi (račun 150) 23
Kratkoročna potraživanja 23
Gotovina na računima i u blagajni 25
Pasiva 29
Iskaz o promjenama na kapitalu 32
Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha) 41
Prihodi 42
Rashodi 45
Iskaz o tokovima gotovine 59
Javne nabavke 60
Sudski postupci 60

Mišljenje i preporuke

Na bazi sprovedene revizije i Izjašnjenja subjekta revizije br: 26/1-50/26 od 2301.2026. godine na Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja „Barske plovidbe“ AD Bar za 2024. godinu (Interno br: 05-038/25-271 od 31.12.2025. godine), na osnovu člana 12 i 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i člana 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu članica Senata **Vesna Mihailović** (rukovoditeljka Kolegijuma) i predsjednik Senata DRI **Siniša Čađenović** (član Kolegijuma), na sjednici održanoj 13.02.2026. godine usvojio je:

Konačni izvještaj o reviziji
Godišnjeg finansijskog izvještaja „Barska plovidba“ AD Bar za 2024. godinu

Odgovornost subjekta revizije

Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije (DRI) je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji za 2024. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizija je sprovedena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI - nivo III). Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji „Barska plovidba“ AD Bar, za 2024. godinu, sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekta revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Revizija je obuhvatila sprovođenje postupaka radi pribavljanja adekvatnih dokaza o iznosima objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Sprovedeni postupci uključili su procjenu sistema unutrašnjih kontrola, procjenu primijenjenih računovodstvenih politika, procjenu materijalno pogrešnog prikazivanja iznosa u finansijskim izvještajima i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

MIŠLJENJE

Finansijska revizija

FINANSIJSKOM REVIZIJOM Godišnjih finansijskih izvještaja „Barska plovidba“ AD Bar za 2024. godinu utvrđeno je da su pogrešna prikazivanja u finansijskim izvještajima za 2024. godinu, pojedinačno ili zbirno, materijalno značajna ali nijesu prožimajuća za finansijske izvještaje, te u skladu s navedenim nadležni Kolegijum izražava **USLOVNO MIŠLJENJE NA FINANSIJSKU REVIZIJU**.

Nalaz: Društvo u svojoj knjigovodstvenoj evidenciji, nije prikazalo vrijednost umjetničkih slika, predmeta, sadržaja fototeke i biblioteke evidentiranih popisom Komisije za popis nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava. Takođe, Društvo nije pružilo na uvid dokumentaciju koja se odnosi na procjenu vrijednosti ovog vida imovine.

Preporuka F1: Preporučuje se Društvu da, nakon utvrđivanja vrijednosti umjetničkih slika, predmeta, sadržaja fototeke i biblioteke, evidentiranih popisom Komisije za nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva na dan 31.12.2024. godine, knjigovodstveno evidentira i u finansijskim iskazima iskaže vrijednost ovog vida imovine.

Revizija pravilnosti

REVIZIJOM PRAVILNOSTI Godišnjih finansijskih izvještaja „Barska plovidba“ AD Bar za 2024. godinu, utvrđeno je da Društvo nije u potpunosti uskladilo poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima. Revizijom su utvrđena odstupanja i neusklađenosti poslovanja Društva sa sljedećim propisima: Zakonom o radu, Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, Zakonom o državnoj imovini, Zakonom o računovodstvu, Zakonom o obligacionim odnosima i Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica. Slučajevi neusklađenosti, pojedinačno ili zbirno imaju materijalan ali ne i prožimajući efekat u odnosu na postavljene kriterijume za reviziju pravilnosti, na osnovu čega nadležni Kolegijum DRI izražava **USLOVNO MIŠLJENJE NA REVIZIJU PRAVILNOSTI**.

Nalaz: Revizijom je utvrđeno da Društvo nakon 2022. godine nije sačinjavalo Biznis plan kojim bi bili definisani strateški ciljevi, plan razvoja, analiza tržišta, procjena rizika i finansijske projekcije za naredni period.

Preporuka P1: Preporučuje se Društvu da izradi Biznis plan koji će obuhvatiti: kratkoročne i dugoročne ciljeve, analizu tržišta i konkurencije, plan razvoja i marketinga, procjenu rizika sa mjerama za ublažavanje rizika, finansijske projekcije prihoda i rashoda, kao i definisanje pokazatelja uspješnosti poslovanja i dostavi isti nadležnom organu Društva na razmatranje i usvajanje.

Nalaz: Društvo nije, u skladu sa čl. 49 ranije važećeg Zakona u upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru uspostavilo unutrašnju reviziju organizovanjem organizacione jedinice za unutrašnju reviziju u okviru subjekta ili obavljanjem unutrašnje revizije od strane jedinice za unutrašnju reviziju drugog subjekta, na osnovu sporazuma, uz prethodnu saglasnost Ministarstva. Takođe nije sačinilo i dostavilo Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola u skladu sa čl. 17 ranije važećeg Zakona.

Preporuka P2: Društvo treba da u skladu sa članom 20 Zakona o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj revizij uspostavi unutrašnju reviziju i dostavlja Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola u skladu sa čl. 18 Zakona.

Nalaz: Društvo je tokom 2025. godine sa dva lica zaključilo ugovor o radu na određeno vrijeme, bez raspisivanja javnog oglasa. Navedeno nije u skladu sa članom 24 Zakona o radu kojim je predviđeno da je Zavod za zapošljavanje dužan da, na zahtjev poslodavca, javno oglasi slobodno radno mjesto u privrednom društvu, javnoj ustanovi i drugoj javnoj službi, čiji je osnivač ili većinski vlasnik država.

Preporuka P3: **Preporučuje se Društvu da slobodna radna mjesta popunjava isključivo putem javnog oglašavanja, u skladu sa članom 24 Zakona o radu.**

Nalaz: U Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Društvo se poziva na odredbe zakona o računovodstvu koji je prestao da važi i na Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica iz 2011. godine, te je potrebno ažurirati

Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Takođe, s obzirom da je novi Zakon o privrednim društvima donesen avgusta 2025. godine potrebno je ažuriranje Statutarnih odredbi Društva.

Preporuka P4: Društvo treba da ažurira Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama shodno promjenama Zakona o računovodstvu i Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica. Takođe, neophodno je izvršiti i ažuriranje Statuta u skladu sa novim Zakonom o privrednim društvima.

Nalaz: Revizijom je utvrđeno da dio kratkoročnih obaveza nije usaglašen sa Vladom. Naime, Ministarstvo finansija od Društva potražuje samo iznos sredstava koji je u ime Društva prenijelo kineskoj banci tokom 2024. godine i 2025. godine, po izdatoj garanciji, dok iznos od 6.000.000 € (za II, III, IV i V ratu kredita) nije pismeno usaglašen sa resornim ministarstvom.

Preporuka P5: Preporučuje se Društvu da izvrši usaglašavanje stavova o statusu i načinu izmirenja obaveza sa resornim ministarstvom, a nakon toga izvrši korekcije u knjigovodstvu u cilju realnog prikaza stanja obaveza.

Nalaz: Društvo je vršilo isplate akontacija zarada iz blagajne, što nije u skladu sa čl. 5 Zakona o sprečavanju nelegalnog poslovanja kojim je predviđeno da su pravno lice i preduzetnik dužni da otvore račun kod banke na način utvrđen propisima, vode novčana sredstva na tom računu i vrše transfer sredstava preko tog računa, uključujući i plaćanje poreza, prireza i doprinosa na obračunatu bruto zaradu i naknadu zarada, kao i isplatu neto zarada i naknada zarada zaposlenima.

Preporuka P6: Društvo treba da isplatu akontacije neto zarade i naknade zarade zaposlenima vrši isključivo preko bankovnog računa.

Nalaz: Društvo je stimulacije zaposlenima po osnovu rezultata rada isplaćivalo bez donošenja pojedinačnog akta.

Preporuka P7: Društvo treba da odobravanje uvećanja zarade po osnovu rezultata rada vrši Odlukom, u skladu sa Kolektivnim ugovorom.

Nalaz: Društvo ne posjeduje Pravilnik o dodjeli pomoći kojim će se jasno definisati kriterijumi, postupak, nadležnosti i način odlučivanja o dodjeli pomoći.

Preporuka P8: Preporučuje se Društvu da donese Pravilnik o dodjeli pomoći kojim će se jasno definisati kriterijumi, postupak , nadležnosti i način odlučivanja o dodjeli pomoći.

Nalaz: Društvo je na računima 520 – Troškovi zarada i naknada zarada (bruto) i 521 – Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca evidentiralo:
- troškove poreza na otpremnine i prireza porezu u iznosu od 8.663,87 €, umjesto na računu 529 – Ostali lični rashodi i naknade na kojem se iskazuju ukupni troškovi ostalih ličnih rashoda i naknada kao što su otpremnine;
- naknade troškova prevoza na radno mjesto i sa radnog mjesta u iznosu od 3.550,82 €, umjesto na računu 529 – Ostali lični rashodi i naknade;
- troškove ukupnih naknada članovima Odbora direktora u iznosu od 51.302,47 € i revizorskog odbora u iznosu od 4.586,42 €, umjesto na računu 526 – Troškovi naknada upravnog i nadzornog odbora;
- troškove poreza i doprinosa na naknade po ugovoru o djelu u iznosu od 2.472,34 €, umjesto na računu 522 – Troškovi naknada po ugovoru o djelu, na kojem računu se iskazuju ukupni troškovi naknada po ugovoru o djelu;
- troškove naknada na ime zimnice u ukupnom iznosu od 28.585,72 €, umjesto na računu 529 – Ostali lični rashodi i naknade.

Društvo je na računu 521 – Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca evidentiralo i troškove poreza na zarade u iznosu od 44.635,78 €, umjesto na računu 520 – Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)

Preporuka P9: Društvo treba da se dosljedno pridržava odredbi važećeg Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Na osnovu člana 13 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji – Primaoci izvještaja o reviziji, nadležni Kolegijum DRI odlučio je da se Izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja „Barska plovidba“ AD Bar za 2024. godinu dostavi:

- Odboru direktora kao organu upravljanja i rukovođenja Društva, radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti i jačanja odgovornosti u upravljanju javnim finansijama.

- Vladi Crne Gore kao osnivaču Društva, radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti.

- Ministarstvu pomorstva i Ministarstvu finansija Crne Gore, radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti.

- Da se sa sadržajem Izvještaja DRI upozna Odbor za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine CG

- Da Društvo **do 16.03.2026. god**ine dostavi DRI **Plan aktivnosti** za realizaciju izdatih preporuka koji treba da sadrži mjere, nosioce aktivnosti i rokove. Društvo će **do 31.07.2026. godine** dostaviti Državnoj revizorskoj instituciji **Izvještaj** o sprovedenim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.

ČLANICA SENATA DRI
Vesna Mihailović

_____
Rukovoditeljka Kolegijuma

I OPŠTI DIO

Pravni osnov za vršenje revizije

Pravni osnov za vršenje revizije Godišnjih finansijskih iskaza „Barska plovidba“ AD Bar za 2024. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 (Sl. list CG, br. 01/07, 038/13),
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4 („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2025. godinu br. 06 – 038/24-282 od 26.12.2024. godine, donešenom od strane Senata Državne revizorske institucije (u daljem tekstu DRI), 26.12.2024. godine;
- Odluci nadležnog Kolegijuma o vršenju revizije br: 05-035/25-1997/2, od 11.07.2025. godine.

Revizija Godišnjih finansijskih iskaza „Barska plovidba“ AD – Bar za 2024. godinu vršena je u skladu sa:

- Poslovnikom DRI („Sl. list CG“ br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“ br. 07/15);
- Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS);
- Međunarodnim standardima revizije za javni sektor (ISSAI – nivo III).

Opšti podaci o subjektu revizije

Akcionarsko društvo “Barska plovidba” - Bar (u daljem tekstu: Društvo) je osnovano 20.10.2000. godine radi obavljanja pomorskog saobraćaja, drugih srodnih pomorskih aktivnosti, agencijskih i ugostiteljskih poslova, medunarodne špedicije i dr. Od osnivanja, Društvo je poslovalo pod nazivom AD "Putnicki terminal" Bar, koji je 22.10.2002. promijenjen u "Barska plovidba" AD Bar.

Osnovna aktivnost Društva je pomorski saobracaj i prihode ostvaruje kroz komercijalno upošljavanje teretnih brodova “Bar” i “Budva”. Brodovi su namijenjeni za rasute terete, nosivosti oko 36.000 tona. Brodovi su kupljeni uz podršku Vlade Crne Gore i Ministarstva saobraćaja i pomorstva, a njihova izgradnja je završena 2014. godine u brodogradilištu Jinling u Kini, od kada se nalaze u komercijalnoj plovidbi. Takođe, Društvo ostvaruje prihode od izdavanje poslovnih prostora koji se nalaze u vlasništvu kompanije. Društvo je smješteno u zgradi Putnickog terminala u Baru.

Skupština akcionara Društva je 06.04.2021. godine usvojila izmjene i dopune Statuta Društva koji je do vršenja revizije bio na snazi. U skadu sa odredbom Statuta Društva (član 15), vlasnici Društva su njegovi akcionari, koji lično ili preko ovlašćenog zastupnika, upravljaju Društvom srazmjerno broju akcija koje posjeduju. Organi Društva su:

- Skupstina akcionara,
- Odbor direktora i
- Izvršni direktor.

Prema odredbama Statuta, Skupština Društva se održava jednom godišnje. Skupština se saziva jednom godišnje na zahtjev Odbora direktora i akcionara čije akcije predstavljaju najmanje 5% akcijskog kapitala. Redovna Skupština akcionara se održava u roku od 6 mjeseci od dana završetka svake poslovne godine.

Odbor direktora je kolektivno tijelo koje upravlja Društvom. Sastoji se od 5 članova, pri čemu najmanje dva člana moraju biti nezavisni. Odbor direktora odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova.

Izvršni direktor pored ostalih nadležnosti definisanih Statutom, predstavlja i zastupa Društvo. Izvršnog direktora imenuje Odbor direktora Društva u skladu sa uslovima utvrđenim Statutom i Zakonom o privrednim društvima. Izvršni direktor ne može biti član Odbora direktora.

Društvo je u poslovnim knjigama i Iskazu o finansijskoj poziciji na dan 31.12.2024. godine, prikazalo vrijednost stalne imovine u ukupnom iznosu od 32.990.875 €.

Osnovni kapital Društva na dan 31.12.2024. godine iznosi 9.842.010 €. Ukupno procentualno učešće u vlasništvu nad akcijskim kapitalom države, fondova i Zavoda za zapošljavanje iznosi 51,90%.

Vrsta, predmet i cilj revizije

U skladu sa Godišnjim planom revizije i Odlukom o vršenju revizije, DRI je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti Društva za 2024. godinu.

Predmet revizije bio je Godišnji finansijski izvještaj „Barska plovidba“ AD Bar za 2024. godinu i usklađenost poslovanja sa propisima. Predmet revizije bili su godišnji finansijski iskazi za 2024. godinu:

- Iskaz o finansijskoj poziciji - Bilans stanja;
- Iskaz o ukupnom rezultatu - Bilans uspjeha;
- Iskaz o novčanim tokovima;
- Iskaz o promjenama na kapitalu;
- Napomene uz finansijske iskaze.

Godišnji izvještaj menadžmenta je takođe obuhvaćen revizijom .
Predmet revizije bili su i pravna uređenost i organizaciono ustrojstvo Društva, unutrašnje kontrole , vršenje nabavki i sudski sporovi koje vodi Društvo.

Cilj revizije je izricanje mišljenja o pouzdanosti i tačnosti finansijskih podataka iskazanih u Godišnjem finansijskom izvještaju za 2024. godinu i izricanje mišljenja o usaglašenosti poslovanja subjekta revizije sa zakonima i propisima kao i kontrola namjenskog korišćenja sredstava.

Metode vršenja revizije

Revizija je izvršena kombinovanjem metoda dokumentarne i terenske revizije. Revizija je uključivala ispitivanje i pribavljanje dokaza, na bazi provjere uzoraka, kojima se potkrepljuju iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima. Određivanje uzorka vršeno je korišćenjem programa IDEA. Revizori su na terenu koristili i druge metode revizije kao što su: analize dosijea, evidencija i radnih papira subjekta revizije, konfirmacija kao i vođenje razgovora (intervjui) sa zaposlenima u Društvu.
Materijalnost za reviziju godišnjih finansijskih izvještaja „Barska plovidba“ AD Bar za 2024. godinu iznosi *1,19 %* od ukupnih rashoda, koji su u 2024. godini iznosili 10.241.572,95 €, tako da materijalnost za predmetnu reviziju iznosi 121.874,72 €.

Kriterijumi revizije

Kriterijumi revizije na osnovu kojih se prosuđuje objektivnost i istinitost finansijskih izvještaja (važeći okvir finansijskog izvještavanja) su:

- Zakon o računovodstvu („Sl. list Crne Gore“ br. 145/2021 i 152/2022);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore", br. 011/20; 13/2021; 13/2022 – ispravka i 139/2022);
- Pravilnik o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja nezavisnih regulatornih tijela, pravnih lica, akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću u kojima država ili opštine imaju većinski udio u vlasništvu („Sl. list Crne Gore“, br. 12/08 i 35/10);
- Međunarodni računovodstveni standardi (MRS);
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI).

Kriterijumi za reviziju pravilnosti, odnosno ocjena saglasnosti poslovanja Društva sa zakonskim i podzakonskim propisima relevantnim za poslovanje Društva sadržani su u sljedećim propisima[1]:

- Zakon o računovodstvu („Sl. list Crne Gore“ br. 145/2021 i 152/2022);
- Zakon o reviziji („Sl. list Crne Gore“ br. 01/17);

[1] U 2025. godini donijeti su novi Zakon o računovodstvu i Zakon o reviziji koji su objavljeni u „Sl. list CG“ br. 84/25 od 31.07.2025 godine, Zakon o upravljanju, unutrašnjim kontrolama i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru objavljen u „Sl. list CG“ br. 89/25 od 05.08.2025. i Zakon o privrednim društvima koji je objavljen u „Sl. list CG“ br. 90/25 od 06.08.2025. godine.

- Zakon o privrednim društvima ("Sl. List Crne Gore", br. 065/20, 146/21, 004/24 od 23.01.2024);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore" br. 011/20);
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore", br. 011/20; 13/2021; 13/2022 – ispravka i 139/2022);
- Međunarodni računovodstveni standardi (MRS) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI);
- Zakon o radu („Sl. list Crne Gore“, br. 74/19, 08/21, 59/21 i 68/21 i 145/2021);
- Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list Crne Gore“, br. 34/14, 44/18 i 84/24);
- Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Sl. list Crne Gore“, br. 75/2018);
- Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja („Sl. list Crne Gore“, br. 29/2013 i 16/2016 i 152/2022);
- Zakon o javnim nabavkama („Sl. list Crne Gore“, br. 74/2019, 3/2023 i 11/2023);
- Zakon o zaštiti konkurencije ("Službenom listu CG", br. 44/2012, 13/2018 i 145/2021);
- Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list Crne Gore ", br. 16/07, 40/11, 29/13, 09/15, 53/16, 01/17, 50/17, 46/19, 73/19, 80/20 i 08/21, 59/21, 146/21, 49/22, 65/22, 140/22 i 3/23);
- Zakon o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list Crne Gore“, br. 65/01, 12/02 i 80/04 i Sl. list CG br. 40/08, 86/09, 73/10, 40/11, 14/12, 61/13, 55/16, 146/21, 152/22);
- Zakon o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Sl. list SR CG", br. 019/78, 008/79, 019/87, 029/89, 039/89, 022/90, 013/91, "Sl. list RCG", br. 048/91, 017/92, 059/92, 027/94 "Sl. list CG", br. 051/08, 073/10, 040/11, 062/13);
- Zakon o pravima putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Sl. list Crne Gore", br. 076/20);
- Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe ("Sl. list Crne Gore" br. 062/13, 006/14, 047/15, 071/17, 034/19, 077/20, 084/24);
- Zakon o državnoj imovini („Sl. list Crne Gore“, br. 21/2009, 40/2011);
- Zakon o životnoj sredini ("Sl. list CG" br. 052/16, 073/19 i 084/24);
- Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini („Sl. list Crne Gore“ br. 13/2010);
- Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije („Sl. list Crne Gore“ br. 28/2002 i 130/2021);
- Pravilnikom o izmjenama pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije („Sl. list Crne Gore“ br. 118/2024);
- Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica („Sl. list CG“ br. 126/22);
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini („Sl. list Crne Gore“, br. 47/2011);
- Statut Društva, broj 10-00-46110 od 09.06.2023. godine;
- Procedure, pravilnici i odluke, doneseni od strane organa Društva.

Pored kriterijuma na osnovu kojih se vrši ocjena uspostavljenog sistema *finansijskog upravljanja i kontrola* sadržanih u Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (sa podzakonskim aktima) uzeti su u obzir i kriterijumi iz internih akata Društva kojim su regulisana prava, ograničenja i pravdanje pojedinih rashoda.

Vrijeme vršenja revizije

Revizija je realizovana tokom trećeg i četvrtog kvartala 2025. godine.

DIO II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

Planiranje i izvještavanje

Biznis plan predstavlja dokument kojim privredno društvo definiše svoju poslovnu ideju, ciljeve, tržišnu strategiju, organizacionu strukturu i finansijske projekcije. Plan sadrži analizu tržišta, konkurencije, marketing strategiju, plan proizvodnje ili pružanja usluga, kao i procjenu prihoda, rashoda i dobiti. Osnovna svrha biznis plana jeste planiranje i usmjeravanje poslovnih aktivnosti, čime se smanjuje rizik i povećava vjerovatnoća uspjeha. Nepostojanje biznis plana povećava rizik neefikasnog upravljanja resursima, otežava praćenje ostvarenja poslovnih ciljeva i može negativno uticati na finansijsku stabilnost društva zbog nesistematskog planiranja prihoda i rashoda na kratkoročnom i srednjoročnom nivou. Navedeno predstavlja slabost u sistemu upravljanja i strateškog planiranja, što može uticati na dugoročnu održivost poslovanja.

Utvrđena nepravilnost: Revizijom je utvrđeno da Društvo nakon 2022. godine nije sačinjavalo Biznis plan kojim bi bili definisani strateški ciljevi, plan razvoja, analiza tržišta, procjena rizika i finansijske projekcije za naredni period.

Preporuka: Preporučuje se Društvo da izradi Biznis plan koji će obuhvatiti: kratkoročne i dugoročne ciljeve, analizu tržišta i konkurencije, plan razvoja i marketinga, procjenu rizika sa mjerama za ublažavanje rizika, finansijske projekcije prihoda i rashoda, kao i definisanje pokazatelja uspješnosti poslovanja i dostavi nadležnom organu Društva na razmatranje i usvajanje.

Društvo je u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Statutom Društva sačinilo sljedeće iskaze za 2024. godinu: Iskaz o finansijskoj poziciji; Iskaz o ukupnom rezultatu; Iskaz o novčanim tokovima, Iskaz o promjenama na kapitalu; Napomene uz finansijske iskaze. Uz pomenute iskaze, dostavljen je i statistički aneks. Finansijski iskazi za 2024 godinu su potpisani, ovjereni i usvojeni od strane Odbora direktora Društva, br. 148/4-10/25 od 15.04.2025. godine, i blagovremeno dostavljeni Poreskoj upravi Crne Gore. Izvještaji su takođe dostavljeni i Skupštini akcionara.
Shodno obavezi po osnovu Zakona o tržištu kapitala, izvještaji su dostavljeni i Komisiji za tržište kapitala (kvartalni, polugodišnji i godišnji) kao i Montenegroberzi. Emitent je dužan shodno članu 98, 99 i 100 da godišnji, polugodišnji i kvartalni finansijski izvještaj godine dostavi Komisiji za hartije od vrijednosti koja ga objavljuje na svojoj internet stranici.
Rukovodstvo se redovno izvještava o finansijskom stanju u Društvu putem kvartalnih i godišnjih izvještaja. U 2024. godini, u Društvu nije postojala metodologija koja se odnosi na izradu Izvještaja o radu, Izvještaja o aktivnostima, te izvještaja koje sačinjavaju organizacione jedinice za potrebe izvještaja o radu. Društvo je u toku revizije usvojilo politiku izvještavanja.

Društvo je sačinilo i dostavilo sa ostalim iskazima i **Izvještaj menadžmenta za 2024. godinu**, br. 148/4-10/25 od 15.04.2025. godine. Godišnji Izvještaj menadžmenta je urađen u skladu sa obavezama proisteklim iz odredaba Zakona o privrednim društvima i Zakona o računovodstvu. U izvještaju su prikazani ključni elementi rada i poslovanja Društva u izvještajnoj godini sa osnovnim podacima i informacijama o Društvu, položajem na tržištu, poslovnim aktivnostima Društva, problematikom koja je pratila poslovnu 2024. godinu, upravljanjem i kontrolom poslovanja, uključujući i nefinansijske informacije potrebne za uvid u poslovne rezultate, položaj i razvoj Društva, planirani budući razvoj. Takođe, Društvo shodno Zakonu o reviziji dostavljs Poreskoj upravi izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora o finansijskim iskazima, u papirnoj i elektronskoj formi, najkasnije do 30. juna tekuće za prethodnu poslovnu godinu. U Društvu je izvršena revizija finansijskih iskaza za 2024. godinu, od strane nezavisnog revizora i sačinjen Izvještaj nezavisnog revizora br: 293/6-11/25 od 30.06.2025. godine.

Unutrašnje kontrole

Shodno članu 3 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, upravljanje i unutrašnje kontrole u javnom sektoru obuhvataju postupke upravljanja sredstvima subjekta,

finansijske i druge kontrole i unutrašnju reviziju, radi uspješnog upravljanja i ostvarivanja poslovnih ciljeva subjekta, na transparentan, pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Zasnivanje upravljanja i kontrola vrši se primjenom elemenata upravljanja i kontrola:

– kontrolno okruženje,
– upravljanje rizicima,
– kontrolne aktivnosti, –
– sistem informacija i komunikacija i
–praćenje i procjena sistema.

Kontrolno okruženje definiše strukturu i disciplinu unutrašnjih kontrola u subjektu, a rukovodioci treba da kreiraju poslovno (kontrolno) okruženje u kojem svi zaposleni poštuju uspostavljene kontrole u subjektu. U cilju uspostavljanja kontrolnog okruženja Društvo je usvojilo:

- Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu od 07.03.2022. godine,
- Pravilnik o poslovnoj tajni od 07.09.2016.godine,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sa utvrđenim ovlašćenjima i odgovornostima rukovodilaca i zaposlenih.

Društvo nije utvrdilo plan u slučaju nepopunjenosti radnih mjesta ili odsustva zaposlenih na ključnim funkcijama, kako bi se održao kontinuitet i osiguralo ostvarivanje ciljeva. Strateški i godišnji plan obuka nijesu donijeti.

Društvo ne posjeduje Etički kodeks, Pravilnik o pravilima ponašanja poslodavca i zaposlenih u vezi sa prevencijom i zaštitom od zlostavljanja na radu, Pravilnik o obrazovanju i stručnom usavršavanju, Pravilnik o radnom vremenu, plan u slučaju nepopunjenosti radnih mjesta, godišnji plan obuka i usavršavanja zaposlenih. Takođe, Društvo nije u potpunosti uspostavilo sistem za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare u subjektu i preduzelo mjere za sprječavanje i otklanjanje rizika od nepravilnosti i prevara. Društvo je 2016. godine odredilo lice za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare.

Međutim, Društvo nije shodno Pravilniku o uspostavljanju sistema za otkrivanje i postupanje po sumnjama na nepravilnosti i prevare dostavilo nadležnom organu godišnji izvještaj o obavještenjima o sumnjama na prevare, odnosno nepravilnosti.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji nije jasno definisana organizaciona struktura, odnosno nijesu utvrđeni poslovi i nadležnosti organizacionih jedinica.

Takođe, nijesu utvrđene linije izvještavanja (između funkcija i između subjekata, teme o kojima treba da se izvještava i učestalost izvještavanja).

I pored toga što nisu jasno definisane funkcije i izvještavanje, Društvo redovno (kvartalno) izvještava izvršnog direktora i Odbor direktora o svim finansijskim parametrima.

Društvo nije donijelo Strategiju upravljanja rizicima kao ni registar rizika a takođe, nije ni određeno lice u društvu za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima.

Svrha kontrolnih aktivnosti je da se osigura zakonito, pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno upravljanje prihodima, rashodima, imovinom i obavezama, odnosno spriječi neodgovarajuće upravljanje, neopravdano trošenje, nepravilnosti i prevare. U cilju uspostavljanja kontrolnih aktivnosti, Društvo je donijelo sledeće poslovnike i pravilnike:

- Poslovnik o radu Odbora direktora „Barska plovidba“ AD Bar br. 702/11/2021 od 02.11.2021. god.
- Poslovnik o radu Skupštine AD „Barska plovidba“ AD Bar br. 389/7-11 od 01.07.2022. godine
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u „Barska plovidba“ AD Bar br. 476/X/2020 od 20.10.2020. godine i Izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta br. 174/4-10 od 20.04.2023. godine, br. 412/7-10 od 27.07.2023. godine, br. 491/10-10 od 09.10.2023. godine, br. 164/5-10/2 od 10.05.2024. godine i 14/1-10/25 od 16.01.2025. godine;
- Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama od 14.12.2018. godine;
- Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju br. OD/LX-8 od 07.12.2011. godine;
- Pravilnik o pečatima i štambiljima Društva br. OD/CXXVIII od 27.10.2016. godine;
- Pravilnik o korišćenju sredstava reprezentacije u „Barska plovidba“ AD Bar br. 772/12/21 od 02.12.2021. godine;

- Pravilnik o korišćenju mobilnih i fiksnih telefona u „Barska plovidba“ AD Bar br. 771/12/21 od 02.12.2021. godine
- Pravilnik o korišćenju i upotrebi vozila u svojini Barske plovidbe AD Bar br.CXXIV od 30.08.2016. g.
- Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza „Barska plovidba“ AD Bar od 14.12.2018. godine
- Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu od 07.03.2022. godine
- Pravilnik o poslovnoj tajni od 07.09.2016. godine
- Vodič za pristup informacijama u posjedu „Barska plovidba“ AD Bar br. 47/2-10 od 01.02.2022. g.

Društvo u 2024. godini nije imalo interne procedure za: planiranje i izvještavanje, blagajničko poslovanje, obračun zarada i sprovođenje nabavki. Navedene procedure su donijete tokom postupka revizije.
Plan integriteta je donešen u septembru 2024. godine i određeno je odgovorno lice za izradu i sprovođenje Plana integriteta br.122/4-113/24 od 02.04.2024. godine.
Društvo ima uspostavljen sistem dvojnog potpisa u kome nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica i izvršeno razdvajanje odgovornosti kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu. Nalog za nabavku potpisuju lica koja su nabavku inicirala, direktor sektora odobrava, nakon čega finansijski ili izvršni direktor ovjeravaju fakturu. Nalog za plaćanje potpisuje samo direktor.
Informacije i komunikacije:
Društvo koristi od 2000. godine računovodstveni softver PENZOR koji obuhvata knjigovodstvo dok se evidencija osnovnih sredstava vrši u Excellu. Knjige, KUF i KIF su u papirnoj formi, dok su obračun zarada i materijalno knigovodstvo posebna softverska rješenja.
U pogledu eksterne razmjene informacija, Društvo ima kreiranu web stranicu na kojoj su objavljeni osnovni podaci o Društvu, regulativa i akti, informacije o teretnom i putničkom saobraćaju, saopštenja sa Skupštine akcionara, važna obavještenja, kontakt itd. Postoji i korisnički centar, a Društvo je usvojilo Vodič za pristup informacijama u posjedu „Barska plovidba“ AD Bar br. 47/2-10 od 01.02.2022. god.
Praćenje i procjena se obavlja stalnim praćenjem, samoprocjenom, kao i funkcijom unutrašnje revizije. Shodno Članu 5 Pravilnika o bližem načinu upravljanja, rukovođenja i sprovođenja unutrašnje kontrole u subjektima javnog sektora, Organ upravljanja treba da donese strategiju kojom se usmjerava subjekat da ostvari svoju misiju i viziju, odnosno da stvori vrijednost za zainteresovane strane. Strategija se donosi za period od najmanje četiri godine. Takođe, Organ upravljanja treba da donese planove za sprovođenje strategije i obezbijedi resurse za njihovo sprovođenje.
Društvo u 2024. i 2025. godini nije odredilo lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola, već je to učinilo u postupku izjašnjenja na Preliminarni izvještaj. Društvo nema Plan unapređenja upravljanja i kontrola, niti je sačinjen godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola za 2024. godinu.

Utvrđene nepravilnosti: Društvo za revidirani period nije imalo usvojene interne procedure za: planiranje i izvještavanje, odobravanje službenih putovanja, blagajničko poslovanje, obračun zarada, sprovođenje nabavki, tok dokumentacije (ulazne i izlazne fakture), itd. Takođe, nije u skladu sa članom 7 i 11 ranije važećeg Zakona u upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru odredilo lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola, nije donijelo Plan unapređenja upravljanja i kontrola, niti je u skladu sa čl. 18 sačinilo godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola za 2024. godinu. Navedene nepravilnosti Društvo je ispravilo u postupku revizije i usvojilo sljedeće procedure i akta:

- Politiku izvještavanja br. 50/2-10/26 od 03.02.2026. godine,
- Pravilnik o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola 68/2-11/26 od 09.02.2026.
- Odluku o imenovanju lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola i lica za rizike br.67/2-11/26 od 09.02.2026. godine, lice za finansijsko upravljanje i kontrolu br. 67/2-11/26 od 09.02.2026. godine,
- Pravilnik o nabavkama br. 52/2-10/26 od 03.02.2026. godine,

- Pravilnik o korišćenju službenih i fiksnih telefona i službenih telefonskih brojeva br. 58/2-10/26 od 03.02.2026 godine,
- Pravilnik o načinu isplate zarada, naknada i drugih primanja br.709/12-10/25 od 22.12.2025. god,
- Pravilnik o blagajničkom poslovanju br. 711/12-10/25 od 22.12.2025. godine,
- Pravilnik o korišćenju sredstava reprezentacije br.48/2-10/26 od 03.02.2026. godine.

Društvo nije, u skladu sa čl. 49 ranije važećeg Zakona u upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru uspostavilo unutrašnju reviziju organizovanjem organizacione jedinice za unutrašnju reviziju u okviru subjekta, koja je neposredno odgovorna rukovodiocu subjekta, ili obavljanjem unutrašnje revizije od strane jedinice za unutrašnju reviziju drugog subjekta, na osnovu sporazuma, uz prethodnu saglasnost Ministarstva. Takođe nije sačinilo i dostavilo Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapriđenju upravljanja i kontrola u skladu sa čl. 17 ranije važećeg Zakona.

Preporuka: Društvo treba da u skladu sa članom 20 Zakona o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj revizij uspostavi unutrašnju reviziju i dostavlja Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapriđenju upravljanja i kontrola u skladu sa čl. 18 Zakona.

Zaštita na radu

Članom 14 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu predviđeno je da je poslodavac dužan da obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu sprječavanjem, uklanjanjem i kontrolom rizika na radu, obavještavanjem i osposobljavanjem zaposlenih za bezbjedan i zdrav rad. Shodno članu 16 Zakona, poslodavac, saglasno prirodi djelatnosti, broju zaposlenih, organizaciji i načinu rada, prava, obaveze i odgovornosti zaštite i zdravlja na radu uređuje opštim aktom ili ugovorom o radu zaključenim sa zaposlenim. Ovim aktom se bliže uređuju mjere zaštite i zdravlja na radu i način njihovog sprovođenja. Poslodavac je dužan da, najmanje jednom godišnje, sačini izvještaj o zaštiti i zdravlju na radu zaposlenih, koji se razmatra na organima koji vrše poslove upravljanja zajedno sa izvještajima o poslovanju. Društvo je:

- shodno članu 16 Zakona, donijelo Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu,
- shodno članu 17 Zakona, donijelo Akt o procjeni rizika za radna mjesta,
- Shodno članu 30 Zakona, osiguralo zaposlene od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom.

Društvo je u postupku revizije sačinilo izvještaj o zaštiti i zdravlju na radu zaposlenih shodno čl. 51 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu.

Službena vozila

Društvo je donijelo Pravilnik o korišćenju i upotrebi vozila u svojini Barske plovidbe AD Bar od 14.12.2018. godine. Društvo posjeduje jedno vozilo kojim raspolaže direktor Društva. Ne postoji utvrđena kvota mjesečne potrošnje goriva. Za korišćenje službenog vozila se ne izdaju putni nalozi i nalog za kontrolu službenog auta (PN i OK obrasci).

Društvo treba da prilikom upotrebe službenog vozila sačinjava putne naloge i naloge za kontrolu službenog auta (PN I OK obrasci).

Službena putovanja

Društvo nema usvojenu internu proceduru o načinu odobravanja službenih putovanja, obračunu troškova i isplati sredstava, kojom bi bliže predvidjelo način i uslove za realizaciju službenih putovanja, obračuna i kontrole troškova, obaveze i postupanje zaposlenih u vezi sa realizacijom službenih putovanja. Službeni put se odobrava usmenim odobrenjem izvršnog direktora, nakon čega se izdaje putni nalog potpisan od strane direktora ,kojim se određuju lica koja se upućuju na službeni put.

Po povratku sa službenog puta, zaposleni podnosi izvještaj sa službenog puta i obračun troškova. Kontrola obračuna i odobravanje isplate se vrši od ovlašćenih lica u Društvu.

Službeni telefoni

Društvo je donijelo Pravilnik o korišćenju mobilnih i fiksnih telefona u „Barska plovidba“ AD Bar br. 771/12/21 od 02.12.2021. godine. U Pravilniku je navedena Odluka o ograničenjima troškova

korišćenja službenih telefona br: 01/1-37/17 od 01.08.2017. godine kojom se predvidja koji zaposleni imaju pravo na naknadu troškova mobilne telefonije i u kojim iznosima. Odluka je iz 2017. godine, te je potrebno ažurirati. Za usluge mobilne telefonije i interneta Društvo je zaključilo ugovor sa T-COM DOO Podgorica . Uvidom u račune, utvrđeno je da Društvo snosi troškove korišćenja paketa mobilnih telefona za 10 zaposlenih kojima se priznaju troškovi do određenog limita (15, 30, 35, 100 i 250 €). U slučaju prekoračenja iznosa paketa, odnosno limita, zaposlenom se za iznos prekoračenja umanjuje zarada.

Radni odnosi, organizacija i sistematizacija radnih mjesta

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Društva sistematizovano je 39 radnih mjesta sa 42 izvršioca. Shodno prezentiranim podacima, u Društvu su na dan 31.12.2024. godine bila zaposlena 32 lica na neodređeno vrijeme i 1 lice na određeno vrijeme. Pregled sistematizacije radnih mjesta i broja zaposlenih po organizacionim jedinicama prikazan je u sljedećoj tabeli:

Organizaciona jedinica	Na dan 31.12.2024. godine				
	Sistematizovan br. radnih mjesta	Sistematizovan br. izvršilaca	Zaposleni na neodređeno	Zaposleni na određeno	Ukupno zaposlenih
Kabinet Izvršnog direktora	4	4	3	1	4
Komercijalni sektor	6	6	6	0	6
Tehnički sektor	3	3	3	0	3
Finansijski sektor	7	7	6	0	6
Sektor za pravne i opšte poslove	9	10	7	0	7
Sektor za putnički i robni promet	10	12	7	0	7
Ukupno:	**39**	**42**	**32**	**1**	**33**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji definisane su organizacione jedinice (Sektori) i uže organizacione jedinice (službe), međutim, poslovi i nadležnosti osnovnih unutrašnjih organizacionih jedinica i užih organizacionih jedinica nijesu definisani pravilnikom. Posebni dio pravilnika sadrži opise poslova sistematizovanih radnih mjesta sa uslovima za obavljanje poslova i brojem izvršilaca. Društvo nije donijelo internu proceduru za upravljanje ljudskim resursima.

Društvo je sa sindikalnom organizacijom zaključilo Kolektivni ugovor br. 1333/08 od 30.12.2008. godine (novi kolektivni ugovor zaključen je 26.12.2024. godine) kojim su ugovorne strane uredile prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa zaposlenih i poslodavca, kao i druga pitanja iz međusobnih odnosa ugovornih strana. Za posadu na teretnim brodovima zaključen je Kolektivni ugovor br. 905-08/14 od 22.08.2014. godine. Ovim Kolektivnim ugovorom Društvo je sa sindikalnom organizacijom ugovorilo standardne uslove koji će se primjenjivati na sve pomorce (članove posade koji obavlja posao na teretnom brodu) ukrcane na teretnim brodovima Poslodavca.

U 2024. godini Društvo nije raspisivalo javne oglase za popunu radnih mjesta, odnosno nije bilo novozaposlenih lica, dok je tokom 2025. godine Društvo sa dva lica zaključilo ugovor o radu na određeno vrijeme, bez raspisivanja javnog oglasa. Uvidom u personalne dosijee zaposlenih utvrđeno je da zaposleni ispunjavaju opšte i posebne uslove predviđene zakonom i posebne uslove predviđene zakonom, drugim propisima i aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Ugovori o radu uglavnom sadrže sve elemente predviđene čl. 31 Zakona o radu (naziv i sjedište poslodavca, ime i prezime zaposlenog, mjesto prebivališta, odnosno boravišta zaposlenog, jmb zaposlenog, kvalifikaciju nivoa obrazovanja, naziv radnog mjesta i opis poslova, mjesto rada, vrijeme na koje se zaključuje ugovor o radu, dan stupanja na rad, radno vrijeme, prava, obaveze i odgovornosti zaposlenog itd.). Izmjene ugovorenih uslova rada (Aneksi) zaključivani su iz razloga predviđenih čl. 47 Zakona o radu (raspoređivanje na drugi odgovarajući posao, izmjena koje se odnose na zaradu, itd.).

Utvrđene nepravilnosti: Društvo je tokom 2025. godine sa dva lica zaključilo ugovor o radu na određeno vrijeme, bez raspisivanja javnog oglasa. Navedeno nije u skladu sa članom 24 Zakona o radu kojim je predviđeno da je Zavod za zapošljavanje dužan da, na zahtjev poslodavca, javno oglasi slobodno radno mjesto u privrednom društvu, javnoj ustanovi i drugoj javnoj službi, čiji je osnivač ili većinski vlasnik država.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da u skladu sa članom 24 Zakona o radu, slobodna radna mjesta popunjava isključivo putem javnog oglašavanja.

Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja)

Aktiva

Društvo je u Iskazu o finansijskoj poziciji na 31.12.2024. godine, prezentiralo vrijednost aktive u ukupnom iznosu od 33.547.741 €, sa strukturom i podacima iz prethodne godine, na sljedeći način:

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/ na dan 31.12.2024. godine						
Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznosi		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2023.	Početno stanje ____ 20__ g.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
00	**A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL**	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		**32.990.875**	**32.832.111**	**0**
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003		0	0	0
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005				
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				
	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008		32.990.875	32.832.111	0
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009		4.230.121	4.330.510	
023	2. Postrojenja i oprema	010		25.475.616	25.864.067	
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011		2.638.045	2.637.534	0
024	3.1. Investicione nekretnine	012		2.634.979	2.634.979	
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014		3.066	2.555	
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015		647.093	0	
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016		0	0	0
030, 039(dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033(dio), 039(dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				
031(dio), 032(dio), 039(dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019				
033(dio), 039(dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031(dio), 032(dio)	5.Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
032(dio), 034, 035, 036, 039(dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	022				
038, 039(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023				
288	**C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA**	024				
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		**546.840**	**2.074.930**	**0**
	I. ZALIHE (027 do 030)	026		258.949	180.006	0
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027		**137.770**	**87.551**	
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029		**85.382**	**88.428**	
15	4. Dati avansi	030		35.797	4.027	
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		55.123	508.253	0
202, 203, 209(dio)	1. Potraživanja od kupaca	032		17.520	490.247	
200, 209(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033				
201, 209(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034				
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035		37.603	18.006	0
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036				
27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037		10.193	10.842	
21, 22, osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038		27.410	7.164	
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039		0	0	0
236(dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju	040				
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	041				
23 osim 236(dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042				
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043		232.768	1.386.671	
04	V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044				
28 osim 288	**E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**	045		10.026	32.321	
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		**33.547.741**	**34.939.362**	**0**

Prema Iskazu o finansijskoj poziciji na 31.12.2024. godine, aktiva Društva je, prikazana u manjem iznosu u odnosu na isti period prethodne godine za 1.391.621 € ili za 3,98%. Naznačeni iznos umanjenja aktive u prikazanom periodu, je odraz promjena vrijednosti pojedinih pozicija aktive, prikazanih u narednom pregledu:

Opis	Stanje na 31.12.2024.	Stanje na 31.12.2023.	Promjena	Procenat
STALNA IMOVINA	**32.990.875**	**32.832.111**	158.764	0,48%
NEKRETNINE, POSTROJENJAi OPREMA	**32.990.875**	**32.832.111**	158.764	0,48%
Zemljište i objekti	4.230.121	4.330.510	-100.389	-2,32%
Postrojenja i oprema	25.475.616	25.864.067	-388.451	-1,50%
Ostala ugrađena oprema, alati i oprema	**2.638.045**	**2.637.534**	511	0,02%
Investicione nekretnine	2.634.979	2.634.979	0	0,00%
Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	3.066	2.555	511	20,00%
Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu	**647.093**	**0**	647.093	100,00%
OBRTNA SREDSTVA	**546.840**	**2.074.930**	-1.528.090	-73,65%
ZALIHE	**258.949**	**180.006**	78.943	43,86%
Zalihe materijala	137.770	87.551	50.219	57,36%
Gotovi proizvodi i roba	85.382	88.428	-3.046	-3,44%
Dati avansi	35.797	4.027	31.770	788,92%
KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	**55.123**	**508.253**	-453.130	-89,15%
Potraživanja od kupaca	17.520	490.247	-472.727	-96,43%
Ostala potraživanja	37.603	18.006	19.597	108,84%
Potraživanja po osnovu PDV-a	10.193	10.842	-649	-5,99%
Ostala nepomenuta potraživanja	27.410	7.164	20.246	282,61%
IIIGOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	**232.768**	**1.386.671**	-1.153.903	-83,21%
AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	**10.026**	**32.321**	-22.295	-68,98%
UKUPNA AKTIVA	**33.547.741**	**34.939.362**	-1.391.621	-3,98%

Stalna imovina

Vrijednost stalne imovine Društva na 31.12.2024. godine sa podacima o stanju na početku posmatranog perioda, promjenom vrijednosti tokom perioda, dat je u sljedećem pregledu:

Konto	Naziv	Stanje na početku perioda		Promjene u toku perioda		Ukupno sa 31.12.2024.		Stanje na 31.12.2024	Vrijednost na 31.12.2024
		Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje		
Građevinski objekti									
0223	TERMINAL	2.709.326,94	0,00	0,00	0,00	2.709.326,94	0,00	2.709.326,94	2.629.797,50
02283	ISPRAV. VRIJ. TERMINAL	0,00	39.764,72	0,00	39.764,72	0,00	79.529,44	-79.529,44	
0224	PREDSTAVNIŠTVO - BEOGRAD	132.121,72	0,00	0,00	0,00	132.121,72	0,00	132.121,72	126.343,46
02284	ISPRAV. VRIJ. PREDSTAVNIŠTVO BEOGRAD	0,00	2.889,13	0,00	2.889,13	0,00	5.778,26	-5.778,26	
0225	UPRAVNA ZGRADA	1.531.715,19	0,00	0,00	0,00	1.531.715,19	0,00	1.531.715,19	1.473.980,58
02285	ISPRAV. VRIJ. UPRAVNA ZGRADA					0,00	57.734,61	-57.734,61	
0226	PLINSKA STANICA	13.776,00	0,00	0,00	0,00	13.776,00	0,00	13.776,00	0,00
02286	ISPRAV. VRIJ. PLINSKA STANICA	0,00	13.776,00	0,00	0,00	0,00	13.776,00	-13.776,00	
Ukupno Građevinski objekti na 31.12.2024		**4.386.939,85**	**56.429,85**	**0,00**	**42.653,85**	**4.386.939,85**	**156.818,31**	**4.230.121,54**	**4.230.121,54**
Postrojenja i oprema									
0230	BROD BAR-REMONT	574.955,36	0,00	1.155.253,70	574.955,36	1.730.209,06	574.955,36	1.155.253,70	
02380	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI BAR-REMONT	0,00	510.442,02	574.955,36	160.784,48	574.955,36	671.226,50	-96.271,14	1.058.982,56
0233	PTT- OPREMA	4.105,60	0,00	499,00	743,71	4.604,60	743,71	3.860,89	
02383	ISPRAV. VRIJ. PTT- OPREMA	0,00	631,85	599,10	902,38	599,10	1.534,23	-935,13	2.925,76
0234	RAČ. I PIS. MAS.-KOMPJUTERI	21.726,06	0,00	6.103,33	2.901,13	27.829,39	2.901,13	24.928,26	
02384	ISPRAV. VRIJ. RAČ. I PIS. MAŠINA	0,00	13.317,42	2.246,30	3.472,49	2.246,30	16.789,91	-14.543,61	10.384,65
0235	KANCEL.NAMJEŠTAJ	3.946,07	0,00	606,87	332,77	4.552,94	332,77	4.220,17	
02385	ISPRAV. VRIJ. KANC. NAMEŠ.	0,00	2.278,57	332,77	414,13	332,77	2.692,70	-2.359,93	1.860,24
0236	VOZILA-PUTN. AUTOMOBILI	9.001,00	0,00	0,00	0,00	9.001,00	0,00	9.001,00	
02386	ISPRAV. VRIJ. VOZILA- PUT. AUTOM.	0,00	6.750,00	0,00	1.125,00	0,00	7.875,00	-7.875,00	1.126,00
0237	TERETNI M/V BAR	18.784.282,33	0,00	0,00	0,00	18.784.282,33	0,00	18.784.282,33	
02387	ISPRAV. VRIJ. TER M/V BAR	0,00	6.001.982,29	0,00	624.825,61	0,00	6.626.807,90	-6.626.807,90	12.157.474,43
0238	TERETNI M/V BUDVA	18.844.546,21	0,00	0,00	0,00	18.844.546,21	0,00	18.844.546,21	
02388	ISPRAV. VRIJ. TER. M/V BUDVA	0,00	5.973.663,47	0,00	628.020,52	0,00	6.601.683,99	-6.601.683,99	12.242.862,22
02389	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI BUDVA-REMONT	0,00	568.992,01	699.561,49	130.569,48	699.561,49	699.561,49	0,00	
0239	BROD BUDVA -REMONT	699.561,49	0,00	0,00	699.561,49	699.561,49	699.561,49	0,00	0,00
Ukupno postrojenja i oprema		**38.942.124,12**	**13.078.057,63**	**2.440.157,92**	**2.828.608,55**	**41.382.282,04**	**15.906.666,18**	**25.475.615,86**	**25.475.615,86**
Investicione nekretnine									
0240	INVES.NEKRETN.-NOVA AGENCIJA	232.506,00	0,00	0,00	0,00	232.506,00	0,00	232.506,00	232.506,00
0241	INVES.NEKRETN.-STARA AGENCIJA	188.094,69	0,00	0,00	0,00	188.094,69	0,00	188.094,69	188.094,69
0242	INVESTICIONE NEKRETNINE - ZGRADE	1.991.186,79	0,00	0,00	0,00	1.991.186,79	0,00	1.991.186,79	1.991.186,79
0243	INVES.NEKRETN.-UPRAVNA ZGRADA	223.191,45	0,00	0,00	0,00	223.191,45	0,00	223.191,45	223.191,45
Ukupno investicione nekretnine		**2.634.978,93**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**2.634.978,93**	**0,00**	**2.634.978,93**	**2.634.978,93**
Ostala oprema									
0262	OSTALA OPREMA	3.193,75	0,00	1.674,97	546,22	4.868,72	546,22	4.322,50	2.495,90
02682	ISPRAV. VRIJ.- OSTALA OPREMA	0,00	1.928,34	546,22	444,48	546,22	2.372,82	-1.826,60	
0263	OPREMA JAHT KLUB	6.330,00	0,00	0,00	0,00	6.330,00	0,00	6.330,00	570,00
02683	ISPRAV .VRIJ.- JAHT CLUB	0,00	5.040,00	0,00	720,00	0,00	5.760,00	-5.760,00	
0264	OPREMA RESTORANA MARINA	25.290,00	0,00	0,00	0,00	25.290,00	0,00	25.290,00	0,00
02684	ISPRAV. VRIJ -.RESTORAN MARINA	0,00	25.290,00	0,00	0,00	0,00	25.290,00	-25.290,00	
Ukupno ostala oprema		**34.813,75**	**32.258,34**	**2.221,19**	**1.710,70**	**37.034,94**	**33.969,04**	**3.065,90**	**3.065,90**
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi									
0272	INVES. U TOKU TER. BRODOVI					1.802.347,05	1.155.253,70	647.093,35	647.093,35
Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi						**1.802.347,05**	**1.155.253,70**	**647.093,35**	**647.093,35**
Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema									**32.990.875,58**

Društvo je u poslovnim knjigama i Iskazu o finansijskoj poziciji sa 31.12.2024. godine, prikazalo vrijednost stalne imovine u ukupnom iznosu od 32.990.875 €. Vrijednost stalne imovine je u odnosu na prethodni period (2023. godine), iskazana u većem iznosu od 158.764 ili 0,48%.

Nematerijalna ulaganja (grupa 01)

Prema MRS 38 –nematerijalna imovina (paragraf 12), Nematerijalna imovina je prepoznatljiva ako je ili: (a) odvojiva, odnosno kad se može izdvojiti ili odijeliti iz subjekta i prodati, prenijeti, licencirati, iznajmiti ili razmijeniti, ili pojedinačno ili zajedno s povezanim ugovorom, prepoznatljivom imovinom ili obavezom, bez obzira na to namjerava li subjekt to uraditi ili ne; ili proizlazi iz ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira na to jesu li ta prava prenosiva ili odvojiva od subjekta ili od drugih prava i obaveza.

Najčešći primjeri stavki nematerijalnih ulaganja, navedeni paragrafom 9 MRS 38, su kompjuterski softver, patenti, autorska prava, igrani filmovi, liste kupaca, prava servisiranja hipoteke, ribolovne dozvole, uvozne kvote, franšize, odnosi s kupcima ili dobavljačima, vjernost kupaca, udio na tržištu i marketinška prava.

Društvo je računovodstvenim politikama definisalo nematerijalnu imovinu kao „sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez materijalnog obilježja. Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podliježu amortizaciji, nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38. Nematerijalna ulaganja, imaju koristan vijek trajanja duži od godinu dana (patenti, licence, koncesije, računarski softver, ulaganje u razvoj) i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke je veća od 200,00 €.“

Prema knjigovodstvenim podacima Društvo ne posjeduje ovaj vid imovine, u knjigovodstvenoj evidenciji nijesu evidentirana nematerijalna ulaganja.

Nekretnine, postrojenja i oprema (grupa 02)

Pozicija bilansa stanja koja se odnosi na “Nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva”, je na 31.12.2024. godine, iskazana u ukupnom iznosu od 32.990.875 €, prema sljedećoj strukturi:

- Građevinski objekti u vrijednosti od 4.230.121,54 €;
- Postrojenja i oprema u vrijednosti od 25.475.615,66 €;
- Investicione nekretnine u vrijednosti od 2.634.978,93 € ;
- Ostala oprema u vrijednosti od 3.065,90 € i
- Nekretnine postrojenja i oprema u pripremi u vrijednosti od 647.093,35 €

Ukupno **32.990.875,58 €**

Društvo je Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama iz decembra 2018. godine definisalo način priznavanja, naknadnog vrednovanja i amortizovanja nekretnina, postrojenja i opreme.

Prema Pravilniku „kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podliježu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove propisane MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana, čija pojedinačna vrijednost iznosi više od 200 eura. Ukoliko materijalno sredstvo ne spunjava uslove is stava (1) ovog člana priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo. Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznanje kao osnovno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. U nabavnu vijednost, odnosno cijenu koštanja nekretnina, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke tih sredstava ako su ispunjeni uslovi za primjenu dopuštenog alternativnog postupka iz MRS 23 Troškovi pozajmljivanja i člana 32. Pravilnika. Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po modelu revalorizacije, odnosno po fer vrijednosti na dan revalorizacije, umanjenoj za ukupnu naknadu amortizacije i ukupne naknadne gubitke zbog obezvrjeđenja. Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazana vrijednost ne razlikuje značajno od vrijednosti koja bi se utvrdila da je primijenjen postupak iskazivanja po fer vrijednosti na dan bilansa stanja. Prilikom revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme revalorizuju se sve nekretnine, postrojenja i oprema koja pripadaju istoj grupi.....“

Pravilnikom su takođe određeni procijenjeni vijek upotrebe pojedinih grupa osnovnih sredstava, kao i stope amortizacije na sljedeći način:

Glavne grupe osnovnih sredstava	Procijenjeni korisni vijek upotrebe (god.)	Stopa amortizacije(%)	Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu (%)
Zgrade	25 - 75	1,33 - 2,86	5
Teretni brodovi "Bar" i "Budva"	25	4	15
Namještaj i kancelarijska oprema	2 - 10	10 - 50	15 -30
Automoobili	5- 8	12,50-20	15
Kompjuteri i prateća oprema	7 - 10	10 - 14,29	30

Pravilnikom o izmjenama pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije, Osnovna sredstva koja podliježu amortizaciji razvrstana su po grupama i stopama amortizacije.

Stope koje se priznaju u poreske svrhe koje je Društvo definisalo Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama ne odgovaraju u potpunosti zadatim stopama iz Pravilnika o izmjenama pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije. Društvu je sugerisano usklađivanje propisanih stopa u skladu sa Pravilnikom o izmjenama pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije od 11.12.2024. godine.

Građevinski objekti (račun 022)

Prema knjigovodstvenoj evidenciji Društvo je iskazalo vrijednost građevinskih objekta na dan 31.12.2024. godine od 4.230.121,54 €, sa strukturom i promjenom vrijednosti u toku perioda, prikazanoj u prethodnom tabelarnom pregledu. Knjigovodstveno su prikazani podaci koji se odnosi na početnu vrijednost objekata sa ispravkama vrijednosti tokom perioda.

Društvo je izvršilo procjenu vrijednosti građevinskih objekata, angažovanjem nezavisnog procjenjiivača, o čemu je prezentiran *Izvještaj o procjeni vrijednosti nepokretne imovine (poslovni objekti u Baru i poslovni prostor u Beogradu) pravnog lica „Barska plovidba“ AD iz Bara sa stanjem na 31.12.2022. godine.* Prema Izvještaju nezavisnog procjenjivača usvojene su sljedeće tržišne vrijednosti objekata „Barske plovidbe“ AD iz Bara*:*

Redni br.	Nepokretnost	Konačna vrijednost (EUR)
1	Putnički terminal + Energetski objekat	2.709.326,94
1.1	Putnički terminal (investicione nekretnine)	1.991.186,79
2	Stara upravna zgrada	1.117.809,60
2.1	Stara upravna zgrada (investicione nekretnine)	221.223,15
3	Stara agencija	188.094,69
4	Nova agencija	232.506,00
5	Poslovni prostor u Beogradu	132.121,72
	Ukupno	**6.592.268,89**

Od naznačenih nepokretnosti, shodno Izvještaju nezavisnog procjenjivača, klasifikovane su nepokretnosti u kategoriju investicionih nekretnina u iznosu od 2.633.010,29€ i vode se na računu 024.

Vrijednost građevinskih objekata (bez investicionih nekretnina), prema Izvještaju nezavisnog procjenitelja iznosi 3.959.258,26 € (3.959.258,26 + 2.633.010,63 = 6.592.268,89 €). Osim opisane procjene vrijednosti građevinskih objekata sa stanjem 31.12.2022. godine, Društvo je posredsvom nezavisnog procjenitelja izvršilo Analizu Izvještaja o procjeni vrijednosti nepokretne imovine Barske plovidbe AD Bar sa stanjem 31.12.2023 i 31.12.2024. godine. Svrha procjena je analiza parametara korišćenih za poslednju procjenu po najznačajnim kategorijama imovine. Analiza podrazumijeva utvrđivanje da li je bilo značajnih promjena parametara korišćenih za posljednju procjenu, ako je bilo, kako bi uticalo na vrijednost imovine na kraju posmatranog perioda.

Prema evidenciji iz poslovnih knjiga Društva, knjigovodstvena vrijednost građevinskih objekata na 31.12.2024. godine, iznosi 4.386.939,85 €, što je u odnosu na utvrđenu vrijednost nezavisnog procjenjivača sa 31.12.2022. godine, u većem iznosu za 427.681,59 €. Razlika se odnosi na veći prikaz vrijednosti stare upravne zgrade za 413.905,59 € kao i vrijednost objekta „plinske stanice“ od 13.776,00 €, koja nije obuhvaćena procjenom, a čija je vrijednost na kraju 2024. godine svedena na 0,00 €. Razlika od 413.905,59 € se odnosi na promjenu vrijednosti objekta „stare upravne zgrade“ , koja je izvršena u skladu sa Analizom Izvještaja o procjeni vrijednosti nepokretne imovine Barske

plovidbe AD Bar sa stanjem 31.12.2023. godine. Prema procjeni sa 31.12.2023. godine, vrijednost stare upravne zgrade je prikazana u iznosu od 1.531.715,19 € (1.531.715,19 – 1.117.809,60 = 413.905,59 €). Shodno knjigovodstvenim podacima (NZK OB 73 od 31.12.2023. godine), naznačeni iznos razlike vrijednosti upravne zgrade od 413.905,59 € se odnosi na revalorizacione rezerve (uvećanje) u iznosu od 366.799,07 €, uvećanje vrijednosti prenosom sa investicija u toku od 88.284,90 €, uz umanjenje iznosa od 41.178,38 € ispravke vrijednosti koja se odnosi na 2023. godinu.

Postrojenja i oprema (račun 023)

Društvo je iskazalo vrijednost opreme na 31.12.2024. godine u ukupnom iznosu od 25.475.615,86 €, čija je struktura, sa promjenama u toku perioda i ispravkom vrijednosti prikazana u narednom tabelarnom pregledu:

Konto	Naziv	Stanje na početku perioda		Promjene u toku perioda		Ukupno sa 31.12.2024.		Stanje na 31.12.2024	Vrijednost na 31.12.2024
		Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje		
0230	BROD BAR-REMONT	574.955,36	0,00	1.155.253,70	574.955,36	1.730.209,06	574.955,36	1.155.253,70	
02380	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI BAR-REMONT	0,00	510.442,02	574.955,36	160.784,48	574.955,36	671.226,50	-96.271,14	1.058.982,56
0233	PTT- OPREMA	4.105,60	0,00	499,00	743,71	4.604,60	743,71	3.860,89	
02383	ISPRAV. VRIJ. PTT- OPREMA	0,00	631,85	599,10	902,38	599,10	1.534,23	-935,13	2.925,76
0234	RAČ. I PIS. MAS.-KOMPJUTERI	21.726,06	0,00	6.103,33	2.901,13	27.829,39	2.901,13	24.928,26	
02384	ISPRAV. VRIJ. RAČ. I PIS. MAŠINA	0,00	13.317,42	2.246,30	3.472,49	2.246,30	16.789,91	-14.543,61	10.384,65
0235	KANCEL.NAMJEŠTAJ	3.946,07	0,00	606,87	332,77	4.552,94	332,77	4.220,17	
02385	ISPRAV. VRIJ. KANC. NAMEŠ.	0,00	2.278,57	332,77	414,13	332,77	2.692,70	-2.359,93	1.860,24
0236	VOZILA-PUTN. AUTOMOBILI	9.001,00	0,00	0,00	0,00	9.001,00	0,00	9.001,00	
02386	ISPRAV. VRIJ. VOZILA- PUT. AUTOM.	0,00	6.750,00	0,00	1.125,00	0,00	7.875,00	-7.875,00	1.126,00
0237	TERETNI M/V BAR	18.784.282,33	0,00	0,00	0,00	18.784.282,33	0,00	18.784.282,33	
02387	ISPRAV. VRIJ. TER M/V BAR	0,00	6.001.982,29	0,00	624.825,61	0,00	6.626.807,90	-6.626.807,90	12.157.474,43
0238	TERETNI M/V BUDVA	18.844.546,21	0,00	0,00	0,00	18.844.546,21	0,00	18.844.546,21	
02388	ISPRAV. VRIJ. TER. M/V BUDVA	0,00	5.973.663,47	0,00	628.020,52	0,00	6.601.683,99	-6.601.683,99	12.242.862,22
02389	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI BUDVA-REMONT	0,00	568.992,01	699.561,49	130.569,48	699.561,49	699.561,49	0,00	
0239	BROD BUDVA -REMONT	699.561,49	0,00	0,00	699.561,49	699.561,49	699.561,49	0,00	0,00
Ukupno postrojenja i oprema		**38.942.124,12**	**13.078.057,63**	**2.440.157,92**	**2.828.608,55**	**41.382.282,04**	**15.906.666,18**	**25.475.615,86**	**25.475.615,86**

Vrijednost iskazana na poziciji postrojenja i oprema na početku posmatranog perioda iznosi 38.942.124,12 €. U toku posmatranog perioda vrijednost opreme je uvećana za iznos od 1.162.462,90€, dok je izvršeno umanjenje vrijednosti u iznosu od 1.278.494,46 €. Ukupna ispravka vrijednosti opreme iznosi 13.350.476,70 € (38.942.124,12 + 1.162.462,90 - 1.278.494,46 - 13.350.476,70 = 25.475.615,86 €) .

Najznačajniji iznos vrijednosti se odnosi na vrijednost teretnih brodova: „Bar“ i „Budva“, čija je ukupna sadašnja vrijednost na 31.12.2024. godine, skazana u iznosu od 24.400.336,65 €. Procijenjeni vijek upotrebe brodova, prema podacima iz računovodstvenih politika Društva, iznosi 25 godine (amortizaciona stopa 4 % na godišnjem nivou). Društvo posebno iskazuje vrijednost brodova koja se kapitalizuje kroz remont. Remont se vrši svake pete godine, te je Društvo za vrijednost remonta, a u skladu sa amortizacionim periodom odredilo i stope amortizacije.

Nabavna vrijednost brodova „Bar“ i „Budva“prilikom aktivacije sredstava iznosila je ukupno 36.894.827,25 €, od čega je nabavna vrijednost broda „Bar“ 18.440.981,05 €, dok je nabavna vrijednost broda „Budva“ 18.453.846,20 €. Iskazane nabavne vrijednosti brodova na 31.12.2024. godine iznose 18.784.282,33 € za brod „Bar“ i 18.844.546,21 €, za brod „Budva. Uvećanje vrijednosti za brod Bar u iznosu od 343.301,28 € i za brod Budva u iznosu od 390.700,01€ odnosi se na dokapitalizaciju prilikom ulaganja tokom 2021. godine, pri čemu su na brodovima ugrađeni sistemi za balastne vode.

Vrijednost iskazana na podračunu „Brod remont Bar“ 1.155.253,70 € uz ispravku od 96.271,14 € na 31.12.2024. godine, iznosi 1.058.982,56 €, dok vrijednost iskazana na podračunu 0239 „Brod Budva – Remont“ na 31.12.2024. godine, iznosi 0,00€. Remont broda „Budva“ je završen početkom 2025. godine.

Investicione nekretnine (račun 024)

Na računu 024 – investicione nekretnine, iskazuju se investicione nekretnine čije je priznavanje, vrednovanje obuhvaćeno MRS 40 - Ulaganje u nekretnine. U skladu sa MRS 40 ulaganje u nekretnine je nekretnina (zemljište ili zgrada, ili dio zgrade ili oboje) koje:

- se drži kako bi ostvarili prihodi od najma ili radi porasta njihove tržišne vrijednosti ili oboje;
- ne koristi njihov vlasnik;
- ne koristi se u proizvodnji ili ponudi roba i usluga ili u administrativne svrhe; i
- ne drži se radi prodaje u sklopu redovnog poslovanja.

Prema standardu, ulaganje u nekretnine početno se mjeri po trošku. Kod svih narednih mjerenja, subjekt mora usvojiti model fer vrijednosti ili model troška kao računovodstvenu politiku za sva svoja ulaganja u nekretnine. Svi subjekti moraju odrediti fer vrijednost za potrebe mjerenja (ako primjenjuju model fer vrijednosti) ili objavljivanja (ako koriste model troška). Fer vrijednost treba odražavati tržišne uslove na kraju izvještajnog perioda.

Model fer vrijednosti nalaže ponovno mjerenje ulaganja u nekretnine na kraju svakog izvještajnog perioda. Promjene fer vrijednosti treba priznati u dobiti ili gubitku u razdoblju u kojem su nastale. Fer vrijednost je iznos za koji se neka nekretnina može razmijeniti između informisanih i nepovezanih stranaka koje su voljne obaviti transakciju, bez odbijanja troškova transakcije (MSFI 13).

Model troška podrazumijeva da se ulaganje u nekretninu mjeri po trošku, umanjeno za akumuliranu amortizaciju i sve akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Fer vrijednost treba objaviti. Dobitak ili gubitak od prodaje treba priznati u dobiti ili gubitku.

Društvo je Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama, članom 23, obuhvatilo investicione nekretnine: početno mjerenje, naknadne izdatke (pripisivanje sredstvu ili trošak perioda). Nakon početnog priznavanja investiciona nekretnina se iskazuje po fer vrijednosti. Fer vrijednost investicione nekretnine je njena tržišna vrijednost u skladu sa MRS 40. Društvo je iskazalo vrijednost investicionih nekretnina na 31.12.2024. godine u ukupnom iznosu od 2.634.978,93 €, prema strukturi prikazanoj u sljedećem pregledu:

Konto	Naziv	Stanje na početku		Promjene u toku		Ukupno sa 31.12.2024.		Stanje na 31.12.2024
		Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje	
Investicione nekretnine								
0240	INVES.NEKRETN.-NOVA AGENCIJA	232.506,00	0,00	0,00	0,00	232.506,00	0,00	232.506,00
0241	INVES.NEKRETN.-STARA AGENCIJA	188.094,69	0,00	0,00	0,00	188.094,69	0,00	188.094,69
0242	INVESTICIONE NEKRETNINE - ZGRADE	1.991.186,79	0,00	0,00	0,00	1.991.186,79	0,00	1.991.186,79
0243	INVES.NEKRETN.-UPRAVNA ZGRADA	223.191,45	0,00	0,00	0,00	223.191,45	0,00	223.191,45
Ukupno investicione nekretnine		**2.634.978,93**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**2.634.978,93**	**0,00**	**2.634.978,93**

Ko što je već opisano, Društvo je izvršilo procjenu vrijednosti građevinskih objekata, angažovanjem nezavisnog procjenjiivača, o čemu je prezentiran Izvještaj o procjeni vrijednosti sa stanjem na 31.12.2022. godine. Predmetnom procjenom su obuhvaćene i investicione nekretnine, a prema Izvještaju o procjeni, vrijednost investicionih nekretnina na dan 31.12.2022. godine, prema strukturi data je u narednom pregledu:

redni br.	**Investicione nekretnine**	**Konačna vrijednost (EUR)**
1	11 poslovnih prostora Putničkog terminala (prizemlje)	727.752,56
1.1	13 poslovnih prost. Putničkog terminala (sprat)	1.263.434,23
2	Poslovni prostor stare upravne zgrade	221.223,15
3	Poslovni prostor stare agencije	188.094,69
4	poslovni prostor nove agencije	232.506,00
	Ukupno	**2.633.010,63**

U odnosu na izvršenu procjenu imovine sa 31.12.2022. godine, knjigovodstveno je iskazana vrijednost investicionih nekretnina u većem iznosu za 1.968,30 €, što predstavlja promjenu vrijednosti objekta „stare upravne zgrade“ –investicione nekretnine , koja je izvršena u skladu sa Analizom Izvještaja o procjeni vrijednosti nepokretne imovine Barske plovidbe AD Bar sa stanjem 31.12.2023 i 31.12.2024. godine.

Prema Izvještaju o procjeni vrijednosti nepokretne imovine Društva sa 31.12.2022. godine, evidentno je postojanje 27 poslovnih prostora svrstanih kao investicione nekretnine.[2] Analizom ugovorenih zakupnina sa pravnim i fizičkim licima konstatuje se da za 24 prostora postoje ugovori dok se tri

[2] U toku 2025. godine, investiciona nekretnina, sastavni dio „Stare upravne zgrade“ je prodat u sklopu prodaje objekta .

prostora na spratu zgrade „Terminal“ trenutno koriste za potrebe Društva kao kancelarijski prostor. Riječ je o 3 kancelarije koje se nalaze na spratu objekta Putnički terminal Bar ukupne površine 39,95m². Jedan prostor u zgradi terminala je dat na korišćenje Društvu AD „Marina“ Bar, bez naknade, uz plaćanje troškova električne energije i komunalija od strane AD „Marina“ Bar. Sugeriše se Društvu da za djelove objekta koji imaju karakter investicionih nekretnina, a koje Društvo koristi za potrebe agencijskog poslovanja kompanije, preispita namjenu i odredi karakter imovine u skladu sa MRS.

Ostala oprema (račun 026)

U skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti, na računu 026 - Ostale nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se vrijednosti ostalih osnovnih sredstava koja nijesu iskazana na drugim računima ove grupe, kao što su: spomenici kulture i istorijski spomenici, djela likovne, vajarske, filmske i druge umjetnosti, muzejske vrijednosti, knjige u bibliotekama i druga osnovna sredstva.

Društvo je na računu 026 prikazalo vrijednost ostale opreme na 31.12.2024. godine u ukupnom iznosu od 3.065,90 €, prema sljedećoj strukturi:

Konto	Naziv	Stanje na početku perioda		Promjene u toku perioda		Ukupno sa 31.12.2024.		Stanje na 31.12.2024	Vrijednost na 31.12.2024
		Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje		
0262	OSTALA OPREMA	3.193,75	0,00	1.674,97	546,22	4.868,72	546,22	4.322,50	2.495,90
02682	ISPRAV. VRIJ.- OSTALA OPREMA	0,00	1.928,34	546,22	444,48	546,22	2.372,82	-1.826,60	
0263	OPREMA JAHT KLUB	6.330,00	0,00	0,00	0,00	6.330,00	0,00	6.330,00	570,00
02683	ISPRAV .VRIJ.- JAHT CLUB	0,00	5.040,00	0,00	720,00	0,00	5.760,00	-5.760,00	
0264	OPREMA RESTORANA MARINA	25.290,00	0,00	0,00	0,00	25.290,00	0,00	25.290,00	0,00
02684	ISPRAV. VRIJ -.RESTORAN MARINA	0,00	25.290,00	0,00	0,00	0,00	25.290,00	-25.290,00	
Ukupno ostala oprema		**34.813,75**	**32.258,34**	**2.221,19**	**1.710,70**	**37.034,94**	**33.969,04**	**3.065,90**	**3.065,90**

Naznačeni iznos vrijednosti ove kategorije opreme se odnosi na „ostalu opremu“ od 2.495,90 € i „Oprema Jaht club“ u vrijednosti od 570 €, dok je vrijednost opreme „restorana marina“ u potpunosti amortizovana u proteklom periodu.

Uvidom u izvještaj o popisu Komisije za nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva na dan 31.12.2024. godine, konstatuje se da je Komisija poreg ostalog izvršila popis i umjetničkih slika i predmeta, fototeka, biblioteka i dr.

U postupku revizije izvršen je uvid u popisne liste i propratni materijal koji se između ostalog odnosi na Muzejsku i umjetničku zbirku „Barske plovidbe“ AD Bar. Prilogom su obuhvaćene fotografije skulptura, vajarski djela, maketa, skica, umjetničkih slika, i dr. (od r.br. 1 - 111), kao i spisak enciklopedija, monografija, starih propisa i druge literature iz Biblioteke barske plovidbe.

Nalaz: Društvo u svojoj knjigovodstvenoj evidenciji, nije prikazalo vrijednost umjetničkih slika, predmeta, sadržaja fototeke i biblioteke evidentiranih popisom Komisije za popis nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava. Takođe Društvo nije pružilo na uvid dokumentaiju koja se odnosi na procjenu vrijednosti ovog vida imovine.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da, nakon utvrđivanja vrijednosti umjetničkih slika, predmeta, sadržaja fototeke i biblioteke, evidentiranih popisom Komisije za nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva na dan 31.12.2024. godine, knjigovodstveno evidentira i u finansijskim iskazima iskaže vrijednost ovog vida imovine.

Evidencija nekretnina, postrojenja i opreme u Društvu se ne vrši u posebnom softveru za te namjene, već u Excel formatu. Obračun amortizacije se takođe vrši u Excel formatu, što je obrazloženo činjenicom da Društvo ne posjeduje obimnu strukturu imovine, te da postoji mogućnost kontrole tačnosti podataka, ako se uzme u obzir ekonomičnost, jer bi nabavka novog softvera uzrokovala dodatne troškove po ocjeni odgovornih lica u Društvu. Društvu se sugeriše da u skladu sa potrebom uvede softverski način evidencije i obračuna amortizacije, radi pojednostavljenja i smanjenja rizika od greške u obračunu. Takođe, Društvo je sve troškove amortizacije evidentiralo na istom podračunu

5400, odvajajući prikaz u analitičkoj evidenciji prema opisu predmeta amortizacije. Nakon sugestije u postupku revizije, Društvo je u glavnoj knjizi otvaranjem analitičkih računa prikazalo strukturu troškova amortizacije.

Investicije u toku (račun 027)

Na računu 027 je iskazana vrijednost investicija u toku na 31.12.2024. godine u vrijednosti od 647.093,35 €. Prema podacima iz knjigovodstvene dokumentacije radi se o ulaganjima u remont dva broda. Kao što je prethodno naznačeno, Društvo zbog obaveznog petogodišnjeg remonta brodova, posebno iskazuje kapitalizaciju koja se amortizuje u petogodišnjem periodu. Iznos od 1.155.253,70€, je prenesen sa računa investicija u toku na račun sredstva 0230 - Brod Bar - remont 31.07.2024. godine, kada je remont broda završen, dok se preostali iznos od 647.093,35 € odnosi na investicije u toku (remont broda Budva) i isti čini saldo računa investicije u toku. Naznačeni saldo koji se odnosi na investicije u toku „Remont broda Budva“, se prenosi u naredni period (2025. godine), uz nastavak investicionog ulaganja do aprila 2025. godine, koje dostiže ukupan iznos od 1.268.677,83 €. Sredstvo je aktivirano prenosom sa računa investicija u toku na račun sredstva u naznačenom iznosu na dan 04.01.2025. godine, u iznosu od 1.100.163,82 €, i prenos 30.06.2025. godine u iznosu od 168.514,01€.

Obrtna sredstva

Obrtna sredstva Društva su na 31.12.2024. godine iskazana u iznosu od 546.840,10 €, prema sljedećoj strukturi:

Opis	Iznos
Zalihe materijala	137.770,21
Zalihe robe	85.381,91
Dati avansi	35.796,98
Kratkoročna potraživanja	55.123,00
Gotovina na računima i blagajni	232.768,00
Ukupno obrtna sredstva	**546.840,10**

Obrtna sredstva su iskazana u manjem iznosu za 1.528.090€ ili 73,65 % u odnosu na stanje 31.12.2023. godine.

Zalihe

Društvo je na poziciji „Zalihe“ na 31.12.2024. godine iskazalo vrijednost od 223.152,12 €. Zalihe su iskazane u većem iznosu u odnosu na podatke iz prethodne godine za 47.173 € ili za 26,81 %. Struktura zaliha je prikazana u sljedećem tabelarnom pregledu:

Konto	Opis	Stanje
	Zalihe materijala	
1013	ZALIHE GORIVA I MAZIVA- BRODOVI	137.770,21
	Ukupno zalihe materijala	137.770,21
	Zalihe robe	
1310	MAGACIN BROD BAR	3.067,57
1311	MAGACIN BROD BUDVA	2.829,13
1315	PREKORAČENJE SREDNJAKA HRANE	0,00
1316	ZALIHE HRANE NA BRODOVIMA	34.956,89
1319	HRANA BRODOVA – RAČUNI	0,00
1321	CARINSKI MAGACIN	15.943,82
13408	FREE SHOP TERMINAL	28.584,50
	Ukupno Zalihe robe	85.381,91
	Ukupno zalihe	223.152,12

Promjena zaliha u toku perioda sa iskazanim početnim stanjem posmatranog perioda (2024. godina), prema datoj strukturi data je u sljedećem pregledu:

Konto	Opis	Početno duguje	Početno potražuje	Prom. dug	Prom. pot	Ukupno Duguje	Ukupno Potrazuje	Saldo
1013	ZALIHE GORIVA I MAZIVA- BRODOVI	87.551,40	0,00	233.363,04	183.144,23	320.914,44	183.144,23	137.770,21
ukupno Zalihe materijala (101)		**87.551,40**	**0,00**	**233.363,04**	**183.144,23**	**320.914,44**	**183.144,23**	**137.770,21**
1310	MAGACIN BROD BAR	1.094,08	0,00	34.637,57	32.664,08	35.731,65	32.664,08	3.067,57
1311	MAGACIN BROD BUDVA	3.234,32	0,00	24.306,65	24.711,84	27.540,97	24.711,84	2.829,13
1315	PREKORAČENJE SREDNJAKA HRANE					34.443,67	34.443,67	0,00
1316	ZALIHE HRANE NA BRODOVIMA	39.550,33	0,00	176.332,18	180.925,62	215.882,51	180.925,62	34.956,89
1319	HRANA BRODOVA - RAČUNI					173.953,42	173.953,42	0,00
Ukupno zalihe robe (131)		**43.878,73**	**0,00**	**235.276,40**	**238.301,54**	**487.552,22**	**446.698,63**	**40.853,59**
1321	CARINSKI MAGACIN	15.943,82	0,00	28.605,50	28.605,50	44.549,32	28.605,50	15.943,82
Ukupno roba -carinski terminal (132)		**15.943,82**	**0,00**	**28.605,50**	**28.605,50**	**44.549,32**	**28.605,50**	**15.943,82**
13408	FREE SHOP TERMINAL	28.605,50	0,00	28.905,50	28.926,50	57.511,00	28.926,50	28.584,50
Ukupno roba u prometu (134)		**28.605,50**	**0,00**	**28.905,50**	**28.926,50**	**57.511,00**	**28.926,50**	**28.584,50**
Ukupno zalihe		**175.979,45**	**0,00**	**526.150,44**	**478.977,77**	**910.526,98**	**687.374,86**	**223.152,12**

Prema knjigovodstvenim evidencijama, zalihe se u najvećem dijelu odnose na zalihe na brodovima (zalihe goriva i maziva, magacini na brodovima, zaliha hrane), dok se preostali dio zaliha odnosi na zalihe robe u carinskom magacinu i free shop-u.

Nepravilnost: Upoređujući podatke koji se odnose na knjigovodstveno stanje zaliha, sa stanjem zaliha koje je utvrđeno popisom, konstatuje se razlika vrijednosti robe u „carinskom magacinu“, u iznosu od 3.724,50 €. Prema podacima o popisu na dan 31.12.2024. godine, popisana vrijednost robe u „carinskom magacinu“ iznosi 12.219,32 €, dok je knjigovodstveno evidentirana vrijednost robe u tom magacinu 15.943,82 €.

U postupku revizije je na uvid pružena dokumentacija kojom se obrazlaže naznačena razlika. Na osnovu Izvještaja popisne komisije za popis robe free shop-a u putničkom terminalu od 10.12.2021. godine, konstatovano je da Komisija predlaže otpis robe u vrijednosti od 3.724,50 €, zbog isteklog roka. Uglavnom se radi o kozmetičkim proizvodima, cigaretama, pićima i sl. Komisija za popis je u Izvještaju o popisu za 2022. godinu konstatovala da se u Carinskom skladištu tipa D, u posebnom dijelu nalazi roba koja je predložena za otpis u iznosu od 3.724,50 €, o čemu postoji Odluka Odbora direktora od 28.03.2022. br.OD/254 – 3. Prema izjašnjenju odgovornog lica iz Društva, roba se još uvijek nalazi u skladištu i nije uništena uz sljedeće obrazloženje: „ *Predmetna roba nije uništena od 2022. godine, jer smo, na osnovu više upita upućenih preko našeg predstavnika–špeditera, obaviješteni da je carinska procedura za navedeni postupak zahtjevna, te da Carinarnica Bar, u datom momentu, ne raspolaže dovoljnim brojem zaposlenih koji bi mogli realizovati navedeni posao. Radi se o kozmetičkim proizvodima koji su na zalihama od osnivanja SCP (Slobodne Carinske prodavnice), tačnije od 2004 godine“.* Takođe smo obaviješteni da su preduzete aktivnosti radi sprovođenja procedure uništenja robe, nakon čega bi se izvršio i knjigovodstveni otpis i na taj način izjednačilo stanje popisa i knjigovodstveno stanje.

Preporučuje se Društvu da sprovede aktivnosti koje se odnose na uništenje otpisane robe shodno predlogu popisne komisije iz Izvještaja od 10.12.2021. godine i Odluci Odbora direktora OD/254 – 3 od 28.03.2022. godine, te da u skladu sa tim iskaže knjigovodstvenu vrijednost robe u carinskom magacinu.

Dati avansi (račun 150)

Društvo je na 31.12.2024. godine iskazalo ukupnu vrijednost datih avansa u iznosu od 35.796,98 €, pri čemu se iznos od 35.776,98 € odnosi na date avanse dobavljačima iz inostranstva, dok se iznos od 20,00 € odnosi na date avanse dobavljačima u zemlji. Naznačeni iznos avansa od 35.776,98 €, odnosi se na preknjiženi iznos sa 31.12.2024. godine sa inostranog dobavljača (iz Londona),na avanse. Društvo sa tim poslovnim partnerom ima kontinuiranu poslovnu saradnju tokom posmatranog perioda.

Kratkoročna potraživanja

Prema Iskazu o finansijskoj poziciji na 31.12.2024. godine, kratkoročna potraživanja iznose 55.123,04 €, a u odnosu na prethodni period (31.12.2023. godine), kratkoročna potraživanja su iskazana u manjem iznosu za 453.130 € ili za 89,15%. Struktura kratkoročnih potraživanja prikazana je u sljedećem pregledu:

Konto	Opis	Stanje
	Kupci	
2020	KUPCI U ZEMLJI	22.499,31
2039	KUPCI U INOSTRAN.	31.097,89
2090	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI POTRAŽIVANJA	-36.077,16
	Ukupno kupci	**17.520,04**
	Druga potraživanja	
2210	AKON. ZA SLUŽ. PUT. U ZEMLJI	5.780,10
2211	AKON. ZA SLUŽ. PUT. U INOSTRAN.	21.629,91
	Ukupno drugapotraživanja	**27.410,01**
	Porez na doddatu vrijednost	
2700	21 % POREZ NA DODATU VRIJEDNOST	8.679,79
2710	7% POREZ NA DODATU VRIJEDNOST	1.513,20
	Ukupno potraživanjapo osnovu PDV-a	**10.192,99**
	Ukupno kratkoročna potraživanja	**55.123,04**

Potraživanja od kupaca (20)

Prema iskazu o finansijskoj poziciji Društva na 31.12.2024 godine, potraživanja od kupaca iznose 17.520 € i manja su u odnosu na isti period prethodne godine za 472.727 € ili za 96,43%. Naznačeni iznos potraživanja se odnosi na izvršenu ispravku potraživanja u 2024.godini, dok su, prema knjigovodstvenoj evidenciji potraživanja prije ispravke iznosila ukupno 53.597,20 €, od čega potraživanja od domaćih kupaca iznose 22.499,31, dok se potraživanja prema inostranim kupcima iznose 31.097,89 €. Na računu ispravke vrijednosti potraživanja je evidentiran iznos od 36.077,16 € i odnosi se na indirektan otpis potraživanja od ino i domaćih kupaca. Potraživanja koja su indirektno otpisana su nastala u periodu od 2020. godine, a najznačajni dio indirektno otpisanih potraživanja, odnosi se na jednog ino kupca i iznosi 31.097,89 €, dok se preostali iznos odnosi na domaće kupce (tri domaća kupca u iznosima od 200,00 €, 612,00 € i 4.167,27 €) Društvu se sugeriše da preispita preostale mogućnosti naplate i sagleda realnost direktnog otpisa u skladu sa propisanim računovodstvenim politikama Društva.

Analizom knjigovodstvenih podataka koji se odnose na zaduženje i odobrenje kupaca konstatuje se da je u toku 2024. godine ukupno zaduženje kupaca (sa početnim stanjem) iznosilo 7.476.730,12 €, dok su kupci odobreni u iznosu od 7.423.132,92 € što znači da je bio stepen naplate 99,28 €. Struktura zaduženja i odobrenja kupaca po grupama (domaći i ino kupci), data je u narednom pregledu:

Kupci	Duguje	Potražuje	Saldo	Procenat naplate
Domaći kupci	206.150,75	183.651,44	22.499,31	89,09%
Ino kupci	7.270.579,37	7.239.481,48	31.097,89	99,57%
Ukupno	7.476.730,12	7.423.132,92	53.597,20	99,28%

Dominantan iznos prometa se odnosi na inostrane kupce od kojih najveći udio u prometu ima unajmitelj brodova, danska kompanija „Norden“, na koju se odnosi 90% ukupnog prometa sa kupcima. Uzimajući u obzir naznačeno, konstatuje se zadovoljavajući stepen naplate potraživanja od kupaca.

Druga potraživanja (22)

Shodno Pravilniku o kontnom okviru na računima grupe 22 - Druga potraživanja iskazuju se potraživanja za kamatu i dividende, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija i potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa.

Društvo je u okviru grupe 22 – Druga potraživanja iskazalo ukupnu vrijednost od 27.410,01 €, a odnosi se na iznose iskazane u okviru pod-računa 2210 – akontacije za službeni put u zemlji u iznosu od 5.780,10 € i podračuna 2211 – akontacije za službeni put u inostranstvo u iznosu od 21.629,91 €.

Akontacije se odnose na isplate zaposlenima, članovima odbora direktora i članovima posada na brodovima, koje su vršene preko žiro računa i gotovinski iz blagajne Društva.

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju, konstatuje se da je su na pod-računu 2210 i 2211 knjižene isplate zaposlenim po osnovu “akontacija iz zarade”, koje zaposleni izmiruju u ratama na način što im se vrši obustava od iznosa zarade. (Preporuka zbog nepoštovanja Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja u dijelu koji se odnosi na Troškove zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi)

Porez na dodatu vrijednost (27)

Shodno Pravilniku o kontnom okviru na računima grupe 27 - Porez na dodatu vrijednost iskazuje se porez na dodatu vrijednost prema nazivima računa ove grupe: na računu 270 - Porez na dodatu vrijednost u primljenim fakturama po opštoj stopi (osim plaćenih avansa) obuhvata se zaračunati PDV po opštoj stopi zaduženjem ovog računa i odobrenjem odgovarajuźih računu obaveza, na računu 271 - Porez na dodatu vrijednost u primljenim fakturama po sniženoj stopi (osim plaćenih avansa)

obuhvata se zaračunati PDV po sniženoj stopi zaduženjem ovog računa i odobrenjem odgovarajućih računa obaveza.
Društvo je na 31.12.2024. godine, na računima 270 i 271 iskazalo ukupan iznos potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost u iznosu od 10.192,99 €.
Prema knjigovodstvenim podacima i podacima iz Mjesečnih prijava za obračun poreza na dodatu vrijednost najveći dio oporezivog prometa se odvija po nultoj stopi (Član 25, Zakona o porezu na dodatu vrijednost), a odnosi se na pružene usluga koje su neposredno povezane sa inostranstvom. Društvo je na kraju 2024. godine iskazalo iznos PDV kredita od 10.192,99 €.
Prema podacima iz Individualnog analitičkog računa poreskog obveznaka iz Poreske uprave, po osnovu PDV prijava, zaključno sa novembrom, iskazano je potraživanje poreskog obveznika u iznosu od 8.728,95 €. Prema podacima iz Izmijenjene mjesečne prijava za obračun PDV-a za decembar 2024. godine, poreski kredit iznosi 1.464,04 €, što ukupno predstavlja iznos iskazanog stanja na računima grupe 27 od 10.192, 99 €.
Prema podacima iz evidencije nadležnog poreskog organa Društvo redovno podnosi Mjesečne prijave za obračun poreza na dodatu vrijednost do 15 u mjesecu za prethodni mjesec.

Gotovina na računima i u blagajni

“Barska plovidba” AD Bar, je na kraju izvještajnog perioda (31.12.2024. godine) iskazalo stanje gotovine u iznosu od 232.767,78 €.
U okviru grupe 24 - gotovina i gotovinski ekvivalenti, društvo je prikazalo sljedeću strukturu sa početnim stanjem, prometom u toku perioda i krajnjim stanjem novčanih sredstava na računima i blagajni Društva:

Konto	Naziv_konta	Početno duguje	Početno potražuje	Promet duguje	Promet potražuje	Ukupnop duguje	Ukupno potražuje	Saldo
Tekući računi								
2411	ŽR PRVA BKA- 535-5815-94	1.024,25	0,00	45.711,13	46.592,98	46.735,38	46.592,98	142,40
2412	ŽR CKB 510-3366-37	9.616,79	0,00	1.263.525,67	1.267.315,53	1.273.142,46	1.267.315,53	5.826,93
2416	ŽR NLB BKA- 530-25144-47	526,75	0,00	1.478,77	1.968,40	2.005,52	1.968,40	37,12
2417	ŽR HIPOTEKARNA BANKA 520-31513-14	276,90	0,00	313.950,84	308.413,80	314.227,74	308.413,80	5.813,94
Ukupno 241		11.444,69	0,00	1.624.666,41	1.624.290,71	1.636.111,10	1.624.290,71	11.820,39
Blagajna								
2430	BLAGAJNA BARSKA PLOVIDBA EUR	1.906,72	0,00	147.669,36	145.532,04	149.576,08	145.532,04	4.044,04
2435	BLAGAJNA BRODOVA	20.712,83	0,00	114.937,73	119.441,54	135.650,56	119.441,54	16.209,02
2439	DN.PAZ. FREE SHOP-TERMINAL					21,00	21,00	0,00
24391	GOTOVINA BRODA PRELAZNI RAČUN					115.386,29	115.386,29	0,00
Ukukpno 243		22.619,55	0,00	262.607,09	264.973,58	400.633,93	380.380,87	20.253,06
Devizni računi kod banaka								
24418	NLB BKA EUR 232605	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01
24420	CKB - EUR rn 02324784					1.566.689,73	1.566.685,01	4,72
24421	HIPOTEKARNA BANKA-AUD-23210000					50.526,54	50.526,54	0,00
24425	NLB 232605 - GBP	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01
24427	Hipotekarna- DKK 232100					10.612,70	10.612,70	0,00
24428	Hipotekarna - gbp rn 232100					32.145,97	32.145,97	0,00
2446	CKB - JPY-02324784	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01
24482	CKB - $ rn02324784	1.036.387,50	0,00	3.302.148,55	4.292.221,40	4.338.536,05	4.292.221,40	46.314,65
24490	PRELAZNI RAČUN ZA DEVIZE					5.490.973,92	5.490.973,92	0,00
24491	HIPOTEKARNA BANKA. $ -rn 23210000	306.144,83	0,00	3.740.599,77	3.907.137,01	4.046.744,60	3.907.137,01	139.607,59
24492	HIPOTEKARNA BANKA. EUR-rn 23210000	56,18	0,00	2.312.069,30	2.310.153,79	2.312.125,48	2.310.153,79	1.971,69
24494	HIPOTEKARNA BANKA-JPY-23210000					4.530,12	4.530,12	0,00
Ukupno 244		1.342.588,54	0,00	9.354.817,62	10.509.512,20	17.848.355,02	17.660.456,34	187.898,68
Devizna blagajna (u €)								
2462	BLAGAJNA BARSKA PLOVIDBA $	4,92	0,00	57.180,92	54.403,92	57.185,84	54.403,92	2.781,92
2463	DEVIZNA BLAGAJNA BARSKE - GBR	13,10	0,00	0,63	0,00	13,73	0,00	13,73
Ukupno		18,02	0,00	57.181,55	54.403,92	57.199,57	54.403,92	2.795,65
2482	DRUGA NOVCANA SRED. ZA GARANCIJE	10.000,00	0,00	0,00	0,00	10.000,00	0,00	10.000,00
Ukupno 24								232.767,78

Društvo je izvršilo konfirmacije sa bankama sa 31.12.2024. godine.

Blagajna Društva (računi 243 i 246)

Društvo dio finansijskog poslovanja vrši putem Blagajne. Prema evidenciji iz poslovnih knjiga za potrebe poslovanja Društvo koristi sljedeće blagajne:

- Blagajna „Barska plovidba“, račun 243 čije je stanje na 31.12.2024. godine iskazano u iznosu od 20.253,06 €, a prema strukturi se odnosi na sljedeće:
    - Blagajna barska plovidba € (2430) - 4.044,04 €;
    - Blagajna brodova (2435) 16.209,02 €;

- Dnevni Pazar free shop – terminal (2439) 0,00 €.

- Devizna blagajna (račun 246) sa stanjem na kraju godine u iznosu ekvivalenta u Euro valuti od 2.795,65 €.

Prilivi u Blagajnu Društva su najvećim dijelom od novčanih sredstava sa takućeg i deviznog računa, od pazara iz putničke agencije i u manjem dijelu uplata zakupa od strane zakupaca za iznajmljeni prostor. Sredstva iz blagajne su isplaćivana u najvećem dijelu za potrebe brodova (preuzimanjem novca od strane članova posade broda), za isplatu dnevnica za službeno putovanje (akontativno), unaprijed isplata dijela zarada, za tekuće potrebe društva (kupovina u manjim iznosima za potrebe kuhinje, kancelarija, kao i mobilnog telefona).
Novčana sredstva za potrebe na brodovima su sa tekućih računa Društva (euro i deviznih), uz zaduženje blagajne Društva, preko prelaznog računa blagajne evidentirana zaduženjem blagajni na brodovima „Bar“ i „Budva“. Uvidom u blagajničku dokumentaciju, konstatuje se da kapetani brodova, na mjesečnom nivou dostavljaju Izvještaje o zaduženju i razduženju blagajne, sa propratnom dokumentacijom, koja čini sastavni dio blagajničke dokumentacije Društva.
Prema knjigovodstvenim podacima tokom 2024. godine, blagajna Barske plovidbe (Euro), je zadužena (ulaz u blagajnu) sa 147.669,36 €, dok je blagajna razdužena u iznosu od 145.532,04 €. Ukupan dugovni promet blagajne brodova („Bar“ i „Budva“) iznosi 114.937,73 €, dok su sa blagajne brodova isplaćena sredstva u iznosu od 119.441,54 €. Dnevni Pazar free shopa je registrovan u minimalnom iznosu od 21,00 €.
Devizna blagajna u USD valuti je zadužena u ukupnom iznosu tokom 2024. godine za iznos od 57.180,92 € (preračunato u euro valuti po kursu), dok je razdužena na iznos od 54.403,92 € (preračunato u euro valuti).
U postupku revizije je prezentirana Odluka o blagajničkom maksimumu br: ID 15/13 od 01.07.2013. godine, kojom se visina blagajničkog maksimuma utvrđuje na iznos od 10.000,00 €, uz konstataciju da da je Društvo svrstano u kategoriju srednjih pravnih lica. Društvo se prema kriterijumima iz tada važećeg Zakona o računovodstvu, svrstava u Kategoriju srednjih pravnih lica. S obzirom da Društvo prema kriterijumima za razvrstavanje pravnih lica propisanim Zakonom, za 2024. godinu pripada kategoriji malih pravnih lica, sugeriše se Društvu da u skladu sa podacima iz 2025. godine i kriterijumima određenim Zakonom o računovodstvu, izvrši razvrstavanje društva za narednu godinu, te da u skladu sa tim odredi i visinu blagajničkog maksimuma.
Prema knjigovodstvenim podacima iz blagajne Društva su vršene isplate po osnovu akontacije za službeni put u zemlji (podračun 2210) i akontacije za službeni put u inostranstvo (podračun 2211). U toku 2024. godine iz blagajne Društva su isplaćena sredstva po osnovu akontacije za službeni put u zemlji u iznosu od 11.332,34 €, dok su na ime akontacije za službeni put u inostranstvo isplaćena sredstva iz blagajne u iznosu od 35.870,51 €. Kao što je prethodno naznačeno, osim akontacija za službena putovanja, a posebno na kontu 2210, su prikazana sredstva koja su zaposlenima unaprijed isplaćivana na teret zarada koje će se isplaćivati u narednom periodu.
U postupku revizije je utvrđeno da Društvo nije donijelo interni akt (pravilnik/proceduru), koji se odnosi na blagajničko poslovanje, kojim bi se radi uspostavljanja unutrašnjih kontrola nad prometom gotovine, definisalo sljedeće: Organizacija (broj i mjesta blagajni sa opisom relacije između blagajni, određivanje blagajnika i njihovu odgovornost, odgovornost lica zaduženih za kontrolu blagajničkog poslovanja, mjesto i način čuvanja gotovine i sl.); Procjena stvarnih potreba za gotovinskim poslovanjem, uzimajući u obzir zakonska ograničenja (Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja), dnevni limiti gotovine (blagajnički maksimum), način uplate gotovine na transakcioni račun sa određenim rokovima, definisanje izvora gotovine i način isplate sredstava iz blagajne; Blagajnička dokumentacija (vrsta blagajničke dokumentacije, popunjavanje pojedinih obrazaca i ovjera odgovornih lica, pravila numeracije i čuvanja dokumentacije); Način kontrole blagajne, postupanje u slučaju viška ili manjka, način izvještavanja o utvrđenim nepravilnostima; Način čuvanja i arhiviranja blagajničke dokumentacije (usklađenost za zakonskom regulativom); Odgovornosti za primjenu kao i napomenu o obaveznosti ograničenjima poslovanja sa gotovinom (u skladu sa propisima);
Nakon datih sugestija i dostavljenog Preliminarnog izvještaja, Društvo je je donijelo i dostavilo DRI, Pravilnik o blagajničkom poslovanju broj: OD/345-e-2f25 od 12.12.2025. godine, kao i Odluku Odbora direktora „Barska plovidba“AD Bar, kojom se Usvaja Pravilnik (Odluka broj: OD/345-e-2f od

12.12.2025. godine). Takođe je donešena Odluka o visini blagajničkog maksimuma, broj:22/1-11/26 od 20.01.2026. godine.

Ostala novčana sredstva (248)

Na podračunu 2482, Društvo je sa 31.12.2024. godine prikazalo stanje sredstava u iznosu od 10.000,00 €. Radi se o sredstvima koje je Društvo deponovalo po osnovu Ugovora o zalozi depozita kod NLB Banke radi izdavanja Garancije od strane NLB banke, Upravi carina Crne Gore (Korisniku garancije) u cilju obezbjeđenja dugova na ime carina, drugih uvoznih dažbina i ostalih dažbina (porez na dodatu vrijednost, akciza kao i drugih dažbina koje naplaćuje carinska služba), a koji mogu nastati u vezi sa robom obuhvaćenom carinskim operacijama: postupak carinskog skladištenja tipa „D“ 36021/40.[3]

Aktivna vremenska razgraničenja (grupa 28)

Društvo je u okviru grupe 28 – Aktivna vremenska razgraničenja na podračunu 2820, iskazalo iznos sredstava od 10.026,19€. Radi se o razgraničenim troškovima nastalih uplatom Samostalnom sindikatu radnika u pomorskom brodarstvu i Granskom sindikatu u pomorstvu Bar na osnovu člana 33 Granskog kolektivnog ugovora za pomorce na brodovima u međunarodnoj plovidbi, kojim je predviđeno da se poslodavac obavezuje da za brodove crnogorske državne pripadnosti, jednom godišnje uplaćuje iznos od 250,00 USD po članu posade u Fond solidarnosti, zaštite i zastupanja pomoraca Samostalnog sindikata radnika u pomorskom brodarstvu i transportu Crne Gore. Poslodavac se takođe obavezuje da za brodove crnogorske državne pripadnosti, jednom godišnje uplaćuje iznos od 120,00 USD po članu posade, Samostalnom sindikatu radnika u pomorskom brodarstvu i transportu Crne Gore. Sindikat se, u vezi sa tim, obavezuje da poslodavcu koji je ispunio uslove iz ovog ugovora, obezbijedi dobijanje adekvatnog sertifikata. Društvo primjenjuje Granski kolektivni ugovor, na osnovu Odluke Odbora direktora od 03.11.2023. godine.

Popis sredstava i izvora sredstava

Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica propisuju se način i rokovi vršenja popisa imovine i obaveza. Pravilnikom je određena obaveza imenovanja komisije za popis, kao i to da se aktom o obrazovanju komisije utvrđuju zadaci i rok u kojem je komisija u obavezi da podnese izvještaj o popisu. Postupanje Komisije, pored ostalog obuhvata:

- upis u popisne liste naturalnih promjena nastalih u periodu vršenja popisa prije i poslije 31.12. godine za koju se vrši popis i svođenje na stanje na dan 31.12 te godine;
- unosi knjigovodstveno naturalno stanje imovine u popisne liste;
- utvrđuje naturalne razlike između stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja;
- unosi cijene popisane imovine;
- vrijednosno obračunava popisane imovine;
- sastavlja izvještaj o izvršenom popisu.

Članom 6 Pravilnika određena je sadržina izvještaja popisne komisije na sljedeći način:

1) stvarno i knjigovodstveno stanje imovine i obaveza;

2) razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja;

3) uzroke neslaganja između stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja;

4) predloge za likvidaciju utvrđenih razlika (prebijanje manjkova i viškova);

5) način nadoknade manjkova i prihodovanja viškova, regulisanje zastarjelih potraživanja;

6) primjedbe i objašnjenja lica koja rukuju, materijalnim i novčanim vrijednostima o utvrđenim razlikama, kao i druge primjedbe i predloge komisije za popis;

7) način knjiženja utrđenih manjkova odnosno viškova;

8) visinu otpisa vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja, nenaplativih i zastarjelih potraživanja;

9) podatke o rashodovanoj dotrajaloj opremi; i

[3] Ug. o izdavanju garancije 00-423-0700577.2 od 17.06.2024. godine; Ug. o zalozi depozita 16-55 i 16-54 od 17.06.2024. godine, Garancija broj: GP2024/118 od 18.04.2024. godine.

10) podatke o kalu, rasturu i lomu.

Društvo je decembra 2018. godine, donijelo Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza „Barska plovidba“ AD. Pravilnikom je određen način organizacije i sprovođenja popisa, predmet popisa, vrste i lokaliteti na kojima se vrši popis; značaj, ciljevi, vrste i vrijeme vršenja popisa; Priprema popisa, učesnici u popisu i zaduženja učesnika u popisu; obavljanje popisa; utvrđivanje razlika po popisu i sastavljanje izvještaja o popisu; donošenje odluka Odbora direktora u vezi sa izvršenim popisom; usklađivanje stanja sredstava i izvora iskazanog u knjigovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom i likvidacija utvrđenih manjkova i viškova. Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza „Barska plovidba“ AD Bar, poziva na propise (Zakon o računovodstvu i Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica), koji su prestali da važe te se Društvu sugeriše da uskladi odredbe Pravilnika sa novim podacima;
Odbor direktora Društva je 22.11.2024. godine, donio Odluku o popisu i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2024. godine. Odlukom je određen obuhvat popisa, rukovođenje popisom, kao i sljedeće popisne komisije sa utvrđenim zadacima:

- Centralna popisna komisija (CPK);
- Komisija za popis nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava;
- Komisija za popis dugoročnih finansijskih plasmana, potraživanja i obaveza;
- Komisija za popis gotovinskih ekvivalenata i gotovine;
- Komisije za popis robe u carinskom magacinu; (skladište tipa „D“)
- Komisija za popis free shop-a; dok će u skladu sa odredbama Odluke
- Kapetani teretnih brodova M/V „Bar i M/V „Budva“ će zajedno sa licima odgovornim za zalihe na brodovima, dostaviti popisne liste sa stanjem na 31.12.2024. godine i to:
    - Stanje gotovine u brodskoj kasi;
    - Zalihe motornog ulja;
    - Zalihe hrane i pića.

Odlukom je određeno vrijeme do kojeg su komisije u obavezi da izvrše popis, dok početak i završetak popisa svake pojedinačne komisije u navedenom intervalu određuje predsjednik CPK. Svaka popisna komisija je dužna da blagovremeno prije početka popisa utvrdi plan rada po kojem će vršiti popis. Takođe Odlukom se obavezuje Predsjednik CPK da u roku od 3 dana od dana donošenja odluke izda Uputstvo o vršenju popisa i sprovede druge pripreme neophodne za uspješno izvršenje popisa. Pripremne radnje za sprovođenje popisa obuhvataju i pripremu popisnih listi i drugog popisnog materijala, mjernih uređaja i slično.
Izvršni direktor Društva je 25.11.2024. godine donio Rješenja o imenovanju članova popisnih komisija. Nakon izvršenog popisa komisije za popis su dostavile izvještaje CPK, koja je 07.04.2025. godine, sačinila Izvještaj CPK o izvršenom popisu na dan 31.12.2024. godine. Komisija je između ostalog predložila uvođenje oznaka sa inventarskim brojevima za obilježavanje imovine Društva. Odbor direktora „Barska plovidba“ AD Bar je 15.04.2025. godine, donio Odluku o usvajanju Izvještaja CPK o izvršenom popisu na dan 31.12.2024. godine.
U postupku revizije je utvrđeno da popis nije vršen na jednobraznim popisnim listama u kojima bi se na pregledan i jasan način prezentovali podaci koji se odnose na: redni broj jedinice popisa, inventarski broj, mjesto gdje se stvar nalazi, naziv, jedinica mjere, cijena, količina i vrijednost stanja po popisu, količina i vrijednost stanja prema knjigovodstvenoj evidenciji, utvrđene razlike uz konstataciju pojave viška/manjka sa eventualnim napomenama.
Popis nije u svemu izvršen shodno Pravilniku o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza „Barska plovidba“ AD Bar (nije donijeto uputstvo o vršenju popisa, nije sačinjen plan rada popisnih komisija sa elentima propisanim članom 5a, tačka 7 Pravilnika); Imovina nije obilježena inventarskim brojevima.
Društvo je u periodu nakon sprovedenog terenskog dijela revizije dostavilo Uputstvo o popisu broj: 694/12-11/25, kojim su pored ostalog, određeni poslovi CPK i obaveza da izvrši provjeru da li su komisije za popis pravovremeno donijele Plan rada. Takođe, dostavljeni su Planovi rada popisnih komisija, verifikovanih od strane finansijske direktorice. Prema saopštenju odgovornih lica iz Društva, sprovodi se postupak izrade i nabavke identifikacionih pločica. Društvu se sugeriše da nakon završetka

postupka nabavke identifikacionih pločica, izvrši objelježavanje imovine, te da podatke o tome unese u popisne liste radi preciznije identifikacije.

Pasiva

Društvo je, u Iskazu o finansijskoj poziciji, na dan 31.12.2024. godine, iskazalo ukupnu pasivu u iznosu od 33.547.741 €, što je za 1.391.621 € manje od ukupnog iznosa pasive iskazane na dan 31.12.2023. godine, kada je prikazana u iznosu od 34.939.362 €.

	PASIVA					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		**-4,048,048**	**-1,660,949**	**0**
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		9,842,010	9,842,010	
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103				
320	III. EMISIONA PREMIJA	104				
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105		1,427,155	1,298,198	0
321	1. Zakonske rezerve	106		682,907	553,950	
322(dio)	2. Statutarne rezerve	107				
322(dio)	3. Druge rezerve	108				
330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335 , 336 i 337	4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		744,248	744,248	
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110				
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111		-15,317,213	-12,801,157	0
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112				
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113			2,149,272	
350	3. Gubitak ranijih godina	114		12,930,113	14,950,429	
351	4. Gubitak tekuće godine	115		2,387,100		
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		**22,401,656**	**23,920,519**	**0**
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118		187,945	125,647	0
404(dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119		187,945	125,647	
400(dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120				
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122		22,213,711	23,794,872	0
414, 415	1. Dugoročni krediti	123		22,213,711	23,794,872	
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124				
498	**C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE**	125		**3,023,048**	**2,900,440**	
495(dio)	**D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE**	126				
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		**11,833,072**	**9,395,702**	**0**
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128		119,648	154,172	
	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129		11,713,424	9,241,530	0
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio), 426 i 429(dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130		7,697,855	6,000,000	
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio) i 429(dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131		2,961,828	2,799,397	
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132		156578	8619	
433, 434, 440 - 449	4. Obaveze prema dobavljačima	133		664,182	202,134	
439(dio)	5. Obaveze po menicama	134				
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135				
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136				
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		232,981	231,380	0
439(dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138				
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139		218,603	217,711	
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140		14,378	13,669	
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141				
427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142				
490, 491, 494, 495(dio), 496, 497 i 499	**F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**	143		**338,013**	**383,650**	
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		**33,547,741**	**34,939,362**	**0**

Kapital

Ukupan kapital Društva iskazan u poslovnim knjigama na dan 31.12.2024. godine iznosi - 4.048.048 € i za 2.387.100 € je manji od ukupnog kapitala iskazanog na kraju 2023. godine, kada je iskazan u iznosu od -1.660.949 €. Iznos umanjenog kapitala na kraju 2024. godine u odnosu na kapital na kraju 2023. godine, se odnosi na neto uvećanje neraspoređenog gubitka za 2.516.056 € i uvećanje rezervi za 128.957€, što predstavlja negativan rezultat poslovanja Društva za 2024. godinu u iznosu 2.387.099 €. Struktura kapitala, shodno knjigovodstvenoj evidenciji i finansijskim iskazima Društva, data je u sledećem tabelarnom pregledu:

	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101	**-4.048.048**	**-1.660.949**
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	9.842.010	9.842.010
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105	1.427.155	1.298.198
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	-15.317.213	-12.801.157

Kapital Društva čini:

- Osnovni kapital, koji je prema knjigovodstvenoj evidenciji i finansijskim iskazima iskazan u iznosu od 9.842.010 €, a odnosi se na akcijski kapital iskazan na računima grupe 30;
- Rezerve koje su iskazane kao: Zakonske rezerve (računi grupe 321) u iznosu od 682.907 € i Pozitivne revalorizacione rezerve (računi grupe 330 -Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici) u iznosu od 744.248 €;
- Gubitak iz ranijeg perioda u iznosu od 12.930.113 €, dok gubitak tekućeg perioda iznosi 2.387.100 €, što čini ukupan gubitak Društva koji je iskazan u iznosu od 15.317.213 €.

Pravilnik o računovodstvu koje je Društvo donijelo decembra 2018. godine ne definiše način priznavanja i vrednovanja kapitala. Promjene na kapitalu tokom 2024. godine su knjižene na osnovu vjerodostojne računovodstvene dokumentacije koja je autorizovana od strane ovlaštenih organa Društva.

Osnovni kapital

Na računima grupe 30 evidentiran je osnovni kapital Društva - akcijski kapital. U poslovnim knjigama Društva na dan 31.12.2024. godine, iskazan je osnovni kapital u iznosu 9.842.010 €. Uvidom u Izvještaj Centralnog registra privrednih subjekata utvrđeno je da je i u njihovoj evidenciji evidentiran iznos kapitala od 9.842.010 €. Prema članu 11 Statuta Društva osnovni kapital iznosi 9.842.011,16 €, podijeljen na 2.299.213 akcije, pojedinačne nominalne vrijednosti 4,2806 €.

Vlasnička struktura kapitala i prikaz učešća u kapitalu pojedinih akcionara, dati su u sljedećem tabelarnom pregledu:

AKCIONARI	Broj akcija	nominalna vrijednost po akciji	vrijednost kapitala	procenat učešća
Država 4	428.454	4,2806	1.834.040	18,63%
Fond za razvoj Crne Gore	371.465	4,2806	1.590.093	16,16%
Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	295.021	4,2806	1.262.867	12,83%
Zavod za zapošljavanje Crne Gore	98.340	4,2806	420.954	4,28%
Ostala pravna lica	274.126	4,2806	1.173.424	11,23%
Fizička lica	831.807	4,2806	3.560.633	36,87%
Ukupno:	2.299.213		9.842.011	100,00%

Rezerve

Društvo je Statutom odredilo izdvajanja za rezerve i to: za obavezne rezerve najmanje 5% ostvarene dobiti godišnje, dok se ne dostigne vrijednost 10% osnovnog kapitala Društva, i 1% ostvarene dobiti za posebne rezerve, koje se mogu koristiti za namjene određene odlukom Skupštine Društva. Statutom nije predviđen način upotrebe sredstava rezervi niti način njihovog evidentiranja. Pravilnikom o računovodstvu nije definisano evidentiranje rezervi kapitala. Rezerve kapitala mogu biti u obliku: emisione premije (račun 320), zakonskih rezervi (račun 321), statutarnih i drugih rezervi (račun 322) i revalorizacionih rezervi i nerealizovanih dobitaka i gubitaka -(računi grupe 33 - Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici). Društvo je, u iskazu o finansijskoj poziciji, na dan 31.12.2024. godine, rezerve kapitala iskazalo na sljedeći način:

	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105		1,427,155	1,298,198	0
321	1. Zakonske rezerve	106		682,907	553,950	
322(dio)	2. Statutarne rezerve	107				
322(dio)	3. Druge rezerve	108				
330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335 , 336 i 337	4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		744,248	744,248	
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110				

Društvo je na dan 31.12.2024. godine iskazalo rezerve u ukupnom iznosu od 1.427.155 €, dok su na dan 31.12.2023. godine bile iskazane u iznosu od 1.298.198 €.
Pozicija Zakonskih rezervi se odnosi na: **obavezne rezerve** (račin 3210) u iznosu od 411.470,38 €, **posebne rezerve** (račun 3211) u iznosu od 82.294,09€, rezerve kapitala nastale prodajom povlaštenih akcija (račun 3212) u iznosu od 60.974,28 € i rezerve kapitala nastale povlačenjem akcija (račun 3213) u iznosu od 128.168,00 €. **Obavezne i posebne rezerve su definisane Statutom Društva**. Statutarne rezerve - (obavezne i posebne rezerve) su, u odnosu na dan 31.12.2023. godine, povećane za iznos od 128.956,32 € na osnovu odluke o raspodjeli dobiti u iznosu od 2.149.272,01 € ostvarene tokom 2023. godine, broj 300/7-11/2024 od 16.07.2024. godine. Obavezne rezerve su povećane za iznos od 107.463,60 €, a posebne za iznos od 21,492,72 €.

Utvrđene nepravilnosti: Društvo je, na računima grupe 321 - zakonske rezerve - iskazalo obavezne, posebne i rezerve nastale prodajom povlaštenih akcija odnosno povlačenjem akcija. Kako je Statutom Društva predviđeno formiranje obaveznih i posebnih rezervi, to je riječ o statutarnim rezervama, pa je rezervisane iznose na ime obaveznih i posebnih rezervi trebalo evidentirati na računima grupe 322, u skladu sa članom 23 Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica. Društvo je za 2025. godinu izvršilo preknjižavanje na navedenim grupama računa u skladu sa Pravilnikom.

U Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Društvo se poziva na odredbe zakona o računovodstvu koji je prestao da važi, i na Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica iz 2011. godine, te je potrebno ažurirati Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva.

Preporuka: Društvo treba da ažurira pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama shodno promjenama Zakona o računovodstvu i Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

U postupku revizije, za rezerve iskazane na računima 3212 i 3213, nije prezentovana dokumentacija. Prema izjavi odgovornog lica radi se o rezervama stvorenim tokom 2002. godine, za koje se potkrepljujuća dokumentacija ne nalazi u prostorijama Društva, shodno rokovima čuvanja knjigovodstvene dokumentacije određene Zakonom o računovodstvu. Prema Zakonu o privrednim društvima zakonske rezerve su “rezerve u skladu sa posebnim zakonom”. Obzirom da je novi Zakon o privrednim društvima donesen avgusta 2025. godine potrebno je ažuriranje Statutarnih odredbi Društva.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da izvrši ažuriranje Statuta shodno Zakonu o privrednim društvima, i da razmotri mogućnost prenosa ovih rezervi na obavezne i posebne rezerve, s obzirom na datum njihovog nastanka i zakonske odredbe kojima se definiše pitanje rezervi kapitala.

Revalorizacione rezerve koje na dan 31.12.2024. godine iznose 744.248 €, (31.12.2023. godine: 744,248 €) odnose se na revalorizacione rezerve nastale po osnovu revalorizacije nekretnina.

Neraspoređeni dobitak/gubitak

Na računima grupe 35 - Gubitak iskazuje se gubitak ranijih godina i gubitak tekuće godine prema nazivima računa ove grupe.

Na računu 350 - Gubitak ranijih godina iskazuje se gubitak iz ranijih godina prenosom sa računa 351 - Gubitak tekuće godine. U korist ili na teret ovog računa knjiži se u skladu sa MRS 8 i usvojenom računovodstvenom politikom i efekat po osnovu promjene računovodstvene politike i ispravke materijalno značajne greške. Na računu 351 - Gubitak tekuće godine iskazuje se gubitak utvrđen na kraju izvještajnog perioda zaduženjem ovog računa u korist računa 724 - Prenos dobitka ili gubitka. Prilikom prenosa početnog stanja u narednom izvještajnom periodu gubitak tekuće godine koji je iskazan na računu 351 prenosi se na račun 350 - Gubitak ranijih godina.
Pokriće gubitka vrši se u skladu sa zakonom i opštim ili drugim aktom pravnog lica, na teret računa 340 - Neraspoređeni dobitak ranijih godina i računa grupe 32.
Društvo je na dan 31.12.2024. godine iskazalo iznos od 15.317.213 € na ime neraspoređenog gubitka, dok je neraspoređeni gubitak na dan 31.12.2023. godine iznosio 12.801.157 €.

	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	-15.317.213	-12.801.157
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112		
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113		2.149.272
350	3. Gubitak ranijih godina	114	12.930.113	14.950.429
351	4. Gubitak tekuće godine	115	2.387.100	

U poslovnim knjigama Društva na dan 31.12.2024.godine, iskazan je gubitak tekuće godine u iznosu 2.387.100€, dok je Društvo je na dan 31.12.2023. godine, iskazalo neraspoređeni dobitak u iznosu od 2.149.272 €. Shodno članu 133 Zakona o privrednim društvima, Skupština akcionarskog društva donosi odluku o raspodjeli dobiti, a shodno članu 161 Zakona o privrednim društvima Odbor direktora utvrđuje iznos dividende. Skupština akcionara Društva donijela je Odluku o usvajanju finansijskih izvještaja za 2023. godinu broj: 300/7-11/2024 od 16.07.2024. godine, kojom se precizira raspodjela dobiti ostvarene u poslovnoj 2023. godini. Na osnovu ove odluke neraspoređena dobit u iznosu 2.149.272,01 € se raspoređuje na statutarne rezerve u iznosu od 128.956,32 €, a ostatak od 2.020.315,69 € za pokriće gubitaka prethodnog perioda.

Skupština akcionara Društva donijela je i Odluku o usvajanju finansijskih iskaza Društva za 2024. godinu broj 293/6-11/2025 od 30.06.2025. godine. U predmetnim iskazima iskazan je gubitak u iznosu od **2.387.099,85 €**, što je ekvivalentno rezultatu poslovanja Društva za 2024. godinu. Način pokrića ostvarenog gubitka nije tretiran navedenom odlukom.

Iskaz o promjenama na kapitalu

Popunjava pravno lice BARSKA PLOVIDBA AD
Matični broj:02324784 Šifra djelatnosti:5020
Popunjava: Nataša Tripković
Naziv: BARSKA PLOVIDBA AD
Sjedište: Bar

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2024.godine

u EUR-ima

Pozicija	OPIS	Red. br.	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red. br.	Ostali kapital (rn 309)	Red. br.	Neupla-ćeni upisani kapital (grupa 31)	Red. br.	Emisiona premija (rn 320)	Red. br.	Rezerve (rn 321, 322)	Red. br.	Revalori-zacione rezerve (grupa 33)	Red. br.	Neraspo-ređena dobit (grupa 34)	Red. br.	Gubitak (grupa 35)	Red. br.	Otkuplje-ne sopstve-ne akcije i udjeli (rn 237)	Red. br.	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6++7 +8-9-10)
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11
1.	**Stanje na dan 01.01. 2023. godine**	**401**	**9842010**	**410**		**419**		**428**		**437**	**414446**	**446**	**421465**	**455**	**2325076**	**464**	**17136000**	**473**		**482**	**-4133003**
2.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	402		411		420		429		438		447		456		465		474		483	**0**
3.	**Korigovano početno stanje na dan 01.01. 2023. godine (r.br. 1+2)**	**403**	**9842010**	**412**	**0**	**421**	**0**	**430**	**0**	**439**	**414446**	**448**	**421465**	**457**	**2325076**	**466**	**17136000**	**475**	**0**	**484**	**-4133003**
4.	Neto promjene u 2023.godini	404		413		422		431		440	139504	449	322783	458	-175804	467	-2185571	476		485	**2472054**
5.	**Stanje na dan 31.12.2023.godine (r.br. 3+4)**	**405**	**9842010**	**414**	**0**	**423**	**0**	**432**	**0**	**441**	**553950**	**450**	**744248**	**459**	**2149272**	**468**	**14950429**	**477**	**0**	**486**	**-1660949**
6.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406		415		424		433		442		451		460		469		478		487	**0**
7.	**Korigovano početno stanje na dan 01.01.2023. godine (r.br. 5+6)**	**407**	**9842010**	**416**	**0**	**425**	**0**	**434**	**0**	**443**	**553950**	**452**	**744248**	**461**	**2149272**	**470**	**14950429**	**479**	**0**	**488**	**-1660949**
8.	Neto promjene u 2024. godini	408		417		426		435		444	128957	453		462	-2149272	471	366784	480		489	**-2387099**
9.	**Stanje na dan 31.12.2023.godine (r.br. 7+8)**	**409**	**9842010**	**418**	**0**	**427**	**0**	**436**	**0**	**445**	**682907**	**454**	**744248**	**463**	**0**	**472**	**15317213**	**481**	**0**	**490**	**-4048048**

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog iskaza — Odgovorno lice

Bar,09.04.2025.g.

U tekućem izvještajnom periodu došlo je do neto promjene - povećanja na poziciji rezerve i to zbog odluke o raspodjeli dobiti za 2023. godinu broj 300/7-11/2024, koju je Skupština akcionara donijela dana 16.07.2024. godine, pa je početno stanje rezervi sa 553.950 € uvećano na 682.907 €. Društvo je u ovom Izvještaju prikazalo smanjenje neraspoređene dobiti u iznosu od 2.149.272 €, i to na način što je od početnog stanja neraspoređene dobiti ranijih godina oduzelo ukupan iznos od 2.149.272 € po osnovu donijete odluke o raspodjeli dobiti za 2023. godinu i uvećanje po osnovu neto promjene ostvarenog gubitka tekuće godine u iznosu od 366.784 €.

Stanje na dan 31.12.2024. godine, prema izvještaju o promjenama na kapitalu Društva je sljedeće: Osnovni kapital 9.842.010 €; Rezerve 682.907 €, Revalorizacione rezerve 744.248 €, Gubitak 15.317.213 €, odnosno stanje ukupnog Kapitala na kraju tekuće godine iznosi: - 4.048.048 €.

Rezervisanja, obaveze i pasivna razgraničenja (Klasa 4)

Društvo je, prema dostavljenim podacima, u toku izvještajnog perioda (01.01.2024. - 31.12.2024. godine) u okviru klase 4 (rezervisanja, obaveze i pasivna vremenska razgraničenja), prikazalo ukupan iznos od **37.595.789,65 €.**

Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze

Društvo je na dan 31.12.2024. godine, iskazalo dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze u iznosu od 22.401.656 €, odnosno iskazalo je manji iznos za 1.518.863 € u odnosu na 2023. godinu, kada su ista iskazana u iznosu od 23.920.519 €.

	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117	**22.401.656**	**23.920.519**
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118	187.945	125.647
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122	22.213.711	23.794.872

Dugoročna rezervisanja (grupa 40)

Na računima grupe 40 - Rezervisanja iskazuju se dugoročna i kratkoročna rezervisanja za troškove i rizike koji se priznaju i vrednuju u skladu sa MRS 37 i drugim relevantnim MSFI i računovodstvenom politikom. Kada nastane obaveza za koju je prethodno izvršeno rezervisanje, stvarni troškovi se ne iskazuju ponovo kao rashod, već se knjiženje sprovodi zaduženjem računa rezervisanja, a u korist odgovarajućeg računa obaveza (prema vrstama) ili odgovarajućeg računa sredstava (zalihe, novčana sredstva) u zavisnosti od karaktera rezervisanja, vrste nastale obaveze i načina na koji je ona izmirena. Neiskorišćeni iznos rezervisanja ukida se u korist računa 678 - Prihodi od ukidanja rezervisanja. Pravno lice, u okviru računa grupe 40, otvara posebne račune za evidentiranje dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja, što je u skladu i sa MRS 1.

Shodno računovodstvenim politikama Društva: „Dugoročno rezervisanje priznaje se kada:

- Društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza, i
- iznos obaveza može pouzdano da se procijeni.

Ukoliko nijesu ispunjeni ovi uslovi rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja preduzeća, rezervisanja za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u penziju i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih), nastalih kao rezultat prošlih događaja, za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi, radi njihovog izmirenja i koji se mogu pouzdano procijeniti (npr. sporovi u toku), kao i rezervisanje za izdate garancije i druga jemstva“.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

Društvo je na dan 31.12.2024. godine iskazalo ukupna dugoročna rezervisanja u iznosu od 187.945 € i veća su za 62.298 € u odnosu na dan 31.12.2023. godine, kada su iskazana u iznosu od 125.647 €.
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih: U Društvu je pod djelovodnim brojem: 42/2-50/25 od 05.02.2025. godine, zaveden Izvještaj o aktuarskoj procjeni dugoročnih rezervisanja za primanja zaposlenih u Barska plovidba AD Podgorica na dan 31.12.2024. godine. Odluka o priznavanju rezervisanja nije prezentovana u toku revizije.

Društvo je na dan 31.12.2024. godine iskazalo rezervisanje za naknade i druge beneficije zaposlenih u iznosu od 187.945 €, dok su na uporedni period prethodne godine, rezervisanja iskazana u iznosu od 125.647 €, odnosno na kraju 2023. godine su manja za 62.298 €.

Iznos sadašnje vrijednosti očekivanog iznosa za otpremnine prilikom odlaska u penziju za zaposlene u Društvu na dan 31.12.2024. godine iznosi 94.057,55€.

Sadašnja vrijednost očekivanog iznosa za jubilarne nagrade za zaposlene u Društvu na dan 31.12.2024. godine iznosi 93.887,87 €.

Ostala dugoročna rezervisanja: Društvo nije iskazalo obavezu za ostala rezervisanja na dan 31.12.2024 godine. Društvo sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, vodi sudske sporove u kojima se javlja kao tuženi. Ukupna vrijednost sudskih sporova u kojima je Društvo tuženo, prema izvještaju advokata Društva, iznosi 1.082.580,00 €, ne uključujući efekte zatezne kamate. Rukovodstvo Društva ne očekuje da će doći do značajnih odliva po osnovu sudskih sporova koji su u toku, a na osnovu procjena dostavljenih od strane pravnih zastupnika Društva, jer se u izvještaju pravnog zastupnika Društva navodi da, u ovom momentu, ishod sporova nije moguće predvidjeti.

Dugoročne obaveze (grupa 41)
Računovodstvenim politikama Društva je propisano da se obavezama smatraju dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovorenu obavezu predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom preduzeću, ili razmjene finansijskih instrumenata sa drugim preduzećem pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja. Prilikom početnog priznavanja Društvo mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštenu vrijednost nadoknade primljene za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih obaveza.

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom procjenjuju se na dan sastavljanja finansijskih izvještaja po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Razlike koje se tom prilikom obračunaju obuhvataju se kao rashodi perioda.

Društvo je na dan 31.12.2024. godine, prikazalo dugoročne obaveze u ukupnom iznosu od 22.213.711 €, i iste su za 1.581.161 € manje u odnosu na dugoročne obaveze koje je Društvo iskazalo na dan 31.12.2023. godine, kada su iznosile 23.794.872 €.

Dugoročni krediti od banaka su, u poslovnim knjigama Društva, iskazani u iznosu od 22.213.711 €. Radi se o obavezi po kreditu dobijenom od The Export-Import bank of China koja, na dan 31.12.2024. godine, iznosi 22.213.711,17 €, obračunato po srednjem kursu Centralne banke CG, na taj datum.
Ugovor o kreditu broj: 630/10/12 je potpisan dana 25.10.2012. godine, u ukupnom iznosu od 46.400.000,00 $, na period od 240 mjeseci (rok dospijeća je 21. januar 2033. godine) sa grace periodom od 60 mjeseci i kamatnom stopom od 2% godišnje. Kredit je uzet i iskorišten za nabavku dva teretna broda. Društvo je u obavezi da otplatu duga vrši u polugodišnjim anuitetima koji dospijevaju 21. januara i 21. jula. **Kao obezbjeđenje kredita Ministarstvo finansija Crne Gore je, dana 29.01.2013. godine, izdalo garanciju No. 06-272/1.** Po ovoj garanciji Ministarstvo se obavezalo platiti svaki dospjeli neizmereni iznos zajmodavcu, u roku od 15 dana od dana prijema njegovog pisanog zahtjeva za plaćanje. Neblagovremeno vraćanje bilo koje rate kredita može imati za posljedicu aktiviranje državnih

garancija i naplatu preostalog iznosa kredita u ukupnom iznosu (preostalo je za plaćanje 24.746.666,62 $ glavnice na datum 31.12.2024. godine).
Društvo vrši reklasifikaciju ovih obaveza sa aspekta ročnosti, tako da je dio kredita koji dospijeva u roku od godinu dana, u iznosu od: 2.961.828,17 € (3.093.333,34 $) reklasifikovan kao kratkoročna obaveza. Sva sredstva i obaveze u stranim valutama se, na datum iskaza o finansijskoj poziciji, preračunavaju u eure primjenom zvaničnog deviznog kursa Centralne banke na taj dan. Ukupan efekat kursnih razlika na iznos kredita tokom 2024. godine je negativan i iznosi 1.380.667 €.

Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze
Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze Društvo je na dan 31.12.2024. godine iskazalo u iznosu od 11.833.072 €, od čega se na kratkoročna rezervisanja odnosi iznos od 119.648, 00€, a na kratkoročne obaveze iznos od 11.713.424,00€.
Kratkoročna rezervisanja
Kratkoročna rezervisanja, koja na dan 31.12.2024. godine iznose 119.648,00 € (31.12.2023. godine iznose 154.172,00 €) odnose se na iznos zatezne kamate utvrđen presudom Privrednog suda P.br. 969/21 od 07.11.2024. godine, u sporu između Društva i Ministarstva Finansija i socijalnog staranja Crne Gore. Zatezna kamata je dosuđena na iznos glavnog duga od 1.607.177,49 €, koji je Ministarstvo finansija dana 29.01.2021. godine preusmjerilo kineskoj banci shodno preuzetoj garanciji, a za izmirenje dospjele rate kredita Društva. Društvo je sa danom 31.04.2022. godine, izmirilo navedeni iznos glavnog duga Ministarstvu finansija, a ovim predmetom je dosuđena zakonska zatezna kamata. Presuda je potvrđena pred Apelacionim sudom dana 18.12.2024. godine. Društvo je započelo plaćanje kamate, budući da je sa Ministarstvom finansija dogovorena dinamika izmirenja duga u 4 rate.
Kratkoročne obaveze
Računovodstvenim politikama je definisano da se Kratkoročnim obavezama smatraju obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i da se dio dugoročnih obaveza koji dospijeva za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja iskazuju kao kratkoročne obaveze. Društvo je na dan 31.12.2024. godine iskazalo kratkoročne obaveze u iznosu od 11.713.424€, a na dan 31.12.2023. godine kratkoročne obaveze su iskazane u iznosu od 9.241.530 €.

	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	**129**	**11.713.424**	**9.241.530**
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio), 426 i 429(dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130	7.697.855	6.000.000
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio) i 429(dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131	2.961.828	2.799.397
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132	156578	8619
433, 434, 440 - 449	4. Obaveze prema dobavljačima	133	664.182	202.134
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137	232.981	231.380
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139	218.603	217.711
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140	14.378	13.669

Kratkoročne finansijske obaveze se prema Kontnom okviru prikazuju na računima grupe 42. U okviru ove grupe Društvo je, prema prethodno prikazanoj strukturi, iskazalo ukupan iznos obaveza od 10.659.683,69 €.
Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije

Društvo je na dan 31.12.2024. godine, iskazalo ove obaveze u iznosu od 7.697.855 € i za 1.697.855 € su više iskazane u odnosu na prethodni uporedni period, kada su iznosile 6.000.000,00 €, a evidentirane su kao pozajmica od Vlade Crne Gore. Naime, Vlada Crne Gore je dana 01.08.2024. godine donijela Zaključak broj 10-430/24-4443/2, kojim je prihvatila da u ime Društva izmiri dospjelu ratu kredita od 21.07.2024. godine, prema The Export-Import bank of China, u ukupnom iznosu od 1.697.855,00 €. Za ovaj iznos Ministarstvo finansija je preko Zaštitnika imovinsko pravnih interesa, pokrenulo tužbu pred privrednim sudom.

U periodu od 2019. - 2022. godine, Društvo je u više navrata imalo problem u obezbjeđenju likvidnih sredstava za vraćanje kredita kineskoj banci, pa je u tom periodu Vlada Crne Gore donijela četiri Zaključka kojima je prenijela Društvu nedostajući iznos sredstava za izmirenje kreditne obaveze. Sredstva dobijena po ovom osnovu Društvo je, takođe evidentiralo na računu 4231 - pozajmica od Vlade Crne Gore.

Dakle, u okiru ove bilansne pozicije su iskazane obaveze prema Vladi Crne Gore po osnovu sredstava koje je Vlada Crne Gore - preko resornog ministarstva, uputila Društvu tokom 2019. i 2020. godine kroz Zaključke (br: 07-2 od 17.01.2019. godine; br: 07-149 od 11.07.20219; br: 07-3 od 16.01.2020. godine, br: 07-119 od 16.07.2020. godine kojima su Društvu usmjereni iznosi od 1.500.000,00 eura po jednom zaključku), kojima je prihvatila Zahtjev Društva za obezbjeđenjem nedostajućih sredstava za otplatu druge, treće, te četvrte i pete rate kredita prema *The Export-Import bank of China* u iznosu od po 1.500.000,00 €, što čini ukupan iznos od 6.000.000,00 €. Sredstva su pravovremeno uplaćena na račun Društva, koje je iz sopstvenih izvora obezbjedilo ostatak nedostajućih sredstava do ukupnih rata kredita. U Zaključcima Vlade Crne Gore nije definisan način i rok povraćaja sredstava. U Zaključcima broj 07-2 i 07-119 zaduženi su resorno ministarstvo i Društvo da Vladi Crne Gore dostave predlog za konverziju duga koji je nastao po ovom osnovu prema Vladi Crne Gore u akcijski kapital.

Dana 17.08.2022. godine, Agencija za zaštitu konkurencije je donijela rješenje broj: UPI 01-430-21/6, koje se odnosi na iznos od 6.000.000, 00 €, a koji je resorno ministarstvo uputilo Društvu kao pomoć u izmirenju druge, treće, četvrte i pete kredita. Pomenutim rješenjem:

1. Utvrđuje se da je državna pomoć koja je nezakonito dodijeljena privrednom društvu „Barska plovidba “AD Bar, neusklađena sa Zakonom o kontroli državne pomoći („Sl. list CG", br. 12/18).

2. Nalaže se Ministarstvu kapitalnih investicija (kao pravnom sljedbeniku Ministarstva saobraćaja i pomorstva) da bez odlaganja, a najkasnije u roku od četiri (4) mjeseca od dana prijema ovog rješenja, preduzme mjere neophodne za povraćaj sredstava neusklađene državne pomoći iz tačke 1. a u vezi sa tačkom 4. dispozitiva ovog rješenja od privrednog društva „Barska plovidba “AD Bar.

3. Barska plovidba AD Bar **dužna je** da vrati neusklađenu državnu pomoć iz tačke 1. a u vezi sa tačkom 4. dispozitiva ovog rješenja, na koju se obračunava kamata za period od dodjele pomoći do dana donošenja ovog rješenja o povraćaju i plaća zatezna kamata u skladu sa zakonom kojim se uređuje zatezna kamata.

4. Nalaže se Ministarstvu kapitalnih investicija da u roku od dva (2) mjeseca od dana prijema ovog rješenja, utvrdi sve iznose neusklađene državne pomoći dodijeljene davanjem državne garancije kao i otplate dospijelih a neizmirenih rata u vezi sa kreditnim aranžmanom koji se odnosi na dva broda u vlasništvu Barske plovidbe AD Bar, te da sačini i Agenciji za zaštitu konkurencije dostavi plan povraćaja sa mjerama i rokovima za njegovu realizaciju ili obavještenje o preduzetim mjerama za povraćaj neusklađene državne pomoći iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja.

Dokument MKI, iz rješenja AZZK, sa kojim su utvrđene neophodne mjere za povraćaj sredstava neusklađene državne pomoći, kao i preciziranje visine iznosa iste, do datuma revizije ovih finansijskih iskaza, nije dostavljeno Društvu na upoznavanje i eventualno postupanje.

Sa druge strane, Odbor direktora Društva je 12. decembra 2022. godine predao resornom ministarstvu „Plan otplate neusklađene državne pomoći sa programom restruktuiranja Barske plovidbe AD Bar“, povodom kojeg se očekuje odgovor od strane resornog ministarstva, koji takođe do datuma revizije ovih finansijskih iskaza nije dostavljen Društvu.

Rukovodstvo Društva je u stalnim pregovorima oko budućeg tretmana sredstava, i u narednom periodu očekuje, zakonito uređenje predmetne situacije, i to po osnovu akata nadležnih organa - resornog ministarstva i Vlade Crne Gore.

Utvrđene nepravilnosti: Revizijom je utvrđeno da dio kratkoročnih obaveza nije usaglašen sa Vladom. Naime, Ministarstvo finansija od Društva potražuje samo iznos sredstava koji je u ime Društva prenijelo kineskoj banci tokom 2024. godine i 2025. godine, po izdatoj garanciji, dok iznos od 6.000.000 € (za II, III, IV i V ratu kredita) nije pismeno usaglašen sa resornim ministarstvom.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da izvrši usaglašavanje stavova o statusu i načinu izmirenja obaveza sa resornim ministarstvom, a nakon toga izvrši korekcije u knjigovodstvu u cilju realnog prikaza stanja obaveza.

Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija (423)

Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija, koje na dan 31.12.2024. godine iznose 2.961.828 €, odnose se na razgraničeni iznos, odnosno tekuće dospijeće dugoročnog kredita odobrenog od strane Eksim banke. U pitanju je iznos glavnice koji dospijeva u dvije rate i to 21. januara i 21.jula 2025. godine. Ovaj iznos je Društvo evidentiralo na računu 4230 gdje se shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontntom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica evidentiraju kratkoročni krediti u inostranstvu. Razgraničeni iznos je bilo ispravno evidentirati na računu 424 shodno navedenom Pravililniku.

Obaveze iz poslovanja (grupa 43)

Društvo je, na kraju izvještajnog perioda 2024. godine, u okviru grupe 43 - Obaveze iz poslovanja, u poslovnim knjigama, prikazalo ukupan iznos salda od 811.781,11 € shodno prikazanoj strukturi:

Obaveze iz poslovanja (43)								
4300	PRIMLJENI AVANSI U INOSTRANSTVU					0,00	147.598,99	147.598,99
4330	DOBAVLJAČI U ZEMLJI	342,02	20.706,73	376.275,38	380.851,63	376.617,40	401.558,36	24.940,96
4338	DOBAVLJAČI ZA NEFAKTURISANU ROBU					0,00	0,00	0,00
4339	DOBAVLJAČI U ZEMLJI					30.436,82	30.436,82	0,00
4349	DOBAVLJAČI U INOSTRANSTVU	130,95	181.900,07	6.860.597,97	7.318.070,01	6.860.728,92	7.499.970,08	639.241,16
Ukupno obaveze iz poslovanja (43)		**472,97**	**202.606,80**	**7.236.873,35**	**7.698.921,64**	**7.267.783,14**	**8.079.564,25**	**811.781,11**

Primljeni avansi, depoziti i kaucije (430)

Primljeni avansi, depoziti i kaucije na kraju 2024. godine, u iskazu o finansijskoj poziciji, su prikazani u iznosu od 156.578 € i za 147.959 € su više iskazani od primljenih avansa, depozita i kaucija na 31.12.2023. godine kada su iznosili 8.619 €. Iznos od od 147.598.99 €, se odnosi na obavezu prema kupcu Norden iz Danske, po osnovu unaprijed plaćene vozarine zbog remonta broda. Iznos od 156.578 € sadrži pored ovog iznosa i iznose koji su u glavnoj knjizi evidentirani na poziciji 4410 u ukupnom iznosu od 8.979.99 € a koji se odnosi na primljene depozite od zakupaca.

Društvo nije pravilno evidentiralo primljene depozite po osnovu zakupa koji su, u poslovnim knjigama evidentirani na računu 4410. Ove depozite je shodno pravilniku o kontnom okviru trebalo evidentirati na računu 430 - Primljeni avansi, depoziti i kaucije, na kome se iskazuju unaprijed naplaćeni iznosi i novčana obezbjeđenja za obrtna sredstva.
U toku revizije Društvo je izvršilo ispravku ovog knjiženja za 2025 godinu i revizoru dostavilo dokaz.

Dobavljači u zemlji (4330)

Društvo je na dan 31.12.2024. godine, iskazalo ukupnu obavezu prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 24.941 €, što je za 4.576 € više nego na kraju 2023. godine, kada je Društvo po ovom osnovu iskazalo obavezu u iznosu od 20.365 €. Iskazane obaveze su: za električnu energiju, advokatske usluge, fizičko obezbjeđenje objekata, osiguranje, nabavku goriva, za mobilnu telefoniju i internet, vodu, reklamu i sl.
U postupku revizije je utvrđeno da se obaveze prema dobavljačima u principu blagovremeno servisiraju, i principijelno je uspostavljena kontrola faktura shodno principu “four eyes control” – četiri oka**.** Stanje neizmirenih obaveza na 31.12.2024. godine se pretežno odnosi na fakture za decembar.

Na računu 4339 Društvo je tokom posmatranog perioda evidentiralo obaveze i plaćanja prema dobavljačima, za robe i usluge koje su bile neophodne kako bi se realizovala trajektna linija, koju je u periodu od 01.07. - 15.09.2024. godine Društvo realizovalo na osnovu saradnje sa društvom Adria Ferries iz Ankone po osnovu ugovora o agenturi br: 236/6-10/24 od 25.06.2024. godine. Iznosi plaćeni dobavljačima po ovom poslu su fakturisani partneru Adria Ferries.

Dobavljači u inostranstvu (4340)

Društvo je na dan 31.12.2024. godine, iskazalo ukupnu obavezu prema dobavljačima u inostranstvu u iznosu od 639.241,16 €, što je za 457.341,09 € više nego na kraju 2023. godine, kada je Društvo po ovom osnovu iskazalo obavezu u iznosu od 181.900,07 €. U toku revizije je utvrđeno da je Društvo vršilo usaglašavanje obaveza sa dobavljačima i inostranstvu periodično i da je stanje obaveza pretežno usaglašeno. Obaveze se blagovremeno izmiruju, a razlog povećanog iznosa neizmirenih obaveza na datum 31.12.2024. godine je kasno prispijeće faktura za remont brodova u ukupnom iznosu, a na kojima je iskazana dinamika plaćanja u ratama.

Obaveze iz specifičnih poslova (grupa 44)

U okviru grupe 44 – Obaveze iz specifičnih poslova, Društvo je iskazalo ukupan iznos od 8.979,29 €. Ovaj vid obaveza je evidentiran na računu 441, sa opisom „depoziti“.

Na ovom računu Društvo je evidentiralo primljene depozite po osnovu zakupa poslovnih prostora u vlasništvu Društva. Primljene depozite je shodno Pravilniku o kontnom okviru trebalo evidentirati na računu 430 - Primljeni avansi, depoziti i kaucije, na kome se iskazuju unaprijed naplaćeni iznosi i novčana obezbjeđenja za obrtna sredstva. U postupku revizije je izvršena ispravka ovog knjiženja i revizoru je dat dokaz na uvid.

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada (grupa 45)

U okviru grupe 45 - Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, Društvo je sa danom 31.12.2024. godine, iskazalo ukupan iznos od 4.313,33 €. Radi se obavezi na ime isplate dijela zarade za četiri pomorca koji su na brod ukrcani krajem decembra 2024. godine, pa podaci o njihovim zaradama nisu bili dostupni kapetanu broda u momentu slanja evidencije o prisutnosti i zaradama. Isplata po ovom osnovu je izvršena u januaru 2025. godine.

Ostale obaveze (grupa 46)

Društvo je sa danom 31.12.2024. godine, u okviru grupe 46 - Ostale obaveze, iskazalo sljedeće obaveze u ukupnom iznosu od 333.937,90 €, prema prikazanoj strukturi:

Ostale obaveze (46)								
4601	OBAVE. P O OSNOVU KAMATA-EXIM BANKA					260.903,74	260.903,74	0,00
4610	DIVIDENDA- DRŽAVA	0,00	75.926,12	0,00	0,00	0,00	75.926,12	75.926,12
4611	DIVIDENDA- FONDA ZA RAZVOJ	0,00	11.210,47	0,00	0,00	0,00	11.210,47	11.210,47
4612	DIVIDENDA-ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE	0,00	17.427,04	0,00	0,00	0,00	17.427,04	17.427,04
4613	DIVIDENDA-REP. FONDA PIO	0,00	51.825,53	0,00	0,00	0,00	51.825,53	51.825,53
4614	DIVIDENDA - RADNICI	0,00	57.966,03	65,03	0,00	65,03	57.966,03	57.901,00
4670	KRATK. REZER. PO OSNOVU SUD.SP-ZATEZNA KAM	0,00	154.171,69	34.523,95	0,00	34.523,95	154.171,69	119.647,74
Ukupno ostale obaveze (46)		**0,00**	**368.526,88**	**34.588,98**	**0,00**	**295.492,72**	**629.430,62**	**333.937,90**

Prema dostupnoj dokumentaciji radi se o obavezama po osnovu dividende u iznosu od 214.290,16 € i o kratkoročnom rezervisanju za zakonsku zateznu kamatu, po osnovu sudskog spora sa Ministarstvom finansija, pravosnažno okončanog dana 05.12.2024. godine, u ukupnom iznosu od 154.171,69 €. Sa Ministarstvom je postignut sporazum o izmirenju duga, po ovom osnovu, u 4 jednake rate, tako da je ukupan iznos rezervisanja na kraju 2024. godine iznosio 119.647,74€, jer je Društvo platilo prvu ratu tokom 2024. godine.

Obaveze po osnovu dividende stvorene su raspodjelom neto dobiti iz 2007. godine. Sredstva za dividende (poslije izdvajanja rezervi) su iznosila 225.008,58 €. Neizmirene obaveze, na datum 31.12.2024. godine, se odnose na obaveze po osnovu dividendi prema: Državi u iznosu od 75.926,12 €, Fondu PIO u iznosu od 51.825,53 €, Zavodu za zapošljavanje u iznosu od 17.427,04 €, Fondu za razvoj u iznosu od 11.210,47 € i radnicima u iznosu od 57.901,00 €.

Obaveze za porez na dodatu vrijednost (47)

Prema podacima iz knjigovodstvene evidencije, Društvo je, sa danom 31.12.2024. godine, izmirilo sve obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost.

	Obaveze za porez na dodatu vrijednost (47)							
4700	NAPLACENI - PDV 21%					30.778,60	30.778,60	0,00
4710	NAPLAĆENI - PDV- 7%					146,48	146,48	0,00
	Ukupno obaveze za porez na dodatu vrijednost (47)	0,00	0,00	0,00	0,00	30.925,08	30.925,08	0,00

U toku revizije je izvršen uvid u analitičku karticu Društva sa Upravom prihoda Crne Gore na dan 31.12.2024. godine. Izvršen je i uvid u knjige ulaznih i izlaznih faktura kao i u ostvarene prihode u cilju utvrđivanja ispravnosti obračuna. Utvrđeno je da se PDV prijave blagovremeno podnose, a obaveze po ovom osnovu ispravno knjigovodstveno evidentiraju i blagovremeno izmiruju.
Nije vršena kontrola obračuna i plaćanja ovog vida poreza od strane nadležne inspekcije tokom 2024. godine. Prema izjavi ovlaštenog lica poslednja takva kontrola je bila unazad više godina.

Obaveze za ostale poreze i doprinose i druge dažbine (grupa 48)

Društvo je sa danom 31.12.2024. godine, u okviru grupe 48 - obaveze za ostale poreze i doprinose i druge dažbine, iskazalo ukupan iznos obaveza od 14.377,61 €, prema prikazanoj strukturi:

	Obaveze za ostale poreze i doprinose i dr. dažbine (48)							
4811	POREZ NA DIVIDENDU	0,00	10.129,53	0,00	0,00	0,00	10.129,53	10.129,53
4820	POREZ NA IMOVINU					27.345,03	28.053,11	708,08
4822	ČLANSKI DOP. T.O.B.	0,00	3.540,00	7.020,00	7.020,00	7.020,00	10.560,00	3.540,00
4824	NAKNADA ZA KORIŠĆENJE OPŠTINSKIH PUTEVA					150,00	150,00	0,00
	Ukupno obaveze za ostale poreze i doprinose i dr. dažbine (48)	0,00	13.669,53	7.020,00	7.020,00	34.515,03	48.892,64	14.377,61

Radi se o obavezama po osnovu: poreza na dividendu u iznosu od 10.129,53 €, poreza na imovinu za objekat u Beogradu u iznosu od 708,08 € i za članski doprinos u iznosu od 3.540,00 €.

Pasivna vremenska razgraničenja (grupa 49)

	Pasivna vremenska razgraničenja (49)							
4960	RAZGRANIČENI PRIHODI	0,00	142.823,76	144.243,98	111.453,82	144.243,98	254.277,58	110.033,60
4980	ODLOŽENI POREZ	0,00	2.900.439,80	0,00	122.608,23	0,00	3.023.048,03	3.023.048,03
4990	OSTALA PVR-KAMATA EXIM BKA	0,00	240.825,87	274.460,52	261.613,15	274.460,52	502.439,02	227.978,50
	Ukupno pasivna vremenska razgraničenja (49)	0,00	3.284.089,43	418.704,50	495.675,20	418.704,50	3.779.764,63	3.361.060,13
	Ukupno klasa 4	472,97	36.600.783,30	13.535.206,68	14.378.065,60	16.343.946,20	53.939.735,85	37.595.789,65

Ukupan iznos pasivnih vremenskih razgraničenja, evidentiranih u okviru grupe 49, na dan 31.12.2024. godine, je 3.361.060,13 €. Prema podacima iz zaključnog lista i prikazanoj strukturi u prethodnoj tabeli, ovaj iznos se odnosi na razgraničene prihode (račun 496), odloženi porez (račun 498) i ostala pasivna vremenska razgraničenja (kamata Exim banke račun 499).

Razgraničeni prihodi

Razgraničeni prihod iskazan u iznosu od 110.033,60 € se odnosi na obračunate i naplaćene prihode u tekućem izvještajnom periodu a koji pripadaju narednom izvještajnom periodu, po osnovu vozarine za brodove Bar i Budva, i koji su fakturisani unajmitelju Norden iz Danske i to: po fakturi br: TCBN 77 za devet dana najamnine u 2025. godini, a po fakturi br: TCBDN-73 za jedan dan.
Utvrđena nepravilnost: Shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, obračunate i naplaćene prihode u tekućem izvještajnom periodu, a koji pripadaju narednom izvještajnom periodu, koje je Društvo evidentiralo na računu 496, u iznosu od 110.033,60 €, treba da budu evidentirani na računu 491. Društvo je za 2025. godinu izvršilo preknjižavanje navedenih prihoda u skladu sa Pravilnikom.

Odloženi porez (račun 498)

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode obaveza za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Odloženi porez na dobit se utvrđuje primjenom poreskih stopa koje su na snazi na dan bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.
Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u

naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Međunarodni računovodstveni standard 12 - Porez na dobitak odnosi se na računovodstveni postupak za utvrđivanje poreza na dobit, kao i priznavanje privremenih razlika, odnosno odloženih poreskih obaveza i odloženih poreskih sredstava.

Odloženi porezi se odmjeravaju prema poreskim stopama koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložena poreska obaveza izmiriti.
Shodno članu 28 Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisano je: „Stope poreza na dobit pravnih lica su progresivne. Stope poreza na iznos oporezive dobiti iznose: do 100.000 eura 9%; od 100.000,01 eura do 1.500.000 eura: 9.000 eura + 12% na iznos preko 100.000,01 eura; preko 1.500.000,01 eura : 177.000 eura + 15% na iznos preko 1.500.000,01 eura.

Društvo je odložene poreske obaveze na 31.12.2024. godine prikazalo u iznosu od 3.023.048 €.
Ukupne odložene poreske obaveze Društvo je, na kraju 2024. godine, priznalo u iznosu od 3.023.048,03 €, dok je na kraju 2023. godine ukupan iznos priznatih odloženih poreskih obaveza iznosio 2.900.439,80 €. Razlika početnog i krajnjeg stanja odloženih poreskih obaveza je 122.608,23 €, što je Društvo i iskazalo kao iznos poreskog rashoda perioda na kraju 2024.godine.

Odložene poreske obaveze je Društvo iskazalo kao razliku između sadašnje vrijednosti osnovnih sredstava za koje se obračunava amortizacija u računovodstvene svrhe i sadašnje vrijednosti osnovnih sredstava za koje se obračunava amortizacija u poreske svrhe.

Društvo je izvršilo obračun sadašnje vrijednosti osnovnih sredstava u računovodstvene svrhe, u iznosu od 32.990.875,58 €, dok je sadašnja vrijednost osnovnih sredstava u poreske svrhe, iznosila 7.798.808,67 €. Na dobijenu razliku, između ove dvije sadašnje vrijednosti, u iznosu od 25.192.066.91 € Društvo je primijenilo stopu od 12% i izračunalo odložene poreske obaveze u iznosu od 3.023.048,03 €. Društvo je u obrazloženju odabira prosječne stope od 12% koristilo sugestiju eksternog revizora koji je radio reviziju finansijskih iskaza Društva u prethodnom periodu. Društvo primjenjuje istu stopu od početka primjene progresivnog oporezivanja u Crnoj Gori, odnosno od 01.01.2022. godine. U tom periodu nije vršena analiza u cilju procjene prosječne stope koja bi se primjenjivala u budućem periodu, te se stoga sugeriše Društvu da, u skladu sa MRS 12, napravi procjenu očekivane dobiti u narednim obračunskim periodima i u skladu sa procijenjenim iznosima formira prosječnu stopu.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja (račun 499)
Na računu 4990 Društvo je iskazalo razgraničeni iznos od 227.978,50 € kamate po kreditu koji se odnosi na period do kraja 2024 godine. Rata kredita i kamata, shodno ugovoru, dospijevaju za plaćanje 21.01.2025 godine, pa je shodno tome izvršeno razgraničenje troška.

Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)

Društvo je u 2024. godine ostvarilo ukupne prihode u uznosu 7.977.081 € i ukupne rashode od 10.241.573 €. Iskaz o ukupnom rezultatu za 2024. godinu prikazan je u sljedećoj tabeli:

ISKAZ O REZULTATU /BILANS USPJEHA/ u periodu od 01.01. do 31.12.2024. godine					
Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	**1. Prihodi od prodaje - neto prihod**	201		6.670.019	8.127.177
630 i 631	**2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje**	202			
62	**3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe**	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204		180.154	892.774
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205		146.317	149.713
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206		33.837	741.092
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			1.969
	5. Troškovi poslovanja (209+210)	208		4.704.536	4.621.376
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	209		501.155	422.617
53, 54 (dio) i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210		2.551.714	2.597.842
540	Amortizacija	210a		1.651.667	1.600.917
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		2.413.248	2.277.806
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212		2.224.751	2.093.398
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213		188.497	184.408
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214		44.636	36.455
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		112.807	122.416
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216		31.054	25.537
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217		-	0
580, 581, 582, 589 (dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589 (dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	219			
57, 591 i 592	**8. Ostali rashodi iz poslovanja**	220		36.798	249.745
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221		**(304.409)**	**1.871.024**
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222		-	0
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226		-	0
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229			
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230		1.126.908	1.954.094
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233		1.126.908	1.954.094
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	234		-	0
683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235			
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236			
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		3.086.991	1.633.213
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240		3.086.991	1.633.213
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234–237)	241		**(1.960.083)**	**320.881**
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		**(2.264.492)**	**2.191.905**
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		**(2.264.492)**	**2.191.905**
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		**122.608**	**732.020**
721	1. Tekući porez na dobit	246			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		122.608	732.020
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		**(2.387.100)**	**1.459.885**
	VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	249		-	**170.302**
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			170.302
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			
332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/	258			20.436
	VIII. **NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/** (249-258)	259		-	149.866
	IX. NETO SVEOBUHVATNI REZULTAT (248+259)	260		(2.387.100)	1.609.751
	X. ZARADA PO AKCIJI	261			
	1. Osnovna zarada po akciji	262			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA	264			
	XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBEĐUJU KONTROLU	265			

Prikaz rezultata (poslovni, finansijski i rezultat nakon poreskih rashoda), ostvarenih u periodu 01.01.2024. – 31.12.2024. sa uporednim podacima iz prethodnog perioda i iskazanom razlikom, dat je u sljedećoj tabeli:

Opis -pozicija	2024. god.	2023.god.	Razlika (2023.g. -2024.g.)	Razlika u %
Poslovni prihodi	6.850.173	9.019.951	2.169.778	24,06%
Poslovni rashodi	7.154.582	7.148.927	(5.655)	-0,08%
Poslovni rezultat	**(304.409)**	**1.871.024**	**2.175.433**	**116,27%**
Fin.prihodi	1.126.908	1.954.094	827.186	42,33%
Fin.rashodi	3.086.991	1.633.213	(1.453.778)	-89,01%
Fin.rezultat	**(1.960.083)**	**320.881**	**2.280.964**	**710,84%**
Rezultat iz redovnog 'poslovanja prije oporezivanja	(2.264.492)	2.191.905	4.456.397	203,31%
Poreski rashod perioda	122.608	732.020	609.412	83,25%
Dobitak/gubitak nakon oporezivanja	**(2.387.100,00)**	**1.459.885**	**3.846.985**	**263,51%**

Prema iskazu o ukupnom rezultatu, rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja iznosi – 2.264.492 €, dok je dobitak nakon oporezivanja iskazan u iznosu od - 2.387.100,00 €. U toku prethodnog perioda (2023. godina) Društvo je ostvarilo pozitivan rezultat prije oporezivanja u iznosu od 2.191.905 € (u većem iznosu u odnosu na rezultat iskazan u 2024. godini za 4.456.397 €), dok je dobitak nakon oporezivanja u 2023. godini iskazan u iznosu od 1.459.885 € (u većem iznosu u odnosu na 2024. godinu za 3.846.985 €). Na negativan rezultat u 2024. godini su u najvećoj mjeri uticali izdaci koji su nastali usljed vršenja remonta brodova u 2024. godini, kao i nepovoljniji odnos između finansijskih prihoda i rashoda (prvenstveno pozitivnih i negativnih kursnih razlika) u odnosu na 2023. godinu.

Prihodi

Prema podacima iz iskaza o ukupnom rezultatu, Društvo je u 2024. godini ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 7.977.081,33 €. Ukupan prihod je u odnosu na prethodnu godinu, iskazan u manjem iznosu za 2.996.964 € ili za 27,31% (10.974.045,00 €).

Prihodi se u skladu sa MRS 18 definišu kao uvećanje ekonomskih koristi u toku obračunskog perioda po osnovu redovnih aktivnosti Društva, koje nastaju u vidu priliva ili uvećanja imovine, odnosno smanjenja obaveza, a kao rezultat imaju uvećanje kapitala. U skladu sa osnovnim načelom ovog standarda prihodi se mogu priznati ukoliko je vjerovatno da će na osnovu određenog poslovnog događaja:

- Društvo ostvariti ekonomske koristi i
- da se te ekonomske koristi mogu pouzdano izmjeriti.

U djelokrug standarda spadaju prihodi nastali po osnovu: prodaje roba i usluga i davanje imovine Društva drugim licima, na osnovu kojeg se ostvaruje prihod od kamata, tantijema i dividendi.

MSFI 15 definiše kako se računovodstveno obuhvata prihod i kada, ali i zahtjeve od entiteta koji izvještavaju, da objelodane više relevantnih informacija. Relevantne informacije se odnose na: prirodu, visinu iznosa, vrijeme nastanka i neizvjesnost prihoda i tokova gotovine koji nastaju po osnovu ugovora sa kupcima. Za godinu prije prve primjene standarda subjekti moraju objelodaniti na koji način primjena standarda može uticati na rezultat.

Prihod uključuje fer vrijednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta. Korisnicima koji ostvaruju pravo na popust, u skladu sa posebnim Odlukama, izdaju se knjižna odobrenja na iznose obračunatih popusta.

Struktura prihoda evidentiranih u knjigovodstvu Društva u posmatranom periodu, data je u sljedećoj tabeli:

Konto	Naziv_konta	Potrazuje
6121	PRIHODI OD VOZARINA-BAR	3.364.871,62
6122	PRIHODI OD VOZARINA-BUDVA	3.292.379,84
6124	PRIHODI-ADRIA FERRIES-MIA	12.767,54
6505	PRIHODI OD ZAKUPNINA	112.110,54
6592	OSTALI POSLOVNI PRIHODI	33.522,83
6593	OSTALI POSLOVNI PRIHODI-PREF.	683,97
6620	PRIHODI OD KAMATA	170,76
6630	POZ. KURSNE RAZLIKE	1.126.737,16
6791	PRIHODI PO OSNOVU NAKNADE ŠTETE	29.304,07
6911	PRIHODI IZ RANIJIH GODINA	4.533,00
Ukupno		**7.977.081,33**

Prema podacima iz dostavljene evidencije, zaključnog lista i računa u Glavnoj knjizi, prihodi evidentirani u grupi 61 se odnose na prihode od prodaje proizvoda i usluga u ukupnom iznosu od 6.670.019 €, što predstavlja 84% ukupnih prihoda.
Preostali iznos prihoda se odnosi na:

- Prihode od zakupnina i ostali poslovni prihodi u iznosu od 146.317,34€;
- Finansijske prihode (kamate i kursne razlike), u iznosu od 1.126.907,92 €;
- Prihodi po osnovu naknade štete u iznosu od 29.304,07 €; i
- Prihode iz ranijih godina u iznosu od 4.533,00 €.

Pad prihoda Društva, u odnosu na prethodni uporedni period, je prvenstveno uslovljen redovnim remontom brodova u vlasništvu Društva. Naime, u toku 2024. godine i početkom 2025. godine sprovedeni su redovni petogodišnji remonti na brodovima „Bar“ i „Budva“ što je opteretilo poslovanje Društva u finansijskom smislu. Remont brodova „Bar“ i „Budva“, prema planu tehničkog sektora, radio se sredinom godine za jedan i krajem godine za drugi brod. Zbog remonta, brodovi su bili van najma ukupno 53 - 60 dana pa su prihodi od vozarine manji za 1.469.925,62 €.

Računi grupe 61 - Prihod od prodaje proizvoda i usluga
Društvo je na kraju 2024. godine iskazalo prihod po osnovu prodaje proizvoda i usluga u iznosu od 6.670.019 € što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.457.158 € ili za 21,85 %.

Na računu 612 - Prihod od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu: iskazuju se prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu, osim prihoda iz odnosa prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima. Struktura evidentiranih prihoda na računima grupe 612 je data u sljedećoj tabeli:

6121	PRIHODI OD VOZARINA-BAR	3364872
6122	PRIHODI OD VOZARINA-BUDVA	3292380
6124	PRIHODI-ADRIA FERRIES-MIA	12767,54

Društvo je na računu **6121** - Prihodi od vozarina – Bar - iskazalo iznos od 3.364.871,62 €, koji se odnosi na najam teretnog broda “Bar” od strane unajmitelja Norden - Danska po ugovora o najmu br: 6-1/20 od 11.01.2022, anexa br. 2 zavedenog pod brojem 521/10-20 od 19.10.2023. godine i anexa osnovnog ugovora od 11.11.2024. godine. U skladu sa uslovima iz ugovora dnevna najmnina za brod iznosi 10.500 $, a od 06.12.2024. godine 11.500 $. Fakturisanje se vrši petnaestodnevno unaprijed. Ukupan iznos fakture se umanjuje za provizije agenta 3,75 % i 1,25 %, koji se knjiži na teret troškova agenture broda. Iako u Društvu ne postoji interna procedura koja se odnosi na način prikupljanja i evidentiranja prihoda, obračun ove vrste prihoda je dokumentovan, a naplata i knjiženje blagovremeni. Takođe je dokumentovana redovna naplata ovih prihoda.
Društvo je na računu **6122**- Prihodi od vozarina – “Budva” iskazalo iznos od 3.292.379,84 €, a koji se odnosi na najam teretnog broda “Budva” od strane unajmitelja Norden - Danska po osnovu ugovora o najmu br: 74/2-20 od 10.02.2022. godine, anexa br. 2 osnovnog ugovora od 19.10.2023. godine i anexa br. 3 od 11.11.2024 godine. U skladu sa uslovima iz ugovora dnevna najmnina za brod iznosi 10.500 $, a od 06.12.2024. godine 11.500 $. Fakturisanje se vrši petnaestodnevno unaprijed. Ukupan iznos fakture se umanjuje za provizije agenta 3,75 % i 1,25 %, koji se knjiži na teret troškova agenture broda. Društvo posluje sa jednim ino kupcem - Norden iz Danske od koga su potraživanja u cjelosti naplaćena.
Društvo je na računu **6124** - prihodi Adria Ferries MIA iskazalo iznos od 12.767,54 €, a koji se odnosi na prihode od agencijske provizije za naplatu karata na ovom brodu u iznosu od 13,5 % ostvarenog pazara od prodatih karata, i prihode od uplovljavanja broda u luku, koji su ugovorom definisani u

fiksnom iznosu. Naime, u posmatranom periodu, Društvo je ostvarilo saradnju sa društvom Adria Ferries iz Ankone po osnovu ugovora o agenturi br: 236/6-10/24 od 25.06.2024. Shodno zaključenom ugovoru, čiji je period važenja od 01.07.2024.-15.09.2024. godine, Društvu pripada provizija od 13,5% na ime prodatih karata za putnički saobraćaj i fiksno definisan iznos od 420 € za svako uplovljavanje broda “MIA” u luku.

Prema Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, na računu 613 se iskazuju prihodi od proizvoda i usluga na ino-tržištu, te se stoga sugeriše Društvu da razmotri opravdanost iskazivanja prihoda od vozarine na računima grupe 612 na kojima se iskazuju prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu.

Računi grupe 65 - Drugi poslovni prihodi

Društvo je na računima grupe 65 iskazalo iznos od 146.317,34 €, koji se odnosi na prihode od zakupnine u iznosu 112.110,54 € i ostale poslovne prihode u iznosu od 33.522,83 €. Na računu **6505** prihodi od zakupnina - iskazuje se prihod od zakupa poslovnih prostora u vlasništvu Društva po osnovu ugovora o zakupu sa pravnim[4] i fizičkim licima[5], i iskazan je u iznosu od 112.110.54 €. Najznačajniji kupci po osnovu zakupa poslovnog prostora su: Prva banka Crne Gore, “Portum” doo, “El Greko Helas” doo, Alegra Montenegro doo, JP Morsko dobro, “Dandur” doo, “Milšped Montenegro” doo, Pošta Crne Gore, “Kole Komerc” doo Bar, “La pluma Bar Pilot” doo, “Homely” doo, “Montenomax” špedicija, “Prunus Avium” doo, Y.C. JUG doo, Parking Pro doo, “IMORE” doo. Tokom 2024. godine Društvo je imalo zaključene ugovore sa 20 zakupaca.

Na računu **6592** – ostali poslovni prihodi iskazan je iznos od 33.522, 83 € koji se odnosi na prihode od refundacije bolovanja u iznosu od 2.562,50 € i tzv. “prihode od čišćenja stiva” za teretne brodove u vlasništvu Društva, u iznosu od 30.960,33 €. “Čišćenje stiva” znači uklanjanje prljavštine, masnoće, rđe, naslaga soli ili drugih nečistoća sa teretnog prostora broda nakon istovara robe. Ovaj posao radi posada broda i isti se fakturiše unajmitelju Norden iz Danske. Prihod je u cjelosti naplaćen.

Na računu **6593** – ostali poslovni prihodi iskazan je iznos od 683,97 € koji se odnosi na prefakturisanje struje i vode pravnim licima koji su zakupci poslovnog prostora u vlasništvu Društva. Društvo je tokom 2024. godine, vršilo prefakturisanje zakupcima za dio troškova struje i vode, na osnovu odredaba zaključenih ugovora o zakupu. Prihodi od prefakturisanja nisu iskazani u ukupnom iznosu jer je Društvo na računu 6593 evidentiralo samo neznatan dio faktura za struju i vodu, koje je izdalo zakupcima. Prilikom prefakturisanja Društvo nije knjižilo troškove struje, vode i održavanja na odgovarajućim računima grupe 5, niti je evidentiralo prihode (na računu 6593) po osnovu prefakturisanja ovih troškova, već je promjene iskazalo u neto iznosu, pa su zbog takvog evidentiranja i prihodi i troškovi podcijenjeni za nešto više od 40.000,00 €. Iako ovakvo iskazivanje nije imalo uticaja na rezultat poslovanja, neophodno je u skladu sa računovodstvenim principima evidentirati svaku poslovnu promjenu. Društvo je u postupku revizije izvršilo odgovarajuća preknjižavanja

Računi grupe 66 - Finansijski prihodi

Društvo je u iskazu o ukupnom rezultatu za 2024. godinu, iskazalo iznos od 1.126.907,92 € na ime finansijskih prihoda, i to sledeće iznose: na računima 6620 - prihodi od kamata (170,76 €) i 6630 - obračunate pozitivne kursne razlike (1.126.737,16 €). Društvo je iskazalo iznos od 170,76 € koji se odnose na prihode od kamata na sredstva na računima kod banke. Iskazane obračunate kursne razlike na sredstva i obaveze Društva, predstavljaju obračun kursnih razlika koje Društvo pravi na datum bilansiranja po zvaničnom deviznom kursu Centralne banke na taj dan. Pretežni dio (88,50 %) obračunatih kursnih razlika se odnosi na obračun pozitivnih kursnih razlika na obaveze po kreditu od

[4] Ugovor br.00020,20240401-46 sa Pošta Crne Gore od 01.04.2024 ; Ugovor 32/2024 sa EL Greko Helas doo od 09.01.2024. godine; Ugovor 3670/2024 sa Allegra Montenegro od 27.05.2024.godine; Ugovor 401/2024 sa Allegra Montenegro od 25.01.2024. godine; Ugovor 1176/2024 sa Dandur doo od 20.03.2023. godine; Ugovor 6468/2024 sa Dandur doo od 20.08.2024. godine; Ugovor 3834/2024 sa IMORE doo od 30.05.2024. godine; Ugovor 0201-589/11 sa JP Morsko dobro od 25.06.2024. godine; Ugovor 1420/2023 sa Portum Doo od 06.03.2023. godine; Ugovor 1317/2024 sa Portum Doo od 04.03.2024. godine; Anexa ugovora 465/10-11/24 sa Milšped Montenegro Doo od 17.10.2024. godine; Ugovor 1318/2024 sa Kole Komerc Doo od 04.03.2024. godine; Ugovor 7083/2024 sa Prva Banka Crne Gore AD od 04.09.2024. godine; ; Anexa ugovora 9570/2024 sa Parking Pro Doo od 06.11.2024. godine; Anexa ugovora 2097/2024 sa Homely Doo od 01.04.2024. godine; ; Anexa ugovora 4590/2024 sa La Pluma Bar pilot Doo od 21.06.2024. godine,

[5] Ugovor br: 98/02/21 sa Milan Martinović; Anex ugovora 3586/2024 sa Jovan Igumnović od 23.05.2023. godine

EXIM banke - i to iznos od 997.173,71 €, a ostatak od 129.563,45 € se odnosi na obračun pozitivnih kursnih razlika na obaveze prema ino dobavljačima u iznosu od 123.735,25€ i obračun kursnih razlika na zalihe na brodovima u iznosu 5.828,20 €. Obračun kursnih razlika Društvo pravi kvartalno na svaki datum izrade finansijskih iskaza.

Računi grupe 67 - Ostali prihodi

Društvo je u iskazu o ukupnom rezultatu za 2024. godinu, na poziciji ostali prihoda iskazalo iznos od 29.304,07 €.

Na računu 6791 - prihodi od naplaćenih šteta od drugih lica iskazan je iznos od 29.304,07 €, koji se odnosi na nadoknadu materijalne štete na brodovima, koja je fakturisana ino kupcima. U pitanju su dva slučaja i to: iznos od 7.340,08€ fakturisan K&C Shipping New Orleans, i iznos od 21.963,99 €, fakturisan osiguravajućem društvu Meridian Risk Solution, koji su naplaćeni u cjelosti.

Računi grupe 69 - Prihodi iz prethodnih izvještajnih perioda

Društvo je u iskazu o ukupnom rezultatu za 2024. godinu iskazalo iznos od 4.533 € koji se odnosi na naknadno utvrđene prihode iz prethodnog izvještajnog perioda. Društvo ne posjeduje internu proceduru koja se odnosi na način prikupljanja i evidentiranja bilo koje vrste prihoda. Međutim, iako u Društvu ne postoji interna procedura koja se odnosi na način prikupljanja i evidentiranja prihoda, obračun prihoda je dokumentovan, a naplata i knjiženje blagovremeni. Preporučuje se Društvu da donese proceduru za način prikupljanja i evidentiranja svih vrsta prihoda kao i postupanja prilikom neblagovremene naplate potraživanja.

Rashodi

Ukupni rashodi Društva u 2024. godini su iznosili 10.241.572,95 €, i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Grupa	Opis	Račun	Opis	iznos	% učešće	Iznos na nivou grupe	% učešće
51	Troškovi materijala	512	Troškovi materijala	248.712,33	2,43%	501.155,25	4,89%
		513	Troškovi goriva i energije	252.442,92	2,46%		
52	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lr	520	Troškovi zarada i naknada zarada	600.097,34	5,86%	2.413.247,70	23,56%
		521	Troškovi poreza i naknada z.(poslodavac)	96.435,90	0,94%		
		522	Troškovi zarada i naknada po ugovorima	1.640.265,18	16,02%		
		529	Ostali lični rashodi	76.449,28	0,75%		
53	Troškovi proizvodnih usluga	531	Troškovi transportnih usluga	193.671,61	1,89%	1.850.381,34	18,07%
		532	Troškovi usluga održavanja	1.093.937,06	10,68%		
		535	Troškovi reklame i propagande	6.492,55	0,06%		
		539	Troškovi ostalih usluga	556.280,12	5,43%		
54	Troškovi amortizacije i	540	Troškovi amortizacije	1.651.667,03	16,13%	1.718.601,68	16,78%
		545	Troškovi rezervisanja	66.934,65	0,65%		
55	Nematerijalni troškovi	550	Troškovi neproizvodnih usluga	49.678,62	0,49%	634.397,69	6,19%
		551	Troškovi reprezentacije	56.547,60	0,55%		
		552	Troškovi premije osiguranja	402.293,15	3,93%		
		553	Troškovi platnog prometa	37.132,64	0,36%		
		554	Troškovi članarina	21.637,15	0,21%		
		555	Troškovi poreza	28.203,11	0,28%		
		559	Ostali nematerijalni troškovi	38.905,42	0,38%		
56	Finsnsijski rashodi	562	Rashodi kamata	520.220,86	5,08%	3.086.990,76	30,14%
		563	Negativne kursne razlike	2.566.769,90	25,06%		
57	Ostali rashodi	570	Rashodi osnovnih sredstava	799,44	0,01%	28.572,98	0,28%
		579	Ostali nepomenuti rashodi	27.773,54	0,27%		
59	Rashodi ranijih god.	591	Rashodi iz ranijih godina	8.225,55	0,08%	8.225,55	0,08%
Ukupno				10.241.572,95	100,00%	10.241.572,95	100,00%

Troškovi materijala, goriva i energije (grupa 51)

Shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, na računima grupe **51 – Troškovi materijala** iskazuju se nabavka i troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala i troškovi goriva i

energije. Troškovi u okviru grupe 51, iskazani su u ukupnom iznosu od 501.155,25 €. Društvo je u okviru grupe 51 iskazalo sljedeće troškove:

Konto	Naziv konta	Iznos
5121	TROŠKOVI KANCELARIJSKOG MATERIJALA	2.216,34
5122	TROŠKOVI POTROŠNOG MATERIJALA	77.610,25
5124	HRANA POSADE	147.480,23
5126	LJEKOVI NA BRODU	16.908,65
5129	TROSKOVI LIJECENJA I PSR TESTOVI	4.496,86
5130	UTROŠENA ELEKTRIČNA ENERGIJA	12.878,92
5131	UTROŠENO GORIVO I MAZIVO	187.578,31
5139	DRUGI TROŠKOVI GORIVAI ENERGIJE	51.985,69
Ukupno 51		**501.155,25**

Na računu 5121 evidentirani su **troškovi kancelarijskog materijala** za potrebe Uprave u ukupnom iznosu od 2.216,34 € i odnose se na nabavke papira za štampanje, koverti, tonera, registratora, markera i sl.

Na računu 5122 evidentirani su **troškovi potrošnog materijala u zemlji i inostranstvu** u ukupnom iznosu od 77.610,25 € i odnose se na: troškove nabavke rashladnih sredstava, nitrogena, vode, materijala za higijenu, kabanica, kuhinjskih potrepština i ostalog materijala. Od ukupnog troška za potrebe Uprave se odnosi 5.864,93 € dok je za potrebe broda Bar utrošeno 40.737,10 €, a broda Budva 31.008,22 €.
Kada je u pitanju nabavka za potrebe brodova, ista se realizuje na način što kapetan broda šalje zahtjev za nabavku Tehničkom sektoru Društva (requisition form), nakon čega pomenuti sektor kontakira snadbijevače-agente u inostranstvu da dostave ponude, te nakon razmatranja ponuda, uzimajući u obzir cijenu i kvalitet, direktor tehničkog sektora daje saglasnost na odabranu ponudu[6], nakon čega se nabavka i realizuje, a kapetan šalje potvrdu o isporuci.(Delivery note).

Na računu 5124 evidentirani su **troškovi hrane posade na brodovima Bar i Budva** u iznosu od 147.480,23 €. Nabavka hrane se vrši u lukama gdje brod uplovi, kontaktiranjem brodskih agenata-posrednika (shiphandlers)[7] od strane tehničkog sektora Društva, nakon pribavljenih ponuda i odobrenja direktora tehničkog sektora, nabavka se realizuje.
Nabavljena hrana se knjiži zaduženjem računa 1319 - hrana brodovi u korist računa obaveza 4349-dobavljači u inostranstvu, dok se za vrijednost utrošene hrane zadužuje račun 5124-trošak hrane posade, a odobrava 1316 - zalihe hrane na brodovima. Izlaz sa zaliha se obračunava Fifo metodom.
„Panatika“ predstavlja određeni iznos sledovanja po pomorcu, koji iznosi 10 dolara dnevno shodno Odluci o utvrđivanju panatike na brodovima “Bar“ i „Budva“.[8]
Na kraju svakog mjeseca, kapetan broda uradi obračun koji šalje Upravi (nalog kapetana) dok se na kraju godine preko konta 1315 - prekoračenje „srednjaka“ hrane knjiži razlika između početnog stanja i krajnjeg stanja dugovno ukoliko je utrošeno više hrane od sledovanja ili potražno ukoliko je utrošeno manje.

Na računu 5126 – ljekovi na brodu evidentirani su troškovi u ukupnom iznosu 16.908,65 € i odnose se na troškove nabavke ljekova za posadu a na osnovu zahtjeva za nabavku, upućenog od strane glavnog oficira broda Tehničkom sektoru, dalja procedura je ista kao i kod ranije pomenutih troškova.
Na računu 5129 – troškovi liječenja i psr testovi evidentirani su troškovi liječenja posade u ukupnom iznosu od 4.496,86 €, procedura nabavke[9] je ista kao i kod prethodnog troška.
Na računu 5130 – utrošena električna energija Društvo je evidentiralo troškove utrošene struje u ukupnom iznosu od 12.828,92 € nastale po osnovu računa Elektroprivrede Crne Gore za utrošenu električnu energiju za 12 mjeseci. Pomenuti iznos se odnosi isključivo na troškove električne energije u Upravi dok Društvo za prostore koje izdaje, po dostavljenim računima, vrši prefakturisanje zakupcima, a prefakturisani iznosi se ne iskazuju kao rashod/prihod Društva već se evidentiraju preko

[6] Impa Company br.Q11593-1 od 24.10.2024.god.
[7] HiMarine co-United Kingdom- ponuda 8791 od 17.10.2024.
[8] OD/299-3 od 22.12.2023.god.
[9] KC shipping ltd br.1640 od 19.06.2024

računa potraživanja i obaveza jer ne ostvaruju ekonomsku korist po tom pitanju. Društvo po ovom osnovu nije iskazalo iznos od 41.238,47 €, što u konačnom ne utiče na poslovni rezultat, ali je trebalo biti iskazano u skladu sa zakonom (kao prihod i kao rashod).

Na računu 5131 – utrošeno gorivo i mazivo evidentirani su troškovi goriva i maziva u ukupnom iznosu od 187.578,31 €. Od ukupnog iznosa, za potrebe Uprave Društva je utrošeno 4.434,08 € za gorivo, dok se iznos od 88.909,50 € odnosi na utrošeno mazivo za potrebe broda „Bar“, a 94.234,73 € na mazivo za brod „Budva“.

Nabavljeno mazivo se knjiži zaduženjem računa 1013-zalihe goriva i maziva brodovi, u korist računa obaveza 4349-dobavljači u inostranstvu, dok se za vrijednost utrošenog maziva zadužuje račun 5131-trošak maziva, a odobrava 1013-zalihe maziva.

Trošak goriva za potrebe Društva se odnosi na gorivo nastalo korišćenjem službenog auta[10] koje koristi izvršni direktor, kao i za troškove goriva pojedinih članova odbora direktora.

Društvo posjeduje Pravilnik o korišćenju i upotrebi vozila u svojini Barske plovidbe AD Bar br. CXXIV od 30.08.2016. godine, koji je potrebno ažurirati u djelu broja vozila koja se koriste kao i odrediti limit za gorivo.

Na računu 5139 – drugi troškovi goriva i energije evidentirani su vanredni troškovi maziva u ukupnom iznosu od 51.985,69 € a koji se odnose na troškove brodova „Bar“ i „Budva“, kada se nalaze u luci van komercijalne upotrebe (off hire period) ali ipak stvaraju troškove maziva u tom periodu.

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (Grupa 52)

Na računima grupe **52 – Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi** u 2024. godini iskazani su u iznosu od 2.413.247,70 €. Struktura računa grupe 52 – Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi, data je u tabeli:

Grupa računa	Račun	Pozicija	Iznos (€):
52	**Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi**		**2,413,247.70**
	520	Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	600,097.34
	521	Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	96,435.90
	522	Troškovi naknada po ugovoru o djelu	1,640,265.18
	529	Ostali lični rashodi i naknade	76,449.28

Na računima 520 i 521 evidentirani su ukupni troškovi u iznosu od 696.533,24 € i isti se odnose na troškove zarada i naknada zarada (bruto) i troškove poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca, troškove naknada za rad Odbora direktora i Revizorskog odbora, naknada na ime zimnice, naknade troškova prevoza itd.

U postupku revizije je utvrđeno:

- Društvo u 2024. godini nije imalo Pravilnik o načinu obračuna i isplate zarada, naknada i drugih primanja kojim bi se bliže definisao način obračuna i isplate, kao i odgovornosti i ovlašćenja pojedinih zaposlenih u tom procesu.
- Koeficijenti složenosti radnog mjesta za revidiranu godinu bili su definisani Kolektivnim ugovorom, međutim, novim Kolektivnim ugovorom (kraj 2024. godine) nijesu utvrđeni isti, već Izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta od 16.1.2025. godine. Koeficijenti u obračunskim listama odgovaraju koeficijentima definisanim ugovorima o radu i Kolektivnim ugovorom.
- Kolektivnim ugovorom kod poslodavca je predviđeno da se zarada zaposlenog sastoji od zarade za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu u propisanim radnim uslovima, uvećanje zarade, zarade po osnovu ostvarenih rezultata u radu i naknade zarade. Najniža cijena rada je definisana u iznosu od 117,00 €[11], a da se mjesečna nadoknada za ishranu u toku rada (topli obrok)[12] obračunava u skladu sa članom 6 Sporazuma o utvrđivanju obračunske vrijednosti koeficijenta i startnog dijela zarade u bruto iznosima. Kolektivnim ugovorom kod poslodavca

[10] Ugovor- Jugopetrol br. 53397 od 19.10.2020.
[11] Aneks kolektivnog ugovora od 26. 7. 2016. godine
[12] Aneks Kolektivnog ugovora od 29. 7. 2011. godine

od 26.12.2024. godine obračunska vrijednost koeficijenta definisana je u iznosu od 130,00 €, dok je za posebni dio zarade određeno da isti ne može biti niži od 70% obračunske vrijednosti koeficijenta utvrđene na nivou Crne Gore. Tokom 2024. godine prilikom obračuna zarade Društvo je primjenjivalo obračunsku vrijednost koeficijenta i posebni dio zarade u neto uznosu i zatim vršilo preračun u bruto iznos. Tokom 2025. godine izvršeno je ažuriranje programa za obračun zarada i elementi za obračun zarade su korišćeni u bruto iznosu, međutim, posebni dio zarade iznosio je 77,20 € i umanjivan je prilikom obračuna naknade za korišćenje godišenjeg odmora. Kolektivnim ugovorom je predviđeno da posebni dio zarade ne može biti niži od 70% obračunske vrijednosti koeficijenta utvrđene na nivou Crne Gore (odnosno 63,00 €), međutim, Društvo nije donijelo posebnu odluku o visini posebnog dijela zarade.

- Društvo je vršilo isplate akontacija zarada iz blagajne na osnovu naloga za isplatu, nakon čega je zaposlenima vršena obustava zarade u ratama (uglavnom više mjeseci). Društvo nije opštim aktom ili ugovorima o radu definisalo postupak i način odobravanja i isplate akontacije zarade, odnosno pozajmica zaposlenima koje se vraćaju više mjeseci.
- Zaposlenima je isplaćena zimnica u skladu sa članom 63 Kolektivnog ugovora kod poslodavca, kojim je predviđeno da Poslodavac može zaposlenima isplatiti nadoknadu na ime zimnice, na koju imaju pravo svi zaposleni koji se na dan isplate nalaze u radnom odnosu kod Poslodavca. Zimnica je isplaćena na osnovu Odluke[13] u iznosu od 600,00 € (neto) pojedinačno, svakom zaposlenom u Društvu, odnosno u ukupnom bruto iznosu od 28.585,72 €.
- Članom 70 Kolektivnog ugovora predviđeno je da kada nije organizovan prevoz zaposlenih za dolazak i odlazak sa posla, zaposleni ima pravo na mjesečnu naknadu za putne troškove u visini cijene karte javnog prevoza od mjesta prebivališta, odnosno boravišta do mjesta sjedišta Društva. Naknadu troškova prevoza na posao i sa posla imali su tokom 2024. godine dva zaposlena, i troškovi po ovom osnovu iznosili su 3.550,82 €.
- Odlukom Odbora direktora[14] imenovan je tročlani revizorski odbor Društva na period od jedne godine. Naknada za članstvo i rad u Revizorskom odboru utvrđuje se u mjesečnom iznosu za predsjednika u iznosu od 250,00 €, a za članove odbora u iznosu od 150,00 €. Troškovi naknada za rad Revizorskog odbora u revidiranoj godini iznosili su 4.586,42 €.
- Ugovorom o pravima, obavezama i odgovornostima vršioca dužnosti/izvršnog direktora ugovoreno je da Izvršnom direktoru Društva za obavljanje poslova pripada mjesečna zarada koja se utvrđuje u visini iznosa od 2,2 prosječne zarade u Društvu u prethodnoj godini. Osnova zarade uvećava se po osnovu godina radnog staža, u skladu sa Zakonom i Kolektivnim ugovorom, odnosno opštim aktima Društva.
- Skupština akcionara je Odlukom[15] izabrala članove Odbora direktora, kojima mandat ističe na prvoj redovnoj godišnjoj Skupštini akcionara, dok je Odlukom[16] o visini naknada članovima Odbora direktora utvrđena mjesečna naknada Predsjedniku u iznosu od 1 presječne zarade u Društvu u prethodnoj godini, a članovima u iznosu od 70% prosječne zarada u Društvu u prethodnoj godini. Troškovi naknada za rad Odbora direktora u revidiranoj godini iznosili su 51.302,47 €, naknade su obračunate u skladu sa odlukom, a prihod od naknada evidentiran u IOPPD obrascu pod šifrom 033 - Naknada za rad u odboru direktora, odnosno u upravnom odboru, za lica koja su prijavljena na obavezno socijalno osiguranje po drugom osnovu.
- Članom 55 Kolektivnog ugovora predviđeno je da po osnovu rezultata rada, odnosno urednog, blagovremenog i uspješno obavljenog radnog angažmana zaposlenog, Poslodavac može uvećati odnosno umanjiti mjesečnu zaradu zaposlenog u iznosu od 5 do 20% mjesečne zarade zaposlenog. Odluku za zaposlene sa posebnim odgovornostima i ovlašćenjima (zaposlene koji sačinjavaju menadžerski tim) donosi Izvršni direktor neposredno, a za sve ostale zaposlene Izvršni direktor može donijeti Odluku po pismeno obrazloženom predlogu rukovodioca, odnosno Direktora sektora. U postupku revizije utvrđeno je da su stimulacije isplaćivane bez

[13] br. 399/9-11/24 od 6. 9. 2024. godine
[14] OD/308-3 od 23. 4. 2024. godine
[15] br. 304-711/24 od 16. 7. 2024. godine, br. 117-311/24 od 29. 3. 2024. godine i br. 339/713 od 3. 7. 2023. godine
[16] br. 336/7-13 od 3. 7. 2023. godine i br. 302/7-11/24 od 16. 7. 2024. godine.

pojedinačnog akta Izvršnog direktora, odnosno zahtjev za stimulaciju i odobrenje za isplatu su dostavljani putem mejla.
- Izvještaji o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima (Obrazac IOPPD) su uglavnom u roku podnošeni nadležnom poreskom organu.

Utvrđene nepravilnosti: Društvo je vršilo isplate akontacija zarada iz blagajne, što nije u skladu sa čl. 5 Zakona o sprečavanju nelegalnog poslovanja kojim je predviđeno da su pravno lice i preduzetnik dužni da otvore račun kod banke na način utvrđen propisima, vode novčana sredstva na tom računu i vrše transfer sredstava preko tog računa, uključujući i plaćanje poreza, prireza i doprinosa na obračunatu bruto zaradu i naknadu zarada, kao i isplatu neto zarada i naknada zarada zaposlenima. Isplate akontacija vršene su na osnovu naloga za isplatu, nakon čega je zaposlenima vršena obustava zarade u ratama (uglavnom više mjeseci). Društvo u 2024. godini nije opštim aktom ili ugovorima o radu definisalo postupak i način odobravanja i isplate akontacije zarade, odnosno pozajmica zaposlenima koje se vraćaju više mjeseci. Društvo je donijelo Pravilnik o načinu obračuna i isplate zarada, naknada i drugih primanja br: 709/12-10/25 od 22.12.2025. godine. Navedenim Pravilnikom, između ostalog, Društvo je definisalo da zaposleni ima pravo na akontaciju zarade u iznosu od 1,5 lične zarade, a koju je obavezan da vrati u roku ne dužem od 18 mjeseci.

Preporuka: Društvo treba da isplatu akontacije neto zarade i naknade zarade zaposlenima vrši isključivo preko bankovnog računa.

Društvo tokom 2024. i 2025. godine nije donijelo odluku o visini posebnog dijela zarade i isti je umanjivan prilikom obračuna naknade zarade za korišćenje godišnjeg odmora. Društvo je donijelo Odluku o visini startnog dijela zarade br: 21/1-11/26 od 20.01.2026. godine, kojom je otklonilo navedenu nepravilnost. Društvo je stimulacije zaposlenima po osnovu rezultata rada isplaćivalo bez donošenja pojedinačnog akta.

Preporuka: Društvo treba da odobravanje uvećanja zarade po osnovu rezultata rada vrši Odlukom, u skladu sa Kolektivnim ugovorom.

Društvo je na računima 520 – Troškovi zarada i naknada zarada (bruto) i 521 – Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca evidentiralo:
- troškove poreza na otpremnine i prireza porezu u iznosu od 8.663,87 €, umjesto na računu 529 – Ostali lični rashodi i naknade na kojem se iskazuju ukupni troškovi ostalih ličnih rashoda i naknada kao što su otpremnine;
- naknade troškova prevoza na radno mjesto i sa radnog mjesta u iznosu od 3.550,82 €, umjesto na računu 529 – Ostali lični rashodi i naknade;
- troškove ukupnih naknada članovima Odbora direktora u iznosu od 51.302,47 € i revizorskog odbora u iznosu od 4.586,42 €, umjesto na računu 526 – Troškovi naknada upravnog i nadzornog odbora;
- troškove poreza i doprinosa na naknade po ugovoru o djelu u iznosu od 2.472,34 €, umjesto na računu 522 – Troškovi naknada po ugovoru o djelu, na kojem računu se iskazuju ukupni troškovi naknada po ugovoru o djelu;
- troškove naknada na ime zimnice u ukupnom iznosu od 28.585,72 €, umjesto na računu 529 – Ostali lični rashodi i naknade.

Društvo je na računu 521 – Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca evidentiralo i troškove poreza na zarade u iznosu od 44.635,78 €, umjesto na računu 520 – Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)

Preporuka: Društvo treba da vrši evidenciju poslovnih promjena u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Na računu 522 – troškovi naknada po ugovoru o djelu iskazuju se ukupni troškovi naknada po ugovoru o djelu, a u korist računa 465 i odgovarajućih računa grupe 48 na kojima se iskazuju obaveze za poreze i doprinose. Društvo je na ovom računu iskazalo troškove u ukupnom iznosu od 1.640.265,18 € i isti se

odnose na troškove naknade zarada angažovanih pomoraca na brodovima “Bar” i “Budva” u iznosu od 1.621.615,18 € i troškove naknada po ugovorima o djelu u iznosu od 18.650,00 €.

Društvo je zaključilo Ugovor o raspoređivanju i upravljanju posadom broda[17] sa South Adriatic Shipping Agency Srl Bari. Predmet ugovora je raspoređivanje i upravljanje posadom i pružanje usluga posredovanja u zamjeni posade. Agencija ima pravo na fiksnu nadoknadu u iznosu od 1.000,00 € po brodu mjesečno. Kolektivnim ugovorom za posadu na teretnim brodovima ugovoreno je da svaki pomorac potpisuje Ugovor o zaposlenju čiji je obrazac sastavni dio Kolektivnog ugovora. Ugovor pomorac zaključuje sa Agencijom, koja je ovlastila zaposlenu u Barskoj plovidbi da u njeno ime potpisuje ugovore. Iznosi zarada definisani su takođe Kolektivnim ugovorom u tabelarnom pregledu koji je sastavni dio istog. Takođe, Društvo je donijelo Odluku o utvrđivanju primanja pomoraca i Odluku o dodjeli posebnog bonusa za pomorce na teretnim brodovima “Bar” i “Budva”[18]. Naime, Kapetan broda dostavlja Društvu mjesečne spiskove zarada (rekapitulacije) za sve zaposlene na brodu gdje je evidentirana zarada, uvećanja i dodaci na zaradu (dnevnice, nadoknada za praznike, prekovremeni sati) i obustave od zarada (isplaćene akontacije zarade, računi prodavnice i sl.), sa propratnom dokumentacijom i potpisima posade. Društvo vrši kontrolu dostavljene dokumentacije, i dostavlja obračun Agenciji koja vrši isplatu zarada posadi na brodu. Pregled zarada isplaćenih pomorcima u 2024. godini prikazan je u narednoj tabeli:

Mjesec/brod	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avgust	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar	Ukupno €:
"Bar"	66,392.52	66,569.03	67,168.78	73,186.67	61,426.67	62,765.74	79,806.27	68,255.65	63,020.52	61,580.38	69,507.37	71,090.77	**810,770.37**
"Budva"	62,142.51	62,869.35	73969.35	79,651.97	71,710.00	66,095.74	65,850.00	71,320.67	59,348.39	57,100.00	75,570.16	65,216.67	**810,844.81**
													1,621,615.18

Troškovi naknada po ugovorima o djelu u iznosu od 18.650,00 € odnose se na troškove neto naknada za angažovanje 11 lica za poslove: spremačice, analizu procjene vrijednosti nepokretne imovine, konsultantske usluge, održavanje poslovnih prostorija i popravku inventara, aktiviranje i kontrola rada sistema centralne klimatizacije, servis Operator panela itd. Pregled broja angažovanih lica po mjesecima prikazan je u narednoj tabeli:

Šifra/mjesec	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avgust	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar
047	4	1	1	2	2	2	3	4	5	3	3	5
048	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno:	**4**	**1**	**1**	**2**	**2**	**2**	**3**	**4**	**5**	**3**	**3**	**5**

Društvo je po osnovu zaključenih ugovora obračunalo porez i prirez i prihode od naknada evidentiralo u IOPPD obrascu pod šifrom 047 koja se odnosi na naknade po osnovu Ugovora o djelu za lica koja su prijavljena na PIO i zdravstveno osiguranje po drugom osnovu.

Utvrđene nepravilnosti: Ugovori o djelu (u najvećem broju slučajeva), određeni broj faktura[19] kao i putni nalozi za službeno putovanje nijesu zavođeni u djelovodniku.

Društvo treba da ugovore o djelu, putne naloge za službena putovanje, fakture i sva akta evidentira u djelovodniku, kao osnovnoj evidenciji.

Na računu 529 – ostali lični rashodi i naknade iskazani su ukupni troškovi u iznosu od 76.449,28 €, kao što je prikazano u sljedećoj tabeli:

529 – Ostali lični rashodi i naknade		Iznos:
5291	Pomoć zaposlenom i porodici	990.00
5292	Troškovi po osnovu sporazumnog prekida radnog odnosa	45,000.00
5294	Dnevnice za službeni put - inostranstvo	11,683.14
5295	Troškovi prevoza na službenom putu u zemlji	1,140.71
5296	Troškovi prevoza na službenom putu - inostranstvo	17,635.43
Ukupno:		**76,449.28**

Iznos od 990,00 € odnosi se na pomoć zaposlenom i njegovoj porodici za slučaj smrti člana uže porodice, shodno Kolektivnom ugovoru. Dva zaposlena sa Poslodavcem su zaključila Sporazume o prestanku radnog odnosa sa isplatom otpremnine[20], kojima je predviđena isplata otpremnine u iznosu

[17] Agreement for placement and management of ship crew br. 860/08/14 od 8. 8. 2014. godine. Ugovor je godišnje aneksiran i produžavano je vrijeme zaključenja ugovora na 12 mjeseci.
[18] Br. 417/8-11 od 1. 8. 2023. godine i br. 720/12-13 od 26. 12. 2022. godine
[19] Turističke anencije Grand DOO
[20] br. 612/12-11 od 20. 12. 2023. godine i br. 390/9-11/24 od 5. 9. 2024. godine

od 20.000,00 € i 25.000,00 €. Kolektivnim ugovorom kod poslodavca nijesu definisani iznosi otpremnine koja se može isplatiti u slučaju sporazumnog prestanka radnog odnosa, već je Društvo iznos otpremnina odredilo neposrednim dogovorom.
Naknada troškova za službena putovanja odnose se na: dnevnice za službeno putovanje u inostranstvu u iznosu od 11.683,14 €, naknade troškova prevoza na službenom putu u zemlji u iznosu od 1.140,71 € i naknade troškova prevoza na službenom putu u inostranstvu u iznosu od 17.635,43 €.
Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na službena putovanja utvrđeno je sljedeće: Društvo nema usvojenu internu proceduru o načinu odobravanja službenih putovanja, obračunu troškova i isplati sredstava, kojom bi bliže predvidjelo način i uslove za realizaciju službenih putovanja, obračuna i kontrole troškova, obaveze i postupanje zaposlenih u vezi sa realizacijom službenih putovanja.
Za službena putovanja se popunjavaju i izdaju putni nalozi i isti se evidentiraju u knjizi – Evidencija službenih putovanja, odnosno, putni nalozi se ne zavode kroz djelovodnik kao osnovnu evidenciju. Putni nalog potpisuje Izvršni direktor, odnosno Direktorica finansijskog sektora za Izvršnog direktora (ovlašćenje dato početkom 2025. godine), a zaposlenom se uglavnom isplaćivala i akontacija u visini procijenjenih troškova. Po povratku sa službenog puta, zaposleni podnosi nalog za službeno putovanje sa obračunom troškova i odgovarajućim dokazima o visini troškova, kao i izvještaj sa službenog puta. Obračun troškova potpisuju likvidator i Direktorica finansijskog sektora.

Utvrđene nepravilnosti: Putni nalozi se ne zavode kroz djelovodnik kao osnovnu evidenciju, već samo u pomoćnoj evidenciji. Na računu 529 – Ostali lični rashodi i naknade Društvo je evidentiralo samo neto otpremnine po osnovu sporazumnog prestanka radnog odnosa, dok je porez na otpremnine i prirez porezu u iznosu od 8.663,87 € evidentiran na računima 520 – Troškovi zarada i naknada zarada (bruto) i 521 – Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca.

Društvo nema usvojenu internu proceduru o načinu odobravanja službenih putovanja, obračunu troškova i isplati sredstava, pravilnik o načinu obračuna i isplate zarada, kao ni internu proceduru za upravljanje ljudskim resursima.

Društvo treba da utvrdi interna pravila za procese i aktivnosti u subjektu koji, kao mjere kontrolne aktivnosti, doprinose ostvarenju ciljeva subjekta.

Troškovi proizvodnih usluga (Grupa 53)
Na računima grupe 53 se iskazuju troškovi usluga na izradi učinaka, transportnih usluga, usluga održavanja, zakupnina, sajmova, reklame i propagande, istraživanja i ostalih proizvodnih usluga. Ovi troškovi se vrednuju u visini iskazanoj na fakturi dobavljača ili nekom drugom dokumentu po osnovu kojeg se vrši priznavanje troška. Društvo je u toku 2024. godine na računima grupe **53 - Troškovi proizvodnih usluga** iskazalo trošak u ukupnom iznosu od 1.850.381,34 €, prema sljedećoj strukturi:

Konto	Naziv konta	Iznos
5310	PREVOZNE USLUGE	6.072,97
5311	TRANSPORTNI TROSKOVI U INOSTRANSTVU	74.404,59
53110	KORIŠĆENJE SOPST. AUTA U SLUŽ. SVRHE	2.099,16
5312	P.T.T TROŠKOVI RADIO VEZE I EL.KARTE	111.094,89
5320	TEKUĆE ODRŽAVANJE	337.518,65
5321	INVESTICIONO ODRŽAVANJE	508.505,72
5322	TROSKOVI PREGLEDA BRODOVA	53.661,20
5324	SMJENA POSADE	194.251,49
5350	TROŠKOVI REKLAME I PROPAGANDE	4.937,55
5351	SEMINARI	1.555,00
5390	TROŠKOVI OSTALIH USLUGA	103.325,15
5391	UTROŠENA VODA	724,73
5393	LUČKI TROŠKOVI	14.963,87
5394	PROVIZIJE AGENATA ŠPEDITERA	24.000,00
5395	ZAŠTITNA ODJEĆA I OBUĆA	6.668,49
5396	KOMUNALNE USLUGE	25.530,43
5397	AGENTURA ZA TERETNE BRODOVE	330.262,89
5398	TROSKOVI KONTROLE TERETA	45.162,56
5399	TROŠ.ODRŽAVANJA IT SISTEMA	5.642,00

Na računima 531 se evidentiraju transportne usluge drugih pravnih lica, uključujući i PTT usluge, tj. obuhvataju se troškovi prevoza, troškovi utovara i istovara, cjevovodni transport, troškovi taksi prevoza i rent-a-car usluga, usluge nosača, troškovi PTT usluga i ostale transportne usluge.

Troškovi transporta kod nabavke opreme, materijala, rezevnih djelova, sitnog inventara i robe čine zavisne troškove nabavke i povećavaju njihovu nabavnu vrijednost, odnosno knjiže se na teret računa klase 0 i 1, a ne na računu 531.

Društvo je u toku 2024. godine na računima grupe **531 – Troškovi transportnih usluga** iskazalo trošak u ukupnom iznosu od 193.671,60 €, prema sljedećoj strukturi:

5310	PREVOZNE USLUGE					6072,97
5311	TRANSPORTNI TROSKOVI U INOSTRANSTVU					74404,59
53110	KORIŠĆENJE SOPST. AUTA U SLUŽ. SVRHE					2099,16
5312	P.T.T TROŠKOVI RADIO VEZE I EL.KARTE					111094,9

Na računu 5311 Društvo je evidentiralo transportne troškove u inostranstvu u ukupnom iznosu od 74.404,59 €. Transportni troškovi u inostranstvu se pretežno odnose na prevoz rezervnih djelova za brodove u vlasništvu Društva od mjesta nabavke do luke u kojoj se brod nalazi. Glavni dobavljači tokom 2024 godine za ovu vrstu troška su bili Weijia Marine Engieneering Cyprus, Shangai Rongde China, Marlink Paris.

Na računu 5312 Društvo je iskazalo p.t.t troškove i troškove radio veze u ukupnom iznosu od 111.094,90 €. Pretežni dio ovih troškova se odnosi na pretplatu za satelitske komunikacione usluge koje se koriste na brodovima u vlasništvu Društva a po ispostavljenim fakturama od dobavljača Marlink Paris. Ostatak se uglavnom odnosi na p.t.t. troškove po fakturama od DHL.

Na računu 532 – Troškovi usluga održavanja iskazuju se troškovi održavanja stalnih sredstava.Tokom korišćenja sredstava nastaju izdaci u vezi sa njima jer se korišćenjem sredstva troše, habaju, kvare i zastarijevaju. Ti naknadni izdaci imaju dvojaki tretman:

- tretiraju se kao trošak perioda: To su izdaci za svakodnevne popravke ili održavanje sredstava koji se ne uključuju u knjigovodstvenu vrijednost sredstava već se priznaju kao rashod u periodu u kojem nastaju. Razlog je što nastali troškovi omogućavaju obnavljanje, a ne povećanje početno procijenjene ekonomske koristi od sredstava, ili
- se kapitalizuju, tj. uključuju u knjigovodstvenu vrijednost sredstva i to u slučajevima kada se radi o troškovima za: Dogradnju sredstava; Zamjenu njegovog dijela, osim ako nije u pitanju pojedinačna zamjena sitnijih djelova u okviru svakodnevnog održavanja i Generalni pregled sredstva i generalni remont sredstva.

MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema reguliše priznavanje naknadnih izdataka u vezi sa nekretninama, postrojenjima i opremom i samim tim reguliše koji od tih izdataka se priznaje kao trošak održavanja.

MRS 38 – Nematerijalna imovina reguliše priznavanje naknadnih izdataka u vezi sa nematerijalnim ulaganjima i samim tim reguliše koji od tih izdataka se priznaje kao trošak održavanja.

Društvo je u toku 2024. godine na računu **532 – Troškovi usluga održavanja** iskazalo trošak u iznosu od 1.093.937,06 €, prema sljedećoj strukturi:

5320	TEKUĆE ODRŽAVANJE	337518,65
5321	INVESTICIONO ODRŽAVANJE	508505,72
5322	TROSKOVI PREGLEDA BRODOVA	53661,2
5324	SMJENA POSADE	194251,49

Troškovi tekućeg održavanja (5320), knjigovodstveno iskazani u ukupnom iznosu od 337.518,65 €, odnose se na troškove za održavanje na brodovima „Bar“ i „Budva“. Radi se uglavnom o troškovima nastalim po osnovu faktura ino dobavljača koji se odnose na nabavke u cilju tekućeg održavanja brodova. Uz fakture su priložene specifikacije isporučene robe/usluga koje se odnose na funkcionisanje brodova i posade. Iznosi troškova knjigovodstveno iskazani se sastoje od troškova analitički prikazanih u specifikacijama koje čine prilog računima.

Troškovi investicionog održavanja (5321) su iskazani u ukupnom iznosu od 508.505,72 €. odnose se na održavanje brodova „Bar“ i „Budva“. Osnov knjiženja su fakture inostranih dobavljača za nabavku roba i usluga za održavanje brodova „Bar“ i „Budva“ kao što su: nabavka boja, raznog materijala, filtera, separatora ulja, zaptivki, vođica vretena, ventila, vretena izduvnog ventila, kruna klipa, diskova i dr. djelova koji se odnose na održavanje postrojenja. Nabavka se vrši prema mjestu kretanja brodova i za iste nije sprovođen postupak javnih nabavki. Prema objašnjenju odgovornih lica ova vrsta nabavki je uglavnom nepredviđena i za istu nije moguće sprovoditi postupak usklađen sa Zakonom o javnim nabavkama, uzimajući u obzir i činjenicu da se brodovi u trenutku potrebe nalaze na raznim

marginama. Prema procjeni odgovornih lica i opredjeljenju načina iskazivanja troška smatra se da su naznačeni troškovi nastali kao rezultat rutinskog održavanja i popravki koje ne produžavaju životni vek broda ili ne povećavaju njegovu vrednost, a radi se o popravkama, zameni habajućih delova, redovno održavanje i inspekcije. Kapitalizacija se odnosi na velike popravke, modifikacije, remont brodova, a što produžava životni vijek broda ili povećava njegovu funkcionalnost (opisano u dijelu koji se odnosi na „Nekretnine, postrojenja i oprema“).
Društvo je na **računu 5324** evidentiralo troškove koji su obuhvaćeni zajedničkim nazivom „smjena posade“. Radi se o troškovima koje je neophodno realizovati da bi došlo do smjene posade na brodu kao što su: trošak avionskih karata, taxi prevoz, hotelski smještaj, ishrana, provizija agenta, i sl.

Utvrđene nepravilnosti: Na računu 5324 - troškovi održavanja Društvo je evidentiralo razne troškove koji se odnose na smjenu posade u ukupnom iznosu od 194.251,50 €. Ova grupa troškova po svojoj prirodi se ne odnosi na troškove održavanja, pa je Društvo u toku revizije ispravilo knjiženja za 2025. godinu i izvršilo preknjižavanje ovih troškova sa računa 5324 na račun 5297, te dostavilo revizoru na uvid dokaz o postupanju po istom.
Društvo sa dobavljačem „BIRO VERITAS“ Beograd ima zaključene petogodišnje ugovore koji su produženi dana 18.10.2024. godine, za usluge pregleda broda i ostalih atesta kojima se određuje/potvrđuje „klasa broda“. Na ime izvršenih usluga koje se odnose na usluge periodične provjere broda i izdavanja sertifikata, Društvo je iskazalo trošak u iznosu 53.661,20 € i isti se odnosi na oba broda kojima Društvo raspolaže.

Na računu 535 – Troškovi reklame i propagande iskazuju se usluge po osnovu izvršene reklame i propagande, kao i troškovi po osnovu reklamnog i propagandnog materijala. Shodno MRS 38 – Nematerijalna imovina izdaci za reklamu i propagandu ne priznaju se kao nematerijalna imovina. Kako nastaju obaveze prema dobavljačima ili dolazi do odliva gotovine može se primijeniti i MSFI 9 – Finansijski instrumenti.
Pri računovodstvenom obuhvatanju troškova reklame i propagande pojavljuju se problemi njihovog razlikovanja od troškova reprezentacije. Troškovi reprezentacije su najčešće u obliku ugostiteljskih usluga, kao i troškovi davanja sopstvenih proizvoda ili robe poslovnim partnerima, a može poslužiti i pravilo da su izdaci za troškove reklame i propagande namijenjeni pod istim uslovima većem broju unaprijed nepoznatih lica, dok su izdaci za troškove reprezentacije uglavnom namijenjeni poznatim licima.
Društvo je u toku 2024. godine na računu **535 – Troškovi reklame i propagande** iskazalo trošak u ukupnom iznosu od 6.492,55 € od čega se iznos od 4.937,55 € odnosi na troškove reklame preko štampe i vizuelnih medija, a iznos od 1.555,00 € na troškove seminara.

Na računu 539 -Troškovi ostalih usluga iskazuju se ostale proizvodne usluge, usluge zaštite na radu i ostale usluge koje nijesu iskazane na posebnim računima u okviru grupe računa 53. U ostale proizvodne usluge ubrajaju se: usluge u prometu proizvoda i usluga, komunalne usluge, usluge zaštite na radu, naknada za korišćenje auto puta, naknada za korišćenje puteva prilikom prevoza specijalnih tereta i ostale proizvodne usluge za koje nijesu predviđeni posebni računi u okviru grupe računa 53.
Društvo je u toku 2024. godine na računu **539 - Troškovi ostalih usluga** iskazalo trošak u ukupnom iznosu od 556.280.12 €, prema sljedećoj strukturi:

5390	TROŠKOVI OSTALIH USLUGA					103325,2
5391	UTROŠENA VODA					724,73
5393	LUČKI TROŠKOVI					14963,87
5394	PROVIZIJE AGENATA ŠPEDITERA					24000
5395	ZAŠTITNA ODJEĆA I OBUĆA					6668,49
5396	KOMUNALNE USLUGE					25530,43
5397	AGENTURA ZA TERETNE BRODOVE					330262,9
5398	TROSKOVI KONTROLE TERETA					45162,56
5399	TROŠ.ODRŽAVANJA IT SISTEMA					5642

Najznačajniji trošak Društva po osnovu ostalih proizvodnih usluga je agentura za teretne brodove, evidentiran **na računu 5397** u iznosu od 330.262,90 € i čini 59,37 % iskazanih troškova proizvodnih

usluga. Radi se o proviziji zakupcu koju je Društvo ugovorilo sa unajmiteljem teretnih brodova Norden iz Danske u iznosu 3,75 % i 1,25% od iznosa ugovorene dnevne najamnine za brodove. Odlukom Odbora direktora broj 480/11-10/24 od 09.11.2024. prihvaćena je ponuda kompanije Norden za vremenski najam teretnih brodova Društva u iznosu 11.500 $ dnevno uz umanjenje za „address commission „ od 3,75% i „brokerage commission“ od 1,25%, počev od završetka trenutnog putovanja i iskrcaja tereta.

Troškovi evidentirani **na računu 5390** u iznosu od 103.325,20 €, čine 18,57% iskazanih troškova proizvodnih usluga, a odnose se na troškove ostalih usluga kao što su: naknada za zadržavanje broda u luci, prijava za sertifikat kojim se dokazuje finansijska sposobnost teretnih brodova da pokriju eventualne troškove zagađenja voda u vodama SAD-a, QMS sertifikat, premija za osiguranje brodova, fizičko obezbjeđenje objekata i slično.

Preostali iznos odnosi se na troškove kontrole tereta na brodovima (45.162,56 €), komunalne usluge (25.530,43 €), provizije agencije za angažovanje pomoraca (24.000,00 €), lučke troškove (14.963,87 €), zaštitnu odjeću i obuću (6.668,49 €), troškove održavanja IT sistema (5.642,00 €) i za utrošenu vodu (724,73 €).

Troškovi amortizacije i rezervisanja (Grupa 54)

Na računima 54 – Troškovi amortizacije i rezervisanja iskazuju se troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava i troškovi rezervisanja u skladu sa računovodstvenom politikom pravnog lica. Društvo je za 2024. godinu u okviru grupe 54 prikazalo ukupan iznos troškova od 1.718.601,68 €. Društvo je na kraju perioda iskazalo **troškove amortizacije na računu 540** u ukupnom iznosu od 1.651.667,03 €. U ukupnim troškovima Društva, troškovi amortizacije su zastupljeni sa 16,13%.

Prema Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica na računu **540 - Troškovi amortizacije**, iskazuju se troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava obračunati prema računovodstvenoj politici pravnog lica, u korist odgovarajućih računa ispravke vrijednosti nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava otvorenih u okviru računa grupe 01 i 02.

Društvo je računovodstvenim politikama predvidjelo obračun amortizacije na nabavnu, odnosno procijenjenu vrijednost umanjenu za procijenjeni iznos rezidualne vrijednosti, kao i na nekretnine i opremu stavljenu u upotrebu tokom godine, primjenom proporcionalnog metoda. Računovodstvenim politikama Društvo je odredilo procijenjeni vijek upotrebe pojedinih grupa predmeta amortizacije sa primijenjenim stopama. Društvo je na računiima koji se odnose na ispravku vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme evidentiralo iznos od 1.651.667,03 €, koji se odnosi na period ispravke od 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine.

Prema analitičkoj evidenciji iz knjigovodstva Društva, troškovi amortizacije su prikazani u sljedećoj strukturi:

Opis troška	Broj konta	Nepokretnosti, postrojenja i oprema	Datum	Iznos amortizacije
Trošak amortizacije	5400	Brod "Bar" remont	31.12.2024	64.513,34
Trošak amortizacije	5400	Yahting klub	31.12.2024	720,00
Trošak amortizacije	5400	Uprava	31.12.2024	5.233,48
Trošak amortizacije	5400	Brod "Budva" remont	31.12.2024	130.569,48
Trošak amortizacije	5400	Brod "Bar"	31.12.2024	624.825,61
Trošak amortizacije	5400	Brod "Budva"	31.12.2024	628.020,52
Trošak amortizacije	5400	Brod "Bar" remont	31.12.2024	96.271,14
Trošak amortizacije	5400	Uprava	31.12.2024	100.388,46
Trošak amortizacije	5400	Uprava	31.12.2024	1.125,00
Ukupno				1.651.667,03

Društvo sve troškove amortizacije evidentira na istom **podračunu 5400**, odvajajući prikaz u analitičkoj evidenciji prema opisu predmeta amortizacije. Takođe, obračun amortizacije se vrši u Excel formatu, što povećava rizik greške u obračunu (preporuka u dijelu zapisnika „Nekretnine, postrojenja i oprema“).

Troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih knjiže se na teret **računa 545**, a u korist računa 404 – Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih. Shodno Međunarodnom

računovodstvenom standardu broj 19 - Naknade zaposlenima, od strane ovlašćenog aktuara je sačinjen Aktuarski obračun davanja zaposlenima po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada.
Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa prije datuma redovnog penzionisanja, ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamjenu za otpremninu. Prema obračunu aktuara rezervisanje sredstava za ove svrhe iznosi 94.057,55 €.
Shodno članu 65 Kolektivnog ugovora Društva br. 1333/08 od 30.12.2008. godine zaposleni imaju pravo na jubilarnu nagradu za 10, 20, 30 i 39 odnosno 34 godina rada kod poslodavca, pa, shodno obračunu aktuara, za ove svrhe rezervisanje iznosi 93.888.87 €.
Društvo je na kraju poslovne 2024. godine iskazalo trošak za naknade i druge beneficije **na računu 5450** u iznosu od 66.934,65 € shodno aktuarskom obračunu i istovremeno povećalo rezervisanje za naknade i druge beneficije zaposlenima na računu 4043 u istom iznosu.

Utvrđene nepravilnosti: Shodno Međunarodnom računovodstvenom standardu broj 19 - Naknade zaposlenima, od strane ovlašćenog aktuara je sačinjen Aktuarski obračun davanja zaposlenima po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada. Međutim, Društvo nije odvojeno evidentiralo iznose naknada za jubilarne nagrade i naknada za odlazak u penziju.

Preporučuje se Društvu da posebno iskaže i rezervisanja i troškove rezervisanja za otpremnine za penziju a posebno rezervisanje i trošak rezervisanja za jubilarne nagrade.

Nematerijalni troškovi (Grupa 55)
Nematerijalni troškovi u 2024. godini ostvareni su u iznosu od 634.397,69 €. Struktura računa grupe 55, data je u tabeli:

Konto	Naziv konta	Iznos
5500	INTELEKTUALNE USLUGE	6.419,60
5501	ADVOKATSKE USLUGE	29.330,37
5502	TROŠKOVI DERITIZACIJE I DEZINFEKCIJE	981,98
5503	TROŠKOVI REVIZIJE GODIŠNJEG RAČUNA	9.400,00
5504	STIPENDIJA- IVANOVIC	975,00
5506	REGISTRACIJA VOZILA	370,19
5507	NOVINE ČASOPISI, STR, LITERATURA	2.201,48
5510	REPREZENTACIJA U ZEMLJI	11.265,52
5511	REPREZENTACIJA U INOSTRANSTVU	28.723,58
5512	TROSKOVI SMJESTAJA	16.558,50
5520	OSIGURANJE	400.939,86
5524	DOPUNSKO OSIGURANJE	1.353,29
5530	TROŠ. PLATNOG PROM. U ZEMLJI	32.980,39
5531	TROŠ. PLATNOG PROM. U INOSTRANSTVU	4.152,25
5540	TROŠKOVI ČLANARINA	21.637,15
5550	POREZ NA IMOVINU	28.053,11
5553	OSTALI POREZI-NAKNADA ZA OPŠTINSKE PUTEVE	150,00
5591	POMOĆI- SPONZORSTVO	7.514,49
5592	OSTALI POSLOVNI RASHODI	24.489,75
5593	POMOCI- SINDIKAT	6.425,00
5594	ADMINISTRATIVNE TAKSE I SUDSKI TROŠ	476,18
Ukupno 55		**634.397,69**

Na računu 5500 evidentirani su **troškovi intelektualnih usluga** u iznosu od 6.419,60 € i isti se pretežno odnose na konsultantske usluge zastupanja, analizu nabavki i predloge postupaka u vezi sa imovinom, model saradnje i medijacija u pregovorima oko kupovine brodova.
5501 – troškovi advokatskih usluga ostvareni su u iznosu od 29.330,37 € i isti se odnose na usluge pružanja pravne pomoći i advokatskom zastupanju shodno zaključenom ugovoru od 31.01.2023. godine.
5502 – troškovi deratizacije i dezinfekcije na brodovima „Bar“ i „Budva“, ostvareni su u iznosu od 981,98 €.
5503 – troškovi revizije godišnjeg računa evidentirani su u iznosu 9.400,00 €. Za naznačeni iznos troškova je ispostavljen račun po Ugovoru o pružanju usluga revizije finansijskih izvještaja za 2024. godinu. Ugovor je zaključen sa Društvom za reviziju BDO.
5504 – troškovi stipendija su ostvareni u iznosu od 975,00 € i isti se odnose na dodijeljenu stipendiju-brodo-mašinski tehničar za 12 mjeseci u mjesečnom iznosu od po 75,00 €.
5506 – troškovi registracije vozila su ostvareni u iznosu od 370,19 € i odnose se na registraciju jedinog vozila Društva.
5507 – troškovi novina, časopisa i stručne literature su ostvareni u iznosu od 2.201,48 €.

Na računu 5510 evidentirani su **troškovi reprezentacije** u zemlji u iznosu od 11.265,52 € isti se odnose na troškove ugostiteljskih usluga, službenih posjeta domaćih i stranih partnera, poklona i nabavki za potrebe kuhinje.
Društvo posjeduje Pravilnik[21] o korišćenju sredstava reprezentacije kojim se uređuju način i uslovi korišćenja sredstava za reprezentaciju. Pravo na korišćenje sredstava na ime troškova reprezentacije imaju Predsjednik Odbora direktora, Izvršni direktor Društva i ostali zaposleni kada postoje posebni razlozi. Pravilnikom je precizirano da se godišnji iznos sredstava za reprezentaciju može kretati najviše do iznosa utvrđenog Finansijskim planom za određenu godinu, međutim, obzirom da Društvo ne izrađuje pomenuti plan, ne utvrđuje se i ne ograničava ni iznos za ovu svrhu.
Društvo posjeduje biznis karticu koju koristi izvršni direktor, a koja nije obuhvačena odredbama Pravilnika. Sa biznis kartice su plaćani troškovi ugostiteljskih usluga, smještaja, ubera, parkinga, taksija, ostalog potrošnog materijala i sl.
Na računu 5511 evidentirani su **troškovi reprezentacije u inostranstvu** u iznosu od 28.723,58 € i isti se odnose na troškove ugostiteljskih usluga u inostranstvu, od čega je za potrebe Uprave utrošeno 3.376,82 €, za potrebe broda „ Bar“ 13.014,78 €, a broda „Budva“ 12.331,98 €. Prikazani troškovi reprezentacije u zemlji i inostranstvu ukupno iznose 39.989,1 € i čine 0,05% od ukupnog prihoda Društva.
Na računu 5512 evidentirani su troškovi smještaja u zemlji i inostranstvu u iznosu od 16.558,50 € umjesto na kontu 529. Ova grupa troškova se ne odnosi na pomenuto, te je Društvo nakon sugestije a u toku revizije ispravilo nepravilnost i pružilo na uvid dokaz o istom. Pojedini troškovi smještaja, kao i Ubera, nastali putem biznis kartice u četvrtom kvartalu godine, pravdani su screenshot-ovima iz aplikacija, a ne adekvatnim računima. Shodno Uredbi o naknadi zaposlenih u javnom sektoru član 13 i 14, troškovi za smještaj i troškovi prevoza u inostranstvu se priznaju u cjelini, prema priloženom računu.

Pravilnikom o korišćenju sredstava reprezentacije precizirano je da se godišnji iznos sredstava za reprezentaciju može kretati najviše do iznosa utvrđenog Finansijskim planom za određenu godinu, međutim, obzirom da Društvo ne izrađuje pomenuti plan, to se i ne utvrđuje i ograničava ni iznos za ovu svrhu. Takođe, biznis kartica Društva nije obuhvaćena odredbama Pravilnika, a sa biznis kartice su plaćani troškovi ugostiteljskih usluga, smještaja, ubera, parkinga, taksija i sl. Društvo je u postupku revizije donijelo Pravilnik o korišćenju sredstava reprezentacije, kojim je usvojilo sugestije revizora i dostavilo račune za troškove reprezentacije pravdane adekvatnom dokumentacijom.

Na računu 5520 evidentirani su **troškovi osiguranja** u ukupnom iznosu od 400.939,86 €. Od pomenutog iznosa se 3.196,93 € odnosi na Upravu dok se trošak u iznosu od po 198.871,45 € odnosi na brodove „Bar“ i “Budva“ .
Društvo ugovara 5 vrsta osiguranja za brodove i pomorce: PND+FDD, HULL+LOSS i WAR RISK.
PND+FDD[22]-osiguranje u pomorskoj industriji pokriva odgovornost vlasnika prema trećim licima i pravne troškove koji nastaju u vezi sa ugovorima o prevozu, najmu broda i slično i ugovara se svake godine na period od 20. februara tekuće do 20. februara sledeće godine.
HULL+LOSS predstavlja osiguranje trupa i stroja broda i gubitka vozarine[23] koje se ugovara svake godine na period od 18. septembra tekuće do 18. septembra sledeće godine.
WAR RISK[24] predstavlja osiguranje koje pokriva ratne rizike kada brod plovi kroz ratne zone i odnosi se na isti period kao HULL+LOSS.
Za sve vrste osiguranja procedura izbora je ista, na svjetskom tržištu se kontaktiraju brokeri putem koji se biraju najpovoljnije i najbolje odgovarajuće ponude, zatim se iste predlažu Odboru direktora, a nakon usvajanja, donosi se Odluka o angažmanu osiguranja sa odabranim agencijama.
Na računu 5524 evidentirani su **troškovi dodatnog osiguranja** u ukupnom iznosu od 1.353,29 €, koji se odnosi na naknadno fakturisan iznos za hranu na brodu, greškom knjižen na kontu 5124-hrana posade.

[21] Pravilnik o korišćenju sredstava reprezentacije u „Barska plovidba“ AD Bar br. 772/12/21 od 02.12.2021. godine
[22] BMM/BO20/EF 04/02/2024
[23] UMR B1000P034792024
[24] UMR B1000P034862024

Na računu 5530 evidentirani su **troškovi platnog prometa u zemlji** u iznosu od 32.980,39 €, razgraničeni po mjestu troška na Upravu 26.139,38 €, trošak vezan za isplate zarada preko SASA agencije za zaposlene na brodu Bar 3.793,37 € i brodu Budva 3.047,64 €.
Na računu 5531 evidentirani su **troškovi platnog prometa u inostranstvu** u iznosu od 4.152,25 €.
Na računu 5540 evidentirani su **troškovi članarina** u iznosu od 21.637,15 € i isti se odnose na troškove nastale po osnovu članstva u međunarodnoj organizaciji ITF (Međunarodna federacija transportnih radnika), članstva u Samostalnom sindikatu radnika u pomorskom brodarstvu i transportu Crne Gore, članski doprinos Turističkoj organizaciji opštine Bar i članstvo u Institutu sertifikovanih računovođa i revizora.
Na računu 5550 evidentirani su **troškovi poreza na nepokretnosti** za 2024. godinu u iznosu od 28.053,11 €, po Rješenju Opštine Bar – Sekretarijata za finansije br. UPI-05-411/24-71999 od 08.07.2024. godine.
Na računu 5553 evidentirani su **troškovi naknada za korišćenje komercijalnog objekta** kojem je omogućen pristup sa opštinskog i nekategorisanog puta za 2024. godinu u iznosu od 150,00 €, po Rješenju Opštine Bar-Sekretarijata za finansije br.UPI-05-419/24-5/84 od 13.03.2024. godine.
Na računu 5591 evidentirani su **troškovi pomoći** u iznosu od 7.514,49 €, i isti se većinom odnose na dodijeljene novčane pomoći za nabavku ljekova, liječenje, zdravstvenu rehabilitaciju i slično.
Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da su sve Odluke o pomoći praćene zahtijevom za dodjelu pomoći kao i u većini slučajeva zdravstvenom dokumentacijom. Društvo ne posjeduje Pravilnik o dodjeli pomoći kojim će se jasno definisati kriterijumi, postupak, nadležnosti i način odlučivanja o dodjeli pomoći.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da donese Pravilnik o dodjeli pomoći kojim će se jasno definisati kriterijumi, postupak , nadležnosti i način odlučivanja o dodjeli pomoći.

Na računu 5592 evidentirani su **ostali poslovni rashodi** u iznosu od 24.489,75 €, i isti se odnose na prekoračenje srednjaka hrane posade na brodovima Bar i Budva.
Na kraju svakog mjeseca, kapetan broda uradi obračun koji šalje Upravi, dok se na kraju godine preko konta 1315 – prekoračenje srednjaka hrane knjiži razlika između početnog stanja i krajnjeg stanja dugovno ukoliko je utrošeno više hrane od sledovanja ili potražno ukoliko je utrošeno manje hrane, u slučaju više, knjiži se na kontu 5592, u slučaju manje na prihode.
Na računu 5593 evidentirani su **troškovi pomoći Sindikalnoj organizaciji Društva** od 6.425,00 €.
Na računu 5594 evidentirani su **troškovi administrativnih taksi i sudskih troškova** od 476,18 €.
Finansijski rashodi (grupa 56)
Na računima grupe 56 - Finansijski rashodi iskazuju se rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika, negativni efekti po osnovu valutne klauzule i ostali finansijski rashodi. Društvo je u toku 2024. godine, u okviru grupe 56, iskazalo ukupne rashode od 3.086.990,76 €. Naznačeni iznos rashoda se u najvećem dijelu odnosi na rashode iskazane na računu 5631 –negativne kursne razlike - 2.566.769,90 €, dok se preostali dio odnosi na rashode kamata po kreditima iskazane na pod-računu 5620 u iznosu od 519.285,10 € i rashode po osnovu zateznih kamata (račun 5621) u iznosu od 935,76€.

Ostali rashodi (grupa 57)
U skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru na računima grupe **57 - Ostali rashodi**, iskazuju se gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrijednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja i ostali nepomenuti rashodi.

Društvo je na **računu 570 – Rashod osnovnih sredstava** na 31.12.2024. godine evidentiralo iznos od 799,44 €. Naznačeni trošak je nastao na osnovu predloga Komisije za nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva koji se odnosi na rashodovanje opreme (tri računara i dva mobilna telefona), koja nemaju upotrebnu vrijednost na 31.12.2024. godine. Komisija je zapisnički konstatovala da su sredstva neupotrebljiva, a njihova knjigovodstvena vrijednost na dan otpisa iznosila je 799,44 €. Odbor

direktora Društva donio je odluku kojom se usvaja izvještaj Centralne popisne komisije o izvršenom popisu na dan 31.12.2024. godine. U postupku revizije je prezentirana dokumentacija koja se odnosi na predaju predmetnih sredstava na uništenje.
Na računu **579 – Ostali nepomenuti rashodi** na 31.12.2024. godine, evidentiran je iznos od 27.773,54 €. Naznačeni iznos se odnosi na manjak tereta na brodu „Budva“ prilikom iskrcaja u luci „Damettam port“ Egypt. Radi se o prehrambenoj namirnici-pasulju za koju je od ukupno utovarene količine od 32.539.770 mt, prilikom istovara konstatovana manja težina za 62.000 mt (0,19% u odnosu na ukupnu težinu) u vrijednosti od 29.140,00 USD - ili po kursu 27.773,54 €). Od odgovornog lica u Društvu su uz obrazloženje, dostavljeni podaci i informacije koji upućuju na preuzimanje odgovornosti u slučaju nedostatka robe od momenta ukrcaja do iskrcaja (Objašnjenje na osnovu pravila koja su sadržana u tekstu - Bill of Lading / teretni list), kao i prema standardnom pomorskom pravu Hague–Visby, Charter Party i odgovornost kod time-chartera).

Rashodi iz prethodnih izvještajnih perioda (Grupa 59)

Prema Pravilniku o kontnom okviru na računu **591 – Rashodi (efekti) promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz prethodnih izvještajnih perioda** iskazuju se efekti promjene računovodstvene politike i ispravke grešaka iz prethodnih izvještajnih perioda za koje se pravno lice u skladu sa relevantnom regulativom opredijelio da računovodstveno ne obuhvata retroaktivno.
Na podračunu **5911 – rashodi iz ranijeg perioda** evidentiran je ukupan iznos od 8.225,55 €. Naznačeni troškovi se odnose na: troškove nastale po osnovu faktura Komisije za tržište kapitala po osnovu naknada za objavljivanje finansijskih izvještaja koje se odnose na II i IV kvartal 2023. godine (1.400,00 €); troškove koji su na osnovu prezentirane dokumentacije, nastali u prethodnom periodu u vezi sa fakturama dobavljača „Franca“ (nabavka namirnica za potrebe bifea uprave - 761,68 €); dok se preostali iznos odnosi na greškom uplaćene avansne uplate za usluge inostranim dobavljačima, koje je unajmitelj brodova takođe platio. Nakon što Društvo nije uspjelo da izvrši povraćaj sredstava izvršeno je knjiženje na podračunu 5911 (2.774,95 €); troškove po osnovu usluga ino dobavljača koje se odnose na novembar i decembar 2023. godine (3.279,53€), dok se preostali iznos od 9,39 €, odnosi na preknjižanjanje sa konta 2710-PDV u primljenim fakturama po stopi 7%.

Nepravilnost: Društvo se u poslovnim prostorima koji se nalaze u putnickom terminalu, električnom energijom snadbijeva posredstvom Luke Bar, te za utrošenu električnu energiju u tim poslovnim prostorima, Luka Bar ispostavlja fakture na ime „Barska plovidba“ AD Bar. Društvo je tokom 2024. godine, na osnovu odredaba zaključenih ugovora o zakupu, vršilo prefakturisanje dijela troškova zakupcima koji se odnose se na utrošenu električnu energiju u poslovnim prostorima Društva. Prihodi nisu iskazani u ukupnom iznosu jer je Društvo na računu 6593 evidentiralo samo neznatan dio faktura za utrošenu električnu energiju, koje je izdalo zakupcima. Iznos ovog dijela utrošene električne energije Društvo nije knjižilo na odgovarajući račun troškova, niti je prilikom prefakturisanja troškova zaklupcima vršilo evidenciju prihoda (na računu 6593), već je promjene iskazalo u neto iznosu, pa su zbog takvog evidentiranja i prihodi i troškovi po ovom osnovu podcijenjeni za iznos od 41.238,47 €. Iako ovakvo iskazivanje nije imalo uticaja na rezultat poslovanja, Društvo je na ovaj način postupalo suprotno odredbama Zakona o računovodstvu, kao i knjigovodstvenim načelima: istinitosti i fer prikazivanja, potpunosti, nastanka događaja i sučeljavanja prihoda i rashoda.
Društvo je u postupku revizije dostavilo dokaz da je ispravno evidentiralo navedene prihode i troškove u 2025. godini.

Iskaz o tokovima gotovine

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE

u periodu od 01.01. do 31.12.2024. godine

-u EUR-

POZICIJA	Redni broj	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	**7.183.195**	**7.983.978**
1. Prodaja i primljeni avansi	302	7.183.195	7.983.978
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303		
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304		
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	6.661.823	5.416.974
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	4.204.427	3.104.599
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	2.422.881	2.279.364
3. Plaćene kamate	308		
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	34.515	33.011
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	521.372	2.567.004
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312	-	-
1. Prodaja akcija i udjela	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani	315		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	8.884	7.461
1. Kupovina akcija i udjela	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	8.884	7.461
3. Ostali finansijski plasmani	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	322	(8.884)	(7.461)
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323	-	-
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327	1.695.917	3.487.310
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze	329	1.695.852	3.487.310
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331	65	
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	(1.695.917)	(3.487.310)
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	**(1.183.429)**	**(927.767)**
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	1.386.671	2.362.630
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335	29.526	
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336		48.192
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	**232.768**	**1.386.671**

Društvo je sačinilo Iskaz o tokovima gotovine za period 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine i dostavilo nadležnom organu - Poreskoj upravi sa ostalim finansijskim iskazima. Prilikom sačinjavanja Iskaza o tokovima gotovine, Društvo je koristilo direktnu metodu.

Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti obuhvataju prihode po osnovu prodaje i primljenih avansa u iznosu od 7.183.195 €, dok su na pozicijama Iskaza koji se odnose na odlive iskazani iznosi po osnovu isplate dobavljačima i dati avansi - 4.204.427 €, odlivi po osnovu Zarade, naknade zarada i ostalih lični rashodi - 2.422.881 €, kao i plaćanja po osnovu ostalih javnih rashoda u iznosu od 34.515 €. Kao razlika priliva i odliva gotovine iz poslovnih aktivnosti na poziciji „Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti“, prikazan je iznos od 521.372 €.

Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja obuhvataju samo poziciju koja se odnosi na kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava u iznosu od 8.884 €, te je neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja iskazan u negativnom predznaku za taj iznos.

Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja obuhvataju odlive gotovine po osnovu otplate dugoročnih i kratkoročnih kredita i drugih obaveza - 1.695.852€, kao i odlive po osnovu isplaćene dividende u iznosu od 65 €. Neto tok gotovine po osnovu finansiranja je takođe iskazan u negativnom iznosu od 1.695.917 €.

Kao rezultat iskazanih tokova gotovine iz poslovnih aktivnosti, aktivnosti investiranja i finansiranja, ukupan neto tok gotovine je iskazan na iznos od - 1.183.429€.
Uzimajući u obzir iznos gotovine na početku perioda uz korekciju sa iskazanim pozitivnim kursnim razlikama po osnovu preračuna gotovine na kraju perioda, iskazan je iznos gotovine na kraju perioda od 232.768 €. Ovaj iznos odgovara stanju sredstava koje je iskazano na grupi računa 24 – gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31.12.2024. godine.

Javne nabavke
Društvo se ne nalazi na listi listi naručilaca objavljenoj 13.03.2025. i nije prepoznato kao obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama a po osnovu toga što djelatnost Društva ima izrazito komercijalni karakter, kao i na to da se djelatnost Društva odnosi na međunarodni pomorski prevoz tereta i putnika (izuzeća u oblasti sektorskih djelatnosti - Mišljenje UJN za Crnogorsku plovidbu br.513/12 od 29.02.2012.godine).
Društvo nema plan nabavki, ali kada su u pitanju nabavke vezane za brodove, radi po procedurama ASM (Asset/ship maintence procedure, koje su uspostavljene 2015 godine) .
Nabavke za potrebe brodova se realizuju na način što zahtjev za nabavkom-order, kapetan broda putem EMail-a šalje Upravi- tj. tehničkom sektoru (forma obrasca je definisana ASM-om).
Iz Tehničkog sektora se šalje upit za nabavku shipshandleru (dobavljač brodske opreme, materijala, potrepština za brodove). Postoje i specijalizovani sajtovi (ISSA- Međunarodna asocijacija brodskih dobavljača koja okuplja 2000 brodskih dobavljača iz više od 50 zemalja) gdje su registrovani svi snadbjevači kojima se šalje upit.
Nakon dostavljenih ponuda o kojima se vodi elektronska evidencija u Tehničkom sektoru, Tehnički direktor shodno ASM procedurama odlučuje o izboru na osnovu cijene, kvaliteta i sl. Kapetan broda šalje Delivery note, kojom potvrđuje da je roba isporučena .
Snadbjevač dostavlja fakturu koja se upoređuje sa delivery notes dostavljenom od kapetana, koju nakon toga odobrava Tehnički direktor i šalje se na plaćanje Finansijskom sektoru, gdje finansijski direktor ovjerava fakturu, nakon čega se Swift šalje dobavljaču.
Društvo je u postupku revizije donijelo Pravilnik o nabavkama br. 52/2-10/26 od 03.02.2026. godine.

Sudski postupci
Društvo je dostavilo izvještaj o sudskim sporovima na dan 30.09.2025. godine, od kojih su među najznačajnijim sljedeći sporovi:

Predmeti **P.br. 512/23, P.br. 551/23 i P.br. 137/24** koji se vode pred Privrednim sudom u Podgorici u kojima se u svim navedenim slučajevima slučaja kao tužioc aktivno legitimiše dio manjinskih akcionara, a riječ je o sporovima koji su veće vrijednosti (P.br. 512/23 – 655.537, 64 € ; P.br. 551/23 – 328.772,26 €; P.br. 137/24) prema informaciji vrijednost sporova nije konačno određena, Društvo čeka izvještaj postupajućeg advokata, nakon čega će imati detaljnije informacije o datim sporovima. Prema Aktu opunomoćenog advokata Ž.S. od 02.04.2025. godine, osnov tužbi manjinskih akcionara nalazi se u čl.127 st.3 i 4 Zakona o privrednim društvima. Odredbe Zakona o privrednim društvima određuju da akcionar može tražiti od Društva da mu otkupi akcije po prosječnoj tržišnoj cijeni koje su akcije imale u posljednjih šest mjeseci prije dana kada je donijeta odluka na skupštini akcionara ili u visini srazmernog dijela neto vrijednosti imovine Društva na dan kada je skupština akcionara donijela odluku, ako je akcionar glasao protiv u slučajevima, između ostalo, donošenja odluke o raspolaganju imovinom velike vrijednosti od strane Društva (kupovini, prodaji, zakupu, zamjeni, sticanju ili drugom raspolaganju). Tužioci smatraju da je Društvo raspolagalo imovinom velike vrijednosti kada je donijela odluku o odobrenju kupovine putničkog broda „AF Francesca“, broj SK/XII-r-5 od 27.06.2023. godine koja je protokolisana pod brojem 337/7-13 od 03.07.2023. godine.
Društvo je u postupku revizije, dostavilo novu informaciju opunomoćenog advokata o sudskim sporovima P.br. 512/23, P.br. 551/23 i P.br. 137/24 kojom je, osim podataka koje je advokat dostavio Društvu aprila 2025. godine, naveo da je pozicija Tuženog (Društva), povoljnija, ali da je rizično davati preciznu procjenu u pogledu uspjeha u sporu. Advokat se u svojoj informaciji poziva na sprovedena vještačenja prema kojima su vještaci došli do zaključka da je vrijednost broda koji je trebalo kupiti

manja od 20% knjigovodstvene vrijednosti imovine Društva (u predmetima P.br. 512/23, P.br. 551/23, dok je za predmet P.br. 137/24 slična situacija, s tim da vještačenje još nije sprovedeno).

P.br. 663/2023 – Osnovni sud u Baru. Tužilac je **„Luka Bar“ AD, Bar.** Vrijednost tužbe za sada nije utvrđena, a radi se o poslovnom prostoru u Putničkom terminalu Bar površine **31,26m²).** Tužilac je podnio tužbu radi utvrđivanja prava svojine. Tuženi je odgovorom na tužbu 26.07.2023. godine osporio navode iz tužbenog zahtjeva Tužioca. Postupak je i dalje u toku.Procjena uspjeha: imajući u vidu da Tužilac nije ponudio bilo kakve relevantne dokaze o vlastitom pravu svojine, Tuženi smatra da ishod izvjesno može biti afirmativan po njega. Ipak, zbog izuzetno kompleksnih imovinsko-pravnih odnosa na objektu Putničkog terminala sa pratećim parkingom, turističkom, vojnom i trgovačkom lukom te pripadajućim gatovima, iz Društva smatraju da treba zadržati dozu uzdržanosti i opreza po pitanju procjene uspjeha. Procjena uspjeha: **55%.**

Predmet **P.br 365/25**, odnosno **Pl. 40/25**, u kojem je Tužilac Država Crna Gora, odnosno Ministarstvo finansija, a Tuženi „Barska plovidba“ AD Bar (Tužba sa prijedlogom za izdavanje platnog naloga radi isplate v.p.s. 1.697.855,52€) iz zone izvršenja prešao u parnicu, uz naznaku da Tuženi ne negira ni osnov ni visinu navedenog iznosa.

P.br. 391/2025[25] – Privredni sud u Podgorici. Tužilac je **„Admiral Holding“ doo – Podgorica, dok je vrijednost spora neutvrđena, očekuje se pripremno ročište.** Tužilac je podnio tužbu radi poništenja Odluke Tuženog o izboru najpovoljnijeg ponuđača („Roaming Montenegro“ doo – Nikšić) za kupovinu stare poslovne zgrade Društva, kao i određivanja privremene mjere zabrane uknjižbe promjene vlasništva nad navedenom nepokretnošću. Od strane odgovornog lica iz Društva je saopšteno da „Imajući u vidu da još nije zakazano pripremno ročište, krajnje je nezahvalno u početnoj fazi postupka davati bilo kakve prognoze i procjene“. U vezi sa naznačenim, prema dostupnim informacijama, Više državno tužilaštvo sprovodi izviđaj po krivičnoj prijavi protiv odgovornih lica u Društvu, zbog utvrđivanja eventualne odgovornosti što je prilikom prodaje predmetne nepokretnosti prihvaćena ponuda manje finansijske vrijednosti.

ČLANICA SENATA DRI
Vesna Mihailović

_____
Rukovoditeljka Kolegijuma

[25] Predmet je iz 2025. godine